

2014

FAALİYET RAPORU

1.ESKİŞEHİR HAKKINDA GENEL BİLGİLER:

1.1. TARİHÇESİ:

Bugünkü Eskişehir ili, Eski ve Orta Çağlarda Yunanca Dorylaion, Latince Dorylaeum ismi ile tanınan bir kentti. Arap kaynaklarında ise şehrin adı Darauliya, Adruliya ve Drusilya olarak verilmiştir.

1176 yılında Selçuklu Sultanı II. Kılıçaslan tarafından fethedilmiştir. Tarihinin çok eski olmasından dolayı Eskişehir adı verilmiştir.

Cumhuriyetin ilanından sonra sancak ve mutasarrıflıkların il yapılmasıyla ilimiz 1923 yılında bugünkü statüsüne kavuşmuştur. İki merkez olmak üzere toplam 14 ilçesi ve 385 mahallesi bulunmaktadır. Kırsalda yaşayan nüfus oranı il toplamının % 10 u kadardır.

1.2. COĞRAFİ YAPI:

Eskişehir, İç Anadolu Bölgesi'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Kuzeyde Karadeniz, kuzeybatıda Marmara, batı ve güneybatıda Ege Bölgesi ile komşudur. Eskişehir'in ilçelerinden Han ve Seyitgazi'nin küçük bir bölümü Ege'nin, Sarıcakaya ve Mihalgazi İlçelerinin tümü ile Merkez ve Mihalıccık ilçelerinin bir bölümü Karadeniz Bölgesi'nin etkisindedir. İlçelerinden Mihalgazi 200 metre, Sarıcakaya 220 metre rakım ile mikro klima özelliği göstermektedir. Bu sebeple Mihalgazi ve Sarıcakaya ilçelerimiz sebze yetiştiriciliği için çok uygundur.

Kuzeyden Bozdağ ve Sündiken Dağları, güneyden Emirdağ, doğudan Orta Asya Vadisi, batıdan Türkmen Dağı gibi doğal sınırlarla çevrili olan il alanı, yaklaşık 13.925 km² 'dir.

Bu alanıyla il, Türkiye topraklarının %1,8'ini kaplamaktadır. İl merkezinin denizden yüksekliği ise 792 m'dir. Yaklaşık %22'sini dağların oluşturduğu ilin, yeryüzü şekilleri içinde ovaların payı %26 dolayındadır.

1.3. NÜFUS YAPISI:

	İl/İlçe merkezi			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Alpu	11.822	5.975	5.847	11.822	5.975	5.847
Beylikova	6.083	3.002	3.081	6.083	3.002	3.081
Çifteler	15.513	7.777	7.736	15.513	7.777	7.736
Günyüzü	6.000	2.893	3.107	6.000	2.893	3.107
Han	2.040	1.031	1.009	2.040	1.031	1.009
İnönü	7.006	3.549	3.457	7.006	3.549	3.457
Mahmudiye	8.221	4.123	4.098	8.221	4.123	4.098
Mihalgazi	4.412	2.192	2.220	4.412	2.192	2.220
Mihalıççık	9.302	4.712	4.590	9.302	4.712	4.590
Odunpazarı	376.650	185.282	191.368	376.650	185.282	191.368
Sarıcakaya	5.610	2.801	2.809	5.610	2.801	2.809
Seyitgazi	14.240	7.247	6.993	14.240	7.247	6.993
Sivrihisar	21.790	10.890	10.900	21.790	10.890	10.900
Tepebaşı	323.631	163.779	159.852	323.631	163.779	159.852
Toplam	812.320	405.253	407.067	812.320	405.253	407.067

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü 2014 Verileri

1.4. AKARSULAR:

1.4.1. Sakarya Nehri: Kızılırmak ve Fırat nehirlerinden sonra Türkiye'nin üçüncü en uzun, Kuzeybatı Anadolu'nun ise en büyük akarsuyudur. Çifteler İlçesi'nin sınırları içinde yer alan "Sakaryabaşı" bölgesinden çıkmaktadır. Buradan çıkan su, önce Bardakçı Suyu ile, sonra Seydisuyu ve Sarısu ile birleşerek güneydoğuya doğru akar. Çakmak Köyü yakınında Ankara - Eskişehir arasında il sınırı olur ve kuzeye döner. Kıran Harmanı denilen yerde Porsuk Çayı ile birleşir ve kuzeye doğru akar. Sarıyar Barajı'ndan sonra akışı batıya döner. Uzunluğu 824 km olup, beslenme havzasının genişliği 53.800 km²'dir. İlimiz sınırları içinde Çifteler, Sivrihisar, Günyüzü, Sarıcakaya ve Mihalgazi ilçelerini dolaşarak ilimiz sınırlarını terk eder.

Sakarya Nehri'nin Aladağ ve Kirmir sularını aldığı yerde Türkiye'nin en büyük santrallerinden biri olan Sarıyar Hidroelektrik Santrali ve Gökçekaya Hidroelektrik Santrali kurulmuştur. Ayrıca kolu olan Porsuk Çayı üzerinde Porsuk Barajı vardır.

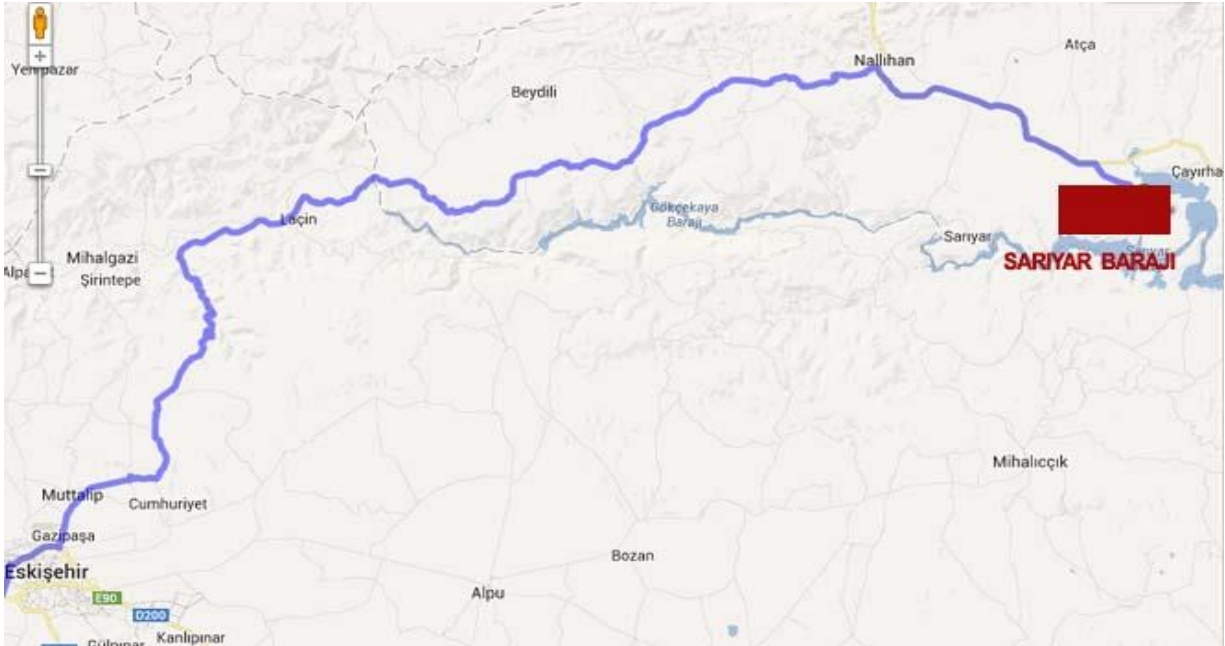
1.4.2. Porsuk Çayı ve Kolları: İki koldan oluşmuştur. Birincisi, Porsuk suyudur. Kaynağı Murat Dağı'ndadır. Altıntaş havzasında hafif meyilli bir arazide akar. Diğer kol, Kütahya'nın batısından gelir. Bu, şehrin kuzeyinden "Porsuk Çayı" adı ile geçen sudur. Bunlar Çukurova'da birleşerek ve Eskişehir il sınırında, İncesu Köyü'nün yakınındaki Kalburcu Çiftliği'nden geçerler. Sonra sırasıyla Kunduzlar, Kargın Deresi, Ilıcasu, Mollaoğlu Deresi, Sarısu, Keskin-Muttalıp dereleriyle birleşerek, Sakarya Nehri'ne yaklaşırken de Pürtek Çayı'nı içine alır.

1.5. BARAJLAR:

1.5.1. Porsuk Barajı: Porsuk Çayı üzerindedir. Şehrin su taşkınlarını önlemek, sulama ve kullanma suyunu temin amaçlı yapılmıştır. Ayrıca burası balık üretimi ve mesire yeri olarak da kullanılmaktadır.

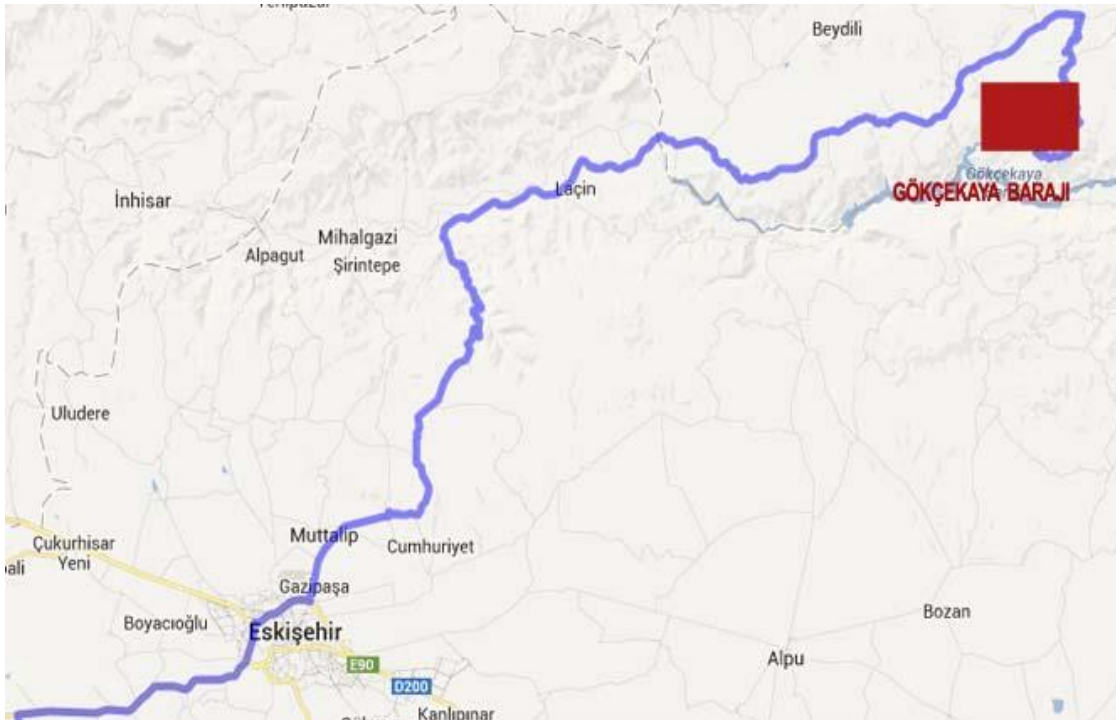
1.5.2. Sarıyar Barajı: Ankara il sınırında, Sakarya Nehri üzerinde Ereğli Demir-Çelik Tesisleri kurulmuştur. Amacı Batı Anadolu'nun elektrik gereksinimini karşılamaktır.

1.5.3. Musaözü Barajı: Eskişehir'den 28 km. uzaklıkta bulunan Mollaoğlu deresi üzerindedir. Yine taşkından korunma ve sulama amacıyla kurulmuş olup, ağaçlandırılan çevresi, Eskişehirliilerin tatil günlerinde rağbet ettikleri mesire yerlerinden biridir. Balık üretimi de yapılır.

1.5.4. Gökçekaya Barajı: Eskişehir'in kuzeydoğusunda Sakarya Nehri üzerindedir. Elektrik üretmek amacıyla kurulmuştur.

1.5.5. Dodurga Barajı: Sarısu deresinin üzerinde kurulmuştur. Eskişehir'e yararlı olan barajlardan biridir. İnönü'yü sulamak ve taşkınları önlemek amacıyla kurulmuştur.

1.6. İKLİM ÖZELLİKLERİ:

Eskişehir, İç Anadolu, Batı Karadeniz ve Akdeniz iklimlerinin etki alanı içinde olması nedeniyle, kendine özgü bir iklime sahiptir. Yıllık sıcaklık ortalaması, 10.9°C dir. Aylık ortalamaya göre yılın en soğuk ayı ile ocak ayıdır. Aralık ayının ortalarından, şubat ayının ortalarına kadar çok soğuk günler ve don olayları yaşanır. Mart ayında daha çok don olayına rastlanır.

Eskişehir'de bahar yağmurları, batı ve güneybatıdan gelerek, sağanak halinde düşer. Son on yıllık ortalama yağış miktarı 336,7 kg/m³ 'tür.

Temmuz ve ağustos aylarında, Akdeniz yaz kuraklığı özelliklerini gösterir. Ancak çok hafif olarak, Karadeniz yaz yağmurlarını da alır. Ekim ayında yağmur, kasım ayında sulu karın yağması, kışın başladığını gösterir.

Eskişehir'de rüzgârlar, kışın doğudan batıya eser. Baharın ilk aylarında kuzeybatı rüzgarları hakimdir. Baharın sonunda güneybatı, batı ve kuzeybatıdan gelen rüzgârlar görülür.

1929-2014 YILLARI ARASINDA KAYDEDİLEN UÇ DEĞERLER		
En yüksek sıcaklık (°C)	40,6	29.07.2000
En düşük sıcaklık (°C)	-27,8	30.01.2006
En çok yağış (kg/m ²)	65,7	21.09.2006
En hızlı rüzgar (km/saat)	115,2	05.04.2000
En yüksek kar (cm)	32	
Ortalama sıcaklık	10,9 °C	
Ortalama nispi nemi	% 64,7	
Ortalama güneşlenme süresi	6,7 saat	
Ortalama açık günler sayısı	105,0	
Ortalama kapalı günler sayısı	58,0	
Ortalama rüzgar hızı	3,1 m/sn	
Ortalama yıllık toplam yağışı	352,9 mm	(Türkiye Ortalaması 643 mm)
Yağışlarda 168 mm/100 yıl olmak üzere bir azalış trendi		
Ortalama sıcaklıklarda 0,4°C artış trendi vardır.		

1.6.1. Yağış rejimi:

Eskişehir'de 1943-2013 yılları ortalama yıllık yağış toplamı (metrekareye kilogram olarak) 359,5 mm dir. Bu oran 2000-2013 yıllarında 348,57 mm olarak gerçekleşmiştir. Uzun yıllar ortalama değerlerine göre en çok yağış kış mevsiminde (127,1 mm) olmaktadır. İlkbaharda ise 120,7 mm yağış almaktadır. En az yağış ise yaz mevsiminde (54,2 mm) olmaktadır. En çok yağış alan ay 43,6 mm ile Mayıs ve Aralık ayları, en az yağış alan ay ise 10 mm ile Ağustos ayıdır. Yılın ortalama 108 günü yağışlı geçmektedir. (Bunun ortalama 18 günü kar yağışlıdır.)

Yılın ortalama 26 günü karla örtülü geçmekte olup en yüksek kar örtüsü (1978 yılı Ocak ayında) 32 cm olarak ölçülmüştür.

2000-2014 YILLARI ARASINDA GERÇEKLEŞEN İKLİM VERİLERİ

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM	ORTALAMA
Aylık Yağış	33	29	30	46	38	20	14	8,7	18	37	31	43,95	348,57	29,02
Ortalama Sıcaklık	-0,2	1,2	5,5	11	15	19	23	22	17	12	5,8	2,80	59,12	11,20
En Düşük Sıcaklık	-14	-12	-8,1	-4,3	2	5,6	9	8,8	3,4	-2,4	-7,1	-12,34	-8,26	-2,12
En Yüksek Sıcaklık	14	15	23	26	30	32	37	36	33	28	21	14,82	128,72	16,77

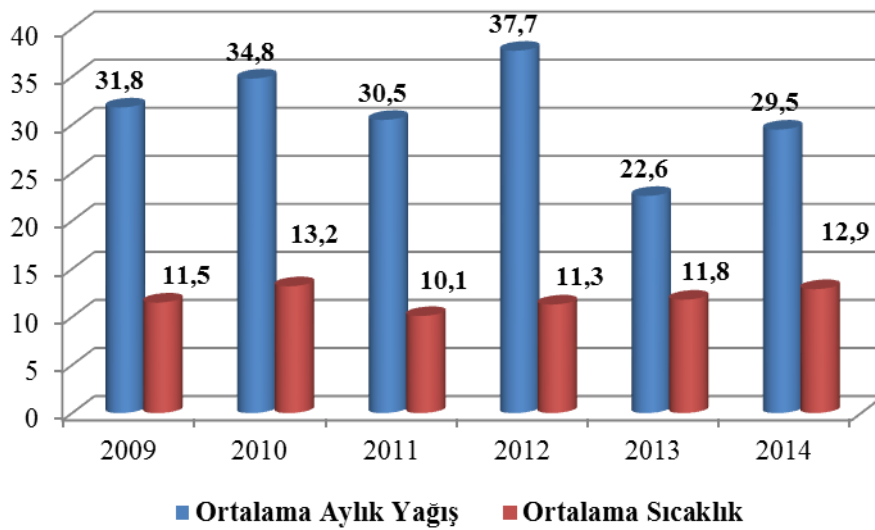
1.6.2. 2014 Yılı Meteorolojik Verileri:

Aylar	Ortalama Sıcaklık	En Yüksek Sıcaklık	En Düşük Sıcaklık	Toplam Yağış (mm)	Ortalama Nisbi Nem (%)
Ocak	3,6	18	-2,8	15,2	81
Şubat	6	22,3	-6,4	3,4	62,3
Mart	6,2	23	-5,9	23,2	69
Nisan	15,3	26,6	-3,7	15,2	63,7
Mayıs	16,4	28,5	6,6	28,3	63,3
Haziran	19,9	35,4	8,9	63	64,1
Temmuz	23,7	37,2	13,6	4,2	57,8
Ağustos	24,1	36,4	15,4	49,2	59,9
Eylül	18,4	24,8	13,3	4,9	69,2
Ekim	13,6	19,4	8,7	36,9	77,5
Kasım	7,6	11,6	3,8	27,9	81,3
Aralık	5,8	14,4	-2,8	82,2	89,9
Toplam/Ortalama	14,1			271,4	68,1

2000-2013 YILI YAĞIŞ VERİLERİ

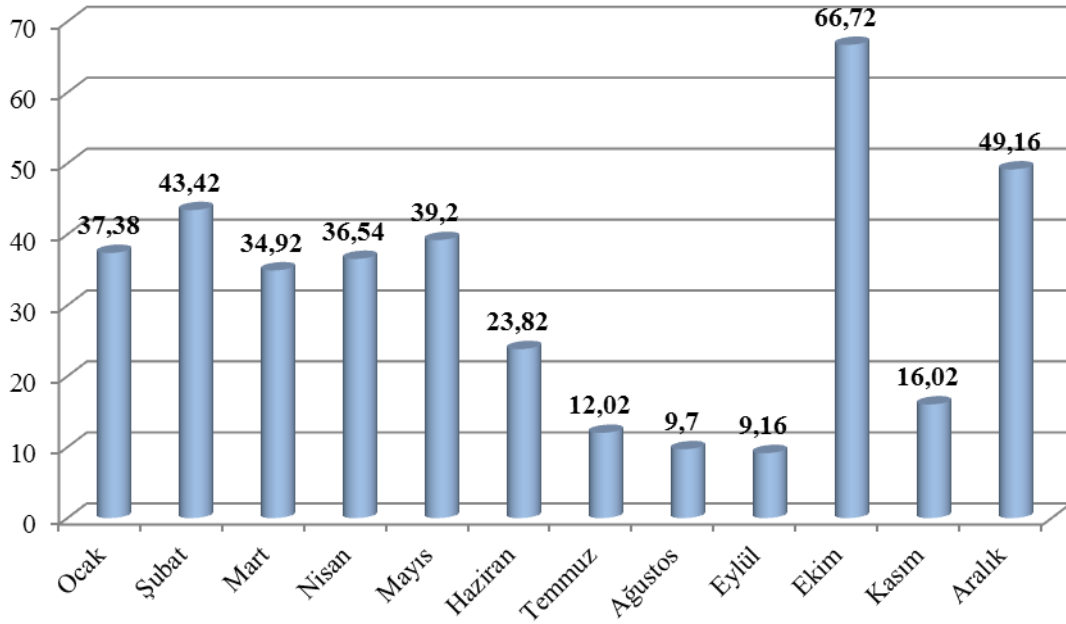
1.6.3. Son Altı Yıllık Ortalama Sıcaklık ve Yağış Verileri:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ortalama Aylık Yağış	31,8	34,8	30,5	37,7	22,6	29,5
Ortalama Sıcaklık	11,5	13,2	10,1	11,3	11,8	12,9

ESKİŞEHİR İLİ YAĞIŞIN YILLARA DAĞILIMI

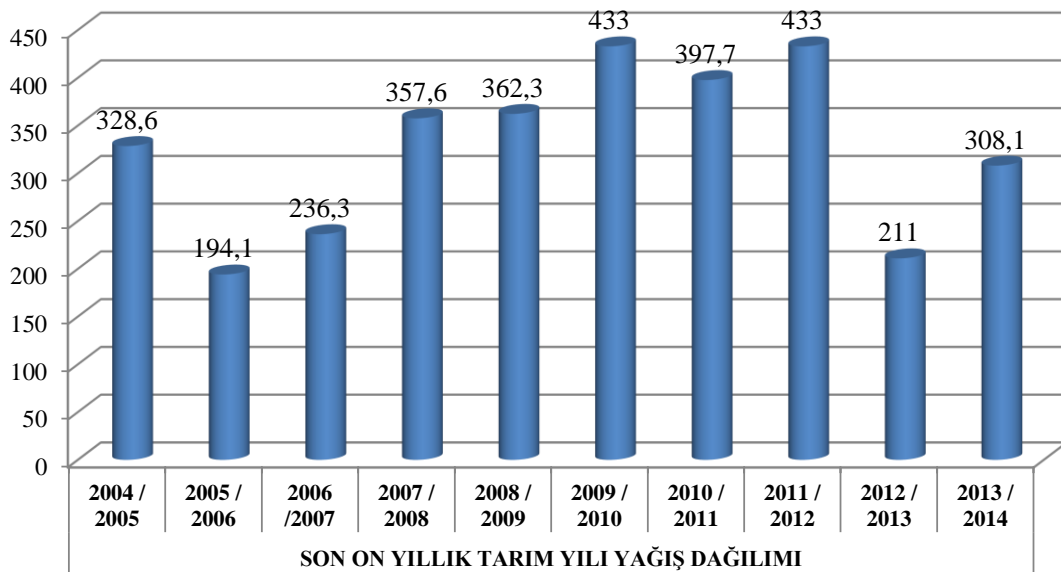
■ 2009-2013 YIILARI AYLARA GÖRE YAĞIŞ DAĞILIMI (m2/kg)

1.6.4. Tarım Yılı Yağış Dağılımı:

SON ON YILLIK TARIM YILI YAĞIŞ DAĞILIMI

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
328,6	194,1	236,3	357,6	362,3	433,0	397,7	433,0	211,0	308,1

1.7. TOPRAK YAPISI:

Eskişehir İli topraklarının % 10.74'ü derin, % 16.70'i orta derinliktedir. Derin ve orta derin toprakların hakim olduğu bu gibi yerlerde tarıma kısıtlayıcı faktörler yoktur. Buna karşılık il topraklarının büyük bir kısmı (% 65.33'ü) sığ ve çok sığ topraklardan oluşmuştur.

İlimizde etüdü yapılan 1.298.023 hektar arazinin % 15,1'i düz, % 16,2'si hafif eğimli, %24,1'i orta eğimli , % 21,9'u dik, %19'u çok dik ve % 3,7'si sarp olarak belirtilmiştir. İlimizde 258.809 hektar arazide orta derecede, 280.925 hektar arazide şiddetli erozyon ve 565.613 hektar arazide çok şiddetli su erozyonuna maruz bulunmaktadır.

Eskişehir'de 76.418 hektar arazide yaşlık ve 45.483 hektar arazide çoraklık mevcut olup, yaşlık tespit edilen arazilerin 26.133 hektarı işlenen tarım arazisi ve çoraklık tespit edilen 19.435 hektar arazide işlenen tarım arazisidir.

Eskişehir ilinde tespit edilmiş 8 adet toprak grubu vardır. Buna göre, % 44,8 ile en fazla kahverengi topraklar, % 26.36 ile kahverengi orman toprakları ve % 12.70 ile kalkersiz kahverengi orman toprakları bulunmaktadır.

Kullanım. Şekli	Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıfları (Hektar)										TOPLAM
	I	II	III	IV	TOPLAM	V	VI	VII	Toplam	VIII	
Tarım Arazileri	118.085	183.208	132.271	106.875	540.439	426	31.628	1.146	42.066	0	573.639
Diğer Araziler	6.376	15.402	17.037	35.936	74.751	2.844	139.866	506.900	640.767	67.200	791.601
TOPLAM	124.461	198.610	149.308	142.811	615.190	3.270	171.494	508.046	682.833	67.200	1.365.200

1.7.1. Arazilerin Eğim Durumu:

EĞİM TÜRÜ	EĞİM %	ALAN	
		HEKTAR	%
Düz Eğimli		196.008	15,1
Hafif Eğimli		209.935	16,2
Orta Eğimli		312.552	24
Dik Eğimli		283.909	21,7
Çok Dik Eğimli		246.520	19,2
Sarp		49.099	3,8
TOPLAM		1.298.023	100

Kaynak: Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Eskişehir İli Arazi varlığı(2001)

1.7.2. Arazilerin Kullanım Kabiliyeti:

SINIFI	GENİŞLİK (Ha)	%
I. Sınıf Araziler	118.085	20,3
II. Sınıf Araziler	183.208	31,5
III. Sınıf Araziler	132.271	22,7
IV. Sınıf Araziler	106.875	18,3
TOPLAM (I+II+III+IV)	540.439	92,8
V. Sınıf Araziler	426	0,1
VI. Sınıf Araziler	31.628	6,9
VII. Sınıf Araziler	1.146	0,2
TOPLAM	573.639	100

1.8. ESKİŞEHİR MİKROKLİMALARI:

1.8.1. Sarıcakaya: Yüzölçümü 375 km², rakımı 220 metredir. Eskişehir İl merkezine 47 km uzaklıktadır.

Tohumdan tarlaya yapılan direk ekimden sıcak ve ılık yastık sistemine oradan da 80 li yılların ortasından itibaren seralarda, tüplü fide yetiştiriciliğinden karlı ve verimli üreticilik olan örtü altı üretimine geçiş sağlanmıştır.

1983 yılında Tarım teşkilatı ve Sarıcakaya Kaymakamlığı ile birlikte seracılık atılımı başlatılmış bir yıl içerisinde 6x20=120 m² ahşap konstrüksiyonlu 150 adet sera yapılmıştır. Daha sonra 1992 yılında 32 adet 400 m² sera yapımı sağlanarak ilçe çiftçisinin örtü altı yetiştiriciliğine olan ilgisinin ve üretim yapması sağlanmıştır.

Ülkemizde ilk defa Sarıcakaya ve Mihalgazi ilçelerinde üyelerinin tamamı kadınlardan oluşan kooperatifler kurulmuştur. Sarıcakaya ilçemizde 71 kadın üyeye 500 er m² lik seraların kurulması sağlanmıştır. İlçemizde 16.500 dekar alanda açıkta sebzeçilik yapılmaktadır. Muhtelif sebzelerden yaklaşık 35 bin ton ürün elde edilmektedir. Ayrıca Sarıcakaya ilçemize 2008 yılında İl Özel İdaresi kaynaklarından 852.621,69 TL harcanarak Sebze Paketleme ve Ambalajlama Tesisi yapılmıştır.

İlçenin sınırları içerisinde kalan arazinin %50 ye varan bir bölümü ormanlarla kaplı olup, ormanlık alanın büyük bir bölümü de sarıçam ormanlarından oluşmaktadır. Bu ağaçların yanında özellikle Sakarya Vadisi ile dağların arasında kalan kesimlerde ise meşe, yabani zeytin, yabani incir ve sakızlık "melengiç" ağaçları bulunmaktadır. Sakarya Vadisinin İlçemiz sınırları içerisinde kalan bölümünde ise kavak ve söğüt ağaçları yanında büyük bir kısmını dut, kayısı, zerdali, armut, erik, nar, incir, üzüm, zeytin ağaçları bulunmaktadır.

1.8.2. Mihalgazi: Rakımı 200 metre, yüzölçümü 131 km² dir. Nüfusu 1.700 olan ilçemiz Eskişehir' e 35 km mesafededir. Mihalgazi İlçesi Orta Sakarya' nın en gelişmiş yerlerinden biridir. Halk geçim kaynağı olarak daha çok sebzeçilikle uğraşır. Mihalgazi ' de deniz seviyesinin yer yer 170. metre olması sebebiyle Mikro- Klima diye adlandırılan bir iklim hüküm sürmektedir. Bu sebeple Mihalgazi ve orta Sakarya vadisi kara İklimlerin ortasında adeta tabii bir sera görünümündedir.

Son yıllarda Seracılık yaygınlaşmıştır. Turizm potansiyeli yüksektir. Sakarılıca Kaplıcaları ilçemiz sınırları içerisinde ve ilçemize 4 km uzaklıktadır. Tarım arazilerinin dar ve meraların bulunmaması nedeniyle hayvancılık gelişmemiştir. Yıllık yağış ortalaması 334 mm'dir. Yazları sıcak ve kurak kışları ılıman geçen bir iklime sahiptir. Mikro klima iklim özelliğinden dolayı Nar, Zeytin, İncir, Antepfıstığı yetiştiriciliği her geçen gün artmaktadır.

Sarıcakaya ve Mihalgazi ilçelerimizde mikroklima iklim özelliğinden dolayı Antep fıstığı, zeytin, nar gibi meyveler yetişmektedir.

2. MÜDÜRLÜĞÜMÜZ HAKKINDA GENEL BİLGİLER:

2.1. GENEL:

2.1.1. YASAL DAYANAK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının kurulması; 06.04.2011 tarihli ve 6223 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 03.06.2011 tarihinde kararlaştırılmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Kararname (KHK/639), 08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kararname ile taşra teşkilatlarının kuruluşu da hükme bağlanmıştır. Bitlis İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü de bu kanun hükmündeki kararname esaslarına göre faaliyetlerini sürdürmektedir.

2.2. BAKANLIK TEŞKİLAT YAPISI

2.3. İL MÜDÜRLÜĞÜ İDARİ YAPISI

"Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatının Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönergenin" 4 üncü maddesine göre İl Müdürlüğü;

İl, Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü 2 kampüsten oluşmaktadır. Arifiye Mah. Süleyman Çakır Cad. No 26 Adresinde Merkez Bina, Kütahya yolu 1. Km de Hizmet Binası bulunmaktadır.

2.3.1. Merkez Bina: İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü, Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü ve Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğünden oluşmaktadır.

2.3.2. Kütahya Yolu Hizmet Binası: Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, Tarımsal Alt Yapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü ve Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Kütahya yolu 1.km de bulunan kampüs içerisinde Odunpazarı İlçe Müdürlüğü ile Tepebaşı İlçe Müdürlüğü de yer almaktadır.

2.2.3. Yöneticilerimiz:

ADI SOYADI	ÜNVANI
Mehmet Salih SÖĞÜT	İl Müdürü
Murat EREN	İl Müdür Yardımcısı
Kemal ÇEVİK	İl Müdür Yardımcısı
Rıdvan AKPOLAT	İl Müdür Yardımcısı
Erdoğan YUVA	Gıda ve Yem Şb. Müdür V.
Yavuz KORKMAZ	Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şb. Md.V.
Ali KAYA	Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şb. Md.V.
Özkan YOLCU	Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şb. Md.
M. Kemal ÖZTÜRK	Arazi Edindirme Şube Müdür V.
Gürsoy ÇELİKKAN	Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şb. Md.
Mehmet ÖZDEMİR	Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şb. Md.
Ahmet DÜĞÜM	İdari ve Mali İşler Şb. Müdür V.
Volkan Nevruz ARIKAN	Alpu İlçe Müdürü
Yaşar ÖZEKİN	Beylikova İlçe Müdürü
A. İhsan SÖKER	Çifteler İlçe Müdürü
A. Bora KILINÇ	Günyüzü İlçe Müdürü
Arif GÖKÇE	Han İlçe Müdürü
Turgut ZEYBEK	İnönü İlçe Müdürü
İlker ÇOLAK	Mahmudiye İlçe Müdürü
Burak EDİZ	Mihalgazi İlçe Müdürü
Nurettin ÖZCAN	Mihalıççık İlçe Müdürü
Ahmet Özgür YEŞİLÇİMEN	Odunpazarı İlçe Müdürü
Okan KAYTAN	Sarıcakaya İlçe Müdürü
Enver YURTCAN	Seyitgazi İlçe Müdürü
Erhan ULUTÜRK	Sivrihisar İlçe Müdürü
Zekeriya AR	Tepebaşı İlçe Müdürü

2.3.4. Bina Durumu:

Sıra No	Adres	Alanı (m ²)	Açıklama	Tahsis Durumu
1	Merkez Arifiye Mah.	1.110	İL Müdürlüğü Hizmet Binası	Tahsisli
2	Merkez Sazova	25.156	Şube Müdürlükleri	Tahsisli
3	Alpu		Belediye Başkanlığı binasında hizmet veriyor.	
4	Beylikova	1.960	Beylikova İlçe Merkez Binası	Tahsisli
5	Çifteler	1.945	Çifteler İlçe Merkez Binası	Tahsisli
6	Günyüzü	1.945	Günyüzü İlçe Merkez Binası	Tahsisli
7	İnönü	1.195	İnönü İlçe Merkez Binası	Tahsisli
8	Han	1.195	Han İlçe Merkez Binası	Tahsisli
9	Mahmudiye	551	Mahmudiye İlçe Merkez Binası	Tahsisli
10	Mihalıççık	1.134	Mihalıççık İlçe Merkez Binası	Tahsisli
11	Mihalgazi	553	Mihalgazi İlçe Merkez Binası	Tahsisli
12	Sarıcakaya		Sarıcakaya Hükümet Konağında hizmet veriyor.	
13	Seyitgazi	1.548	Seyitgazi İlçe Merkez Binası	Tahsisli
14	Sivrihisar	1.383	Sivrihisar İlçe Merkez Binası	Tahsisli
15	Odunpazarı		Odunpazarı İlçe Merkez Binası	Tahsisli
16	Tepebaşı		Tepebaşı İlçe Merkez Binası	Tahsisli

2.3.5. Lojman Durumu:

LOJMANIN BULUNDUĞU YER	KONUT ADEDİ
Eskişehir Merkez	13
Beylikova	8
Günyüzü	3
Mahmudiye	2
Sivrihisar	10
Seyitgazi	6
TOPLAM	42

2.3.6. Personel Durumu:

UNVAN	MERKEZ	ODUNPARI	TEPEBAŞI	ALPU	BEYLİKOVA	ÇİFTELER	GÜNYÜZÜ	HAN	İNÖNÜ	MAHMUDIYE	MİHALGAZI	MİHALIÇCIK	SARICAKAYA	SEYİTGAZI	SIVRIHISAR	TOPLAM
İL MÜDÜRÜ	1															1
İL MÜDÜR YARDIMCISI	3															3
ŞUBE MÜDÜRÜ	3															3
İLÇE MÜDÜRÜ	0		1													1
AVUKAT	2															2
SAYMAN	1															1
SİVİL SAVUNMA UZMANI	1															1
MÜHENDİS	84	13	12	3	1	1	2		2	1	1	2	1	4	6	133
T.MÜHENDİS	0	15	15	5	3	7	1	1	3	7	4	3	2	13	8	87
VETERİNER HEKİM	20	2	3	2	2		1	1	1	1	1	1		2	2	39
T.VETERİNER HEKİM	0	12	12	3	3	4	3	3	3	5		4	1	7	8	68
MİMAR	0	1														1
BİYOLOG	1															1
SOSYOLOG	1															1
VET.SAĞ.TEKNİSYENİ	4	1	2	2	1	1			1		1	1		1	5	20
VET.SAĞ.TEKNİKERİ	1	4	3				1			2			1			12
SAĞLIK TEKNİKERİ	1					1										2
SAĞLIK MEMURU	4															4
TEKNİKER	41	7	5	2		1	1	2	1		1		1	2	3	67
TEKNİSYEN	3	2	1		1			1	3		1			1		13
AMBAR MEMURU	1															1
SANTRAL MEMURU	1															1
AYNİYAT SAYMANI	1															1
ARAŞTIRMACI	3															3
ŞEF	1															1
PROGRAMCI	1															1
TEKNİSYEN YRD.										1						1
HİZMETLİ	2					1									1	4
ŞOFÖR	4	1				2	1			1		1				10
MEMUR	20	1	2			1			1			1			1	27
VHKİ	0													1		1
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	1	1														2
DAİMİ İŞÇİ	34	2	2	1			1		1	1	1	2	1	2	2	50
DÖNER SERMAYE İŞÇİSİ	3															3
GEÇİCİ İŞÇİ 4/C	2					1				1						4
TOPLAM	245	62	58	18	11	20	11	8	16	20	10	15	7	33	36	570

2.3.7. Araç-Makine Parkımız:

İL MÜDÜRLÜĞÜ RESMİ VE KİRALIK ARAÇLAR										
	RESMİ						KİRALIK			TOPLAM
	BİNEK	PİCK-UP	KAPALI KASA	KAMYON	OTOBÜS	MINİBÜS	PİCK-UP	BİNEK	KAPTİKAÇTI	
TOPLAM	3	1	2	2	1	3	-	-	8	20

İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ RESMİ VE KİRALIK ARAÇLAR					
İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	RESMİ			KİRALIK	TOPLAM
	BİNEK	JEEP	PİCK-UP	KAPTİKAÇTI	
Alpu İlçe Müdürlüğü	1	-	1	1	3
Beylikova İlçe Müdürlüğü	1	-	1	-	2
Çifteler İlçe Müdürlüğü	1	-	1	1	3
Günyüzü İlçe Müdürlüğü	1	-	1	-	2
Han İlçe Müdürlüğü	-	-	-	1	1
İnönü İlçe Müdürlüğü	2	-	1	-	3
Mahmudiye İlçe Müdürlüğü	-	-	2	1	3
Mihalgazi İlçe Müdürlüğü	1	-	1	-	2
Mihalıççık İlçe Müdürlüğü	-	1	1	-	2
Odunpazarı İlçe Müdürlüğü	1	-	3	2	6
Sarıcakaya İlçe Müdürlüğü	1	-	1	-	2
Seyitgazi İlçe Müdürlüğü	-	-	2	1	3
Sivrihisar İlçe Müdürlüğü	1	1	2	1	5
Tepebaşı İlçe Müdürlüğü	1	-	3	2	6
TOPLAM	11	2	20	10	43

2.4. MİSYONUMUZ

- Ülkemizin ve dünya pazarlarının ihtiyacı olan güvenilir gıda ve kaliteli tarım ürünlerine erişebilirliği gerçekleştirmek,
- Tarımsal ve ekolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak,
- Kırsal alanda yaşam standardını yükseltmek amacıyla politika belirlemek ve uygulamak.

2.5. VİZYONUMUZ

Gıda ve tarım alanında;

- Üretici ve tüketici memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak,
- Türkiye’yi bölgesinde lider, dünyada küresel aktör haline getirmek.

2.6. GÖREVLERİ:

- ✓ İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut Teknolojiye göre belirlemek,
- ✓ Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, Tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- ✓ Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni Teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak Programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- ✓ Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,
- ✓ İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin Çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- ✓ Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli Tesislerin kurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve Müteşebbisleri yönlendirmek,
- ✓ İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- ✓ Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve Yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,
- ✓ İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve parazitler hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından Belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,
- ✓ İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma Merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli Tedbirleri almak,
- ✓ Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,

- ✓ Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik v.b. Merkezleri yönetmek; Özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek Ve kurulmuş olanları denetlemek,
- ✓ Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, tasıma, Muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslara ve yetkiyle sınırlı Olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
- ✓ Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme İşletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- ✓ İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği on etüt ve envanter Çalışmalarını yürütmek,
- ✓ Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun Olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- ✓ İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden Denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun Olmayanları enemek,
- ✓ İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,
- ✓ İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet makineleri, Tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, Gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, İhracat ve İthalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- ✓ Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenirliliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde Uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları Mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- ✓ Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve Geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve Yetiştiriciliğe, su ürünlerinin islenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ile balıkçılık su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belgenin toplanmasına, bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldırarak, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek,
- ✓ Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma gibi yerler ile ilin İçerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz Çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere mevzuat gereği yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

- ✓ Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el Sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- ✓ Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için Teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- ✓ Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlara, çocuklarına ve gençlere eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- ✓ Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim İşleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve İthalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- ✓ Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune Alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,
- ✓ Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,
- ✓ Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,
- ✓ Tohumluk, sus bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve İhracat işlemlerini yürütmek,
- ✓ Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili İle ilgili kısımları uygulamak, uygulamak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak Kullanılmasını takip ve kontrol etmek,
- ✓ Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar İl düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14.6.2005 Tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,
- ✓ Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının Kontrol ve denetimlerini yapmak,
- ✓ Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden Kontrolünü yapmak,
- ✓ Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek,
- ✓ Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,
- ✓ İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim Yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri Belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,
- ✓ Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,
- ✓ İlde ilk defa faaliyete gecen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,
- ✓ İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

- ✓ Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,
- ✓ Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,
- ✓ Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- ✓ İlde bulunan toprak-bitki sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.
- ✓ Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak,
- ✓ Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,
- ✓ İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, ası, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, Sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkânları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,
- ✓ Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8.9.2006 tarih ve 26283 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları Yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- ✓ İlde Kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına Uygun olarak yürütmek,
- ✓ Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin Parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak İçin uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını Korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,
- ✓ İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,
- ✓ Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık Yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,
- ✓ İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek, Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve Vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak,

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

3. TARIMSAL YAPI:

3.1. ARAZİ BİLGİLERİ:

201 yılı verileri ile Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı 3.682.385 dekar arazi ve bu arazide çiftçilik yapan 27.371 çiftçimiz bulunmaktadır. Ortalama işletme büyüklüğümüz 135 dekadır.

ÇKS' ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	30.847	29.822	29.113	27.880	26.978	27.371

3.1.1. 2014 Yılı ÇKS Başvuruları İlçe Dağılımı:

İLÇE	Çiftçi Sayısı	Desteklenen Alan (da)	Destek Tutarı (TL)	Ortalama İşletme Büyüklüğü (da)
Alpu	2.209	344.786	84.026.253	156
Beylikova	1.527	207.615	44.992.184	136
Çifteler	2.704	477.274	102.273.107	177
Günyüzü	1.700	154.848	35.457.126	91
Han	714	47.693	9.644.161	67
İnönü	973	79.882	19.124.664	82
Mahmudiye	1.752	349.017	81.875.302	200
Mihalgazi	329	2.337	213.322	8
Mihalıççık	1.822	191.002	41.873.439	105
Odunpazarı	1.935	319.697	73.152.853	166
Sarıcakaya	593	8.524	1.187.626	15
Seyitgazi	2.795	339.691	88.255.669	122
Sivrihisar	6.122	912.259	195.636.335	149
Tepebaşı	2.196	247.760	59.330.943	113
İl Dışı İkamet			39.091	
TOPLAM	27.371	3.682.385	837.082.076	135

Arazi Büyüklüğü	< 5 (da)	5-10 (da)	10-20 (da)	20-50 (da)	50-100 (da)	100-200 (da)	200-500 (da)	500-1000 (da)	1000-2500 (da)
Eskişehir (%)	7,49	13,75	26,32	35,84	13,18	2,64	0,60	0,11	0,04
Türkiye (%)	1,22	1,96	2,79	3,43	2,94	1,26	0,65	0,62	0,47

3.1.2. Tarımsal İşletmelerin Büyüklüğüne Göre Dağılımı:

İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ (Da)	İŞLETME SAYISI
5'den Az	348
5-10	457
10-20	1.322
20-50	4.525
50-100	5.952
100-200	5.775
200-500	4.075
500-1000	720
1000-2500	78
2500-5000	3
TOPLAM	23.305

3.1.3. Arazi Dağılımı:

ARAZİNİN CİNSİ	MİKTAR (Hektar)	TOPLAM ALANA ORAN %
Tarım Arazisi	573.639	42,0
Orman Arazisi	331.263	24,2
Çayır Mera Arazisi	325.851	23,8
Su Yüzeyi (Göl-Gölet-Baraj)	3.735	0,3
Tarım Dışı Arazi	130.712	9,7
T O P L A M	1.365.200	100

3.1.4. Arazi Kullanım Durumu:

Arazi Kullanımı	Yüz Ölçümü (ha)	Oran (%)
Tarla	374.710	65,3
Meyve	4.436	0,8
Sebze	9.634	1,7
Nadas	175.853	30,7
Terkedilen Alan	9.006	1,6
TOPLAM	573.639	100

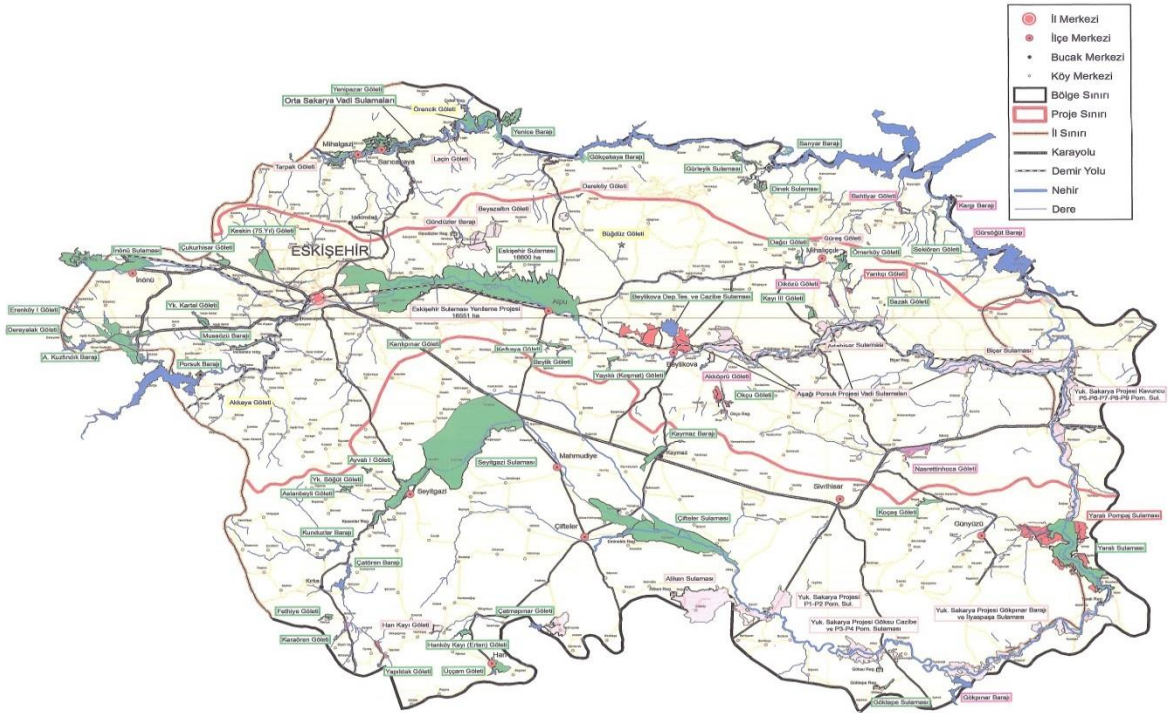
3.1.5. Tarımsal Alanların İlçelere Dağılımı:

İLÇE	SEBZE (da)	MEYVE (da)	TARLA (da)	NADAS (da)	ÖRTÜ ALTI (da)	SÜS BİTKİLERİ (da)	TARIM DIŞI ALANI (da)	ARAZİ TOPLAMI (da)
Alpu	6.130	1.466	328.999	110.250			325	447.170
Beylikova	865	878	186.060	56.855			5.600	250.258
Çifteler	7.025	425	415.575	154.767			2.100	579.892
Günyüzü	6.430	4.028	207.940	128.828			3.480	350.706
Han	325	463	80.450	19.920			6.540	107.698
İnönü	458	330	112.072	15.000			3.500	131.360
Mahmudiye	2.462	1.250	315.459	112.048			4.250	435.469
Mihalgazi	10.800	3.014	126	88	1.300		10.347	25.675
Mihalıççık	7.524	11.326	234.840	160.931			8.457	423.078
Odunpazarı	8.630	4.270	271.083	154.625		7	9.325	447.940
Sarıcakaya	12.640	6.255	8.410	2.440	1.070		9.290	40.105
Seyitgazi	8.490	894	414.796	155.720			10.621	590.521
Sivrihisar	10.100	6.117	868.495	545.000			7.860	1.437.572
Tepebaşı	11.816	3.647	302.795	142.017	275	34	8.365	468.949
TOPLAM	93.695	44.363	3.747.100	1.758.489	2.645	41	90.060	5.736.393

3.1.6. Sulama Bilgileri:

Toplam Alan		Hektar	Oran (%)
Toplam Tarım Alanı		573.639	100
Kıraç Alan		320.861	55,9
Sulamaya Elverişli Alan	Sulanan Tarım Alanı	136.306	23,7
	Sulanmayan Tarım Alanı	116.472	20,4

Toplam Tarım Alanı	Kamu Sulamaları (ha)		Halk Sulamaları	Toplam Sulama Alanı (Ha)	(%)
	DSİ	İl Özel İdaresi			
573,639	73,051	38,865	24,39	136,306	23,7

3.1.7. Örtü Altı Varlıklarımız:

İlçeler	Cam Sera (dekar)	Plastik Sera (dekar)	Yüksek Tünel (dekar)	Toplam Alan (dekar)
Günyüzü	0	2	0	2
Mihalgazi	0	1.022	270	1.292
Sarıcakaya	0	855	215	1.070
Tepebaşı	3	209	69	281
TOPLAM	3	2.088	554	2.645

3.2. ALET- MAKİNA VARLIĞI

SN	MAKİNA ADI	2013	2014
1	Anıza Ekim Makinası	13	16
2	Ark Açma Pulluğu	364	373
3	Atomizör	594	613
4	Balya Makinası	529	584
5	Biçerdöver	813	821
6	Kimyevi Gübre Dağıtma Makinası	8.382	8.578
7	Kombine Hububat Ekim Makinası	8.135	8.324
8	Pnömatik Ekim Makinası	703	733
9	Kombine Pancar Hasat Makinası	557	567
10	Pulluk	14.644	14.740
11	Kuyruk Milinden Hareketli Pülverizatör	7.679	7.831
12	Kültivatör	6.478	6.519
13	Merdane	2.174	2.216
14	Mısır Silaj Makinası	300	315
15	Pancar Sökme Makinası	371	386
16	Tarım Arabası (Römork)	16.936	16.970
17	Taş Toplama Makinası	20	28
18	Toprak Frezesi (Rotovator)	626	645
19	Traktör (Tümü)	16.162	16.254

3.3. TÜRKİYE-ESKİŞEHİR TARIMSAL İTATİSTİKLER:

		Ekilen Alan (da)	Oran (%)	Nadas (da)	Oran (%)	Sebze (da)	Oran (%)	Meyve, Baharat (da)	Oran (%)	Toplam Kullanım Alanı (da)	Oran (%)	Kullanım Dışı Alan (da)	Oran (%)
2009	Türkiye	162.174.208	2,0	43.229.628	3,9	8.113.128	1,0	29.429.844	0,1	242.946.808	2,1	695.353	11,9
	Eskişehir	3.317.459		1.689.359		80.403		42.476		5.129.697			
2010	Türkiye	163.330.020	2,1	42.490.255	2,6	8.015.980	1,1	30.105.797	0,1	243.942.052	1,9	1.241.604	21,3
	Eskişehir	3.356.747		1.093.667		89.757		43.275		4.583.446			
2011	Türkiye	156.915.671	2,1	40.171.970	3,6	8.096.419	1,2	30.911.356	0,1	236.137.614	2,1	923.509	15,9
	Eskişehir	3.309.626		1.455.961		96.884		39.070		4.901.541			
2012	Türkiye	154.633.765	2,1	42.861.366	3,1	8.267.360	1,2	32.009.607	0,1	237.819.993	2,0	1.078.934	18,5
	Eskişehir	3.257.697		1.346.861		102.136		39.422		4.746.116			
2013	Türkiye	156.180.591	2,4	41.475.865	4,5	8.084.876	1,2	32.320.346	0,1	238.106.715	2,4	88.696	1,5
	Eskişehir	3.747.097		1.848.555		96.339		44.363		5.736.354			
2014	Türkiye	157.885.872	2,4	41.076.182	4,3	8.041.439	1,2	32.378.133	0,1	239.430.534	2,35	90.060	1,6
	Eskişehir	3.747.100		1.758.530		96.340		44.360		5.646.330			

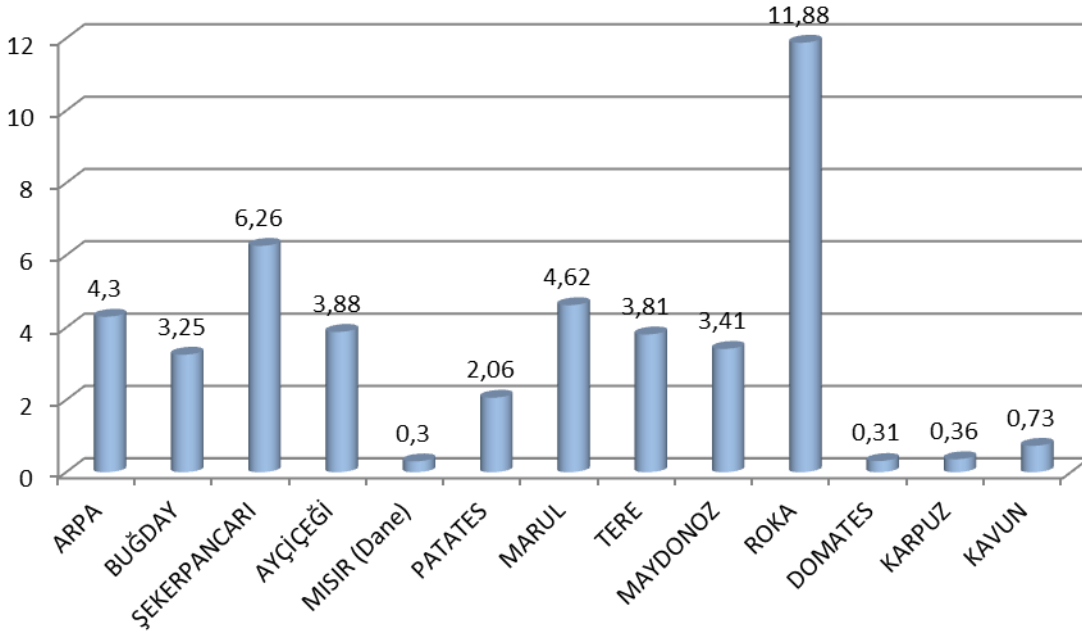
Kaynak: TÜİK 2014

3.3.1. İlimiz Üretimini Türkiye Üretimine Oranı:

ÜRÜNLER	TÜRKİYE ÜRETİMİ (ton)	ESKİŞEHİR ÜRETİM (ton)	ÜRETİM ORANI (%)
Arpa	7.900.000	339.448	4,30
Buğday	22.050.000	717.578	3,25
Şekerpancarı	15.000.000	938.266	6,26
Ayçiçeği	1.523.000	59.061	3,88
Mısır (Dane)	5.900.000	17.615	0,30
Patates	3.955.000	81.372	2,06
Marul	436.785	20.184	4,62
Tere	7.371	281	3,81
Maydanoz	57.619	1.967	3,41
Roka	8.962	1.065	11,88
Domates	11.820.000	36.166	0,31
Karpuz	3.887.324	14.026	0,36
Kavun	1.699.550	12.450	0,73

Not: Üretim rakamları TÜİK 2014 verilerinden alınmıştır.

ESKİŞEHİR'İN TÜRKİYE ÜRETİMİNE ORANI (%)

3.4. HAYVAN VARLIKLARIMIZ:

3.4.1. Küçükbaş İşletme Varlıkları:

İLÇE	KÜÇÜKBAŞ İŞLETME SAYISI
Alpu	619
Beylikova	411
Çifteler	664
Günyüzü	496
İnönü	305
Han	222
Mahmudiye	406
Mihalgazi	33
Mihalıççık	545
Sarıcakaya	114
Odunpazarı	627
Seyitgazi	1.040
Sivrihisar	1.753
Tepebaşı	1.127
TOPLAM	8.362

3.4.2. Büyükbaş İşletme Varlıkları:

İLÇE	BÜYÜKBAŞ İŞLETME SAYISI
Alpu	2.312
Beylikova	1.317
Çifteler	1.177
Günyüzü	906
İnönü	1.005
Han	641
Mahmudiye	872
Mihalgazi	171
Mihalıççık	1.904
Sarıcakaya	588
Odunpazarı	2.008
Seyitgazi	2.217
Sivrihisar	3.281
Tepebaşı	3.272
TOPLAM	21.671

3.4.3. Kanatlı İşletme Varlıkları:

3.4.3.1. Kuluçkahaneler:

İşletme Adı	İzin Tarihi	Adresi	Kapasitesi (Adet/Yıl)	Durumu
C.P. Standart Gıda San. A.Ş.	2004	Çukurhisar Beldesi	5.990.400	Faal
Has Tavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	2005	Yeniköy/S.Hisar	95.846.400	Faal

3.4.3.2. Kanatlı Ticari İşletme Varlıkları:

Kanatlı Türü	Kurulu İşletme Sayısı	Faal İşletme Sayısı	Faal Kümes Sayısı	Kurulu Mevcut Kapasite (Adet/Yıl)	Aktif Kapasite (Adet/Yıl)
Yumurtacı	4	3	19	787.310	562.500
Etçi	208	160	243	4.500.000	3.484.000

3.4.3.3. Damızlık Kanatlı İşletmeleri:

Sıra No	İlçesi	İşletmenin Adresi	Kümes Sayısı	Kapasite
1	Tepebaşı	Çukurhisar Beldesi/Eskişehir	6	42.000
2	Sivrihisar	Paşakadın Köyü/Sivrihisar	6	59.500
3	Sivrihisar	Kertek Köyü/Sivrihisar	6	59.500
4	Sivrihisar	Aşağı Kepen Köyü/Sivrihisar	6	59.500
5	Sivrihisar	Kertek Köyü/Sivrihisar	6	59.500
6	Sivrihisar	Gülçayır Köyü/Sivrihisar	6	59.500
7	Sivrihisar	Yeniköy/Sivrihisar	6	59.500
8	Sivrihisar	Aşağı Kepen Köyü/Sivrihisar	6	59.500
9	Mahmudiye	Doğanca Köyü/Mahmudiye	7	106.450
10	Sivrihisar	Karakaya Köyü/Sivrihisar	7	83.650
11	Sivrihisar	Yenice Mah. Söğütönü Mevki Sivrihisar	6	59.500
TOPLAM:			68	708.100

3.4.4. Su Ürünleri İşletmeleri:

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK TESİSLERİ ve KİRALANAN İSTİHSAL YERLERİ				
İLÇE	TÜRÜ	KÖY/MEVKİİ	KAPASİTE (ton/yıl)	YETİŞTİRİLEN TÜR
Alpu	Kafes	Gökçekaya Baraj Gölü	950	Alabalık
	Kafes	Yenice Baraj Gölü	700	Alabalık
Beylikova	Havuz	Okçu – Okçuözü	25	Alabalık
Çifteler	Havuz	Sadıroğlu – Çatalmezar	520	Alabalık
Han	Yarı Entansif	Hanköy Göleti	5	Sazan
İnönü	İstihsal	Aşağıkuzfındık Baraj Gölü	9	Sazan + Havuz Balığı +Tatlısu Kefali
Mihalıççık	Yarı Entansif	Sekiören Göleti	5	Sazan
Sarıcakaya	İstihsal	Yenice Baraj Gölü	3	Sazan + Havuz Balığı
Seyitgazi	Yarı Entansif	Yapıldak Göleti	5	Sazan
	İstihsal	Çatören Baraj Gölü	3	Sazan + Havuz Balığı
Tepebaşı	Havuz	Aşağı Söğütönü	8	Alabalık
	Havuz	Tekeçiler Köyü	5	Alabalık
	Yarı Entansif	Çukurhisar Göleti	5	Sazan
	Yarı Entansif	Yukarı Kartal Göleti	5	Sazan
	Yarı Entansif	Keskin Göleti	10	Sazan

3.4.5. Yaş Koza İşlemleri:

İpekböcekçiliğinde yaş koza işleme tesisi Türkiye’de sadece Sarıcakaya ilçemize bağlı Mayıslar Köyü’nde bulunmaktadır. Bu işletme Bakanlığımızca Kırsal Kalkınma Ekonomik Yatırımlar Projesinden destek alarak yenilenmiştir. (143.109,65 TL.)

İlimizde son altı yıldaki yaş koza üretimini gösteren liste aşağıdaki gibidir.

Yıl	Köy Sayısı	Hane Sayısı	Açılan Kutu Sayısı	Yaş Koza (kg)
2009	16	155	339	9,896
2010	14	112	271	6,922
2011	13	93	237	7,039
2012	13	87	194	5,933
2013	13	71	153	4,480
2014	13	55	67	3,684

3.4.6. Atçılık İşletmeleri:

İlimiz Türkiye yarış atı yetiştiriciliğinde önemli illerden birisidir. Atçılığın tarihi incelendiğinde evcil atın beşiğinin orta Asya olduğu bilinmektedir. Türkiye’de de safkan Arap atının yetiştirildiği bölgelerden en önemlisi ilimizin Mahmudiye ilçesidir. Osmanlı

sultanlarından, sultan Mahmut'tan beri Mahmudiye ilçemizde safkan Arap atı yetiştirilmekte ve muntazam olarak soy kütüğü kayıtları tutulmaktadır. İlk etapta eski adı ile Çifteler harası olarak bilinen daha sonra Mahmudiye Anadolu Tarım İşletmesi adı ile tarım işletmeleri bünyesinde faaliyet gösteren Anadolu Tarım İşletmesi Müdürlüğü yıllarca safkan Arap atı yetiştirmiştir. Bu hizmetlerinin yanında halkın bu yöndeki ilgisini değerlendirerek, bu sektördeki faaliyetlerin (halk tarafından) yoğunlaşmasına katkı sağlamıştır. Yıllardır ilimizde tarım işletmesinin yanında özellikle halk elindeki safkan damızlık Arap atların aşım hizmetlerini vermiş olan Hasırca Atçılık Üretim İstasyonunun da büyük katkılarının olduğu bir gerçektir. Mahmudiye'de kurulan Türkiye Jokey Kulübüne ait Arap Atı Aşım İstasyonu bu görevi yürütmeye başladığından itibaren Hasırca Atçılık Üretim İstasyonunun faaliyetleri sona ermiştir.

Yarış sahalarında koşan ve başarılı olan birçok atın soy kütüğü incelendiğinde Eskişehir'deki bu kurumların isimleri ön plana çıkmaktadır. Bunlar arasında TURBO (RİKARDO – GÜLBANAZ), WAHO (World Arabian Horse Organization – Dünya Arap Atı Organizasyonu) tarafından 2009 yılında “Yılın En İyi Arap Atı” olarak seçilmiştir.

Bu güzel örnek haricinde, İlimizi en onurlu şekilde temsil eden aygır ve kısraklara birkaç örnek vermek gerekirse:

KIZLARAĞASI (FERAHNAZ – ÇELEBİ.1)
ANKA (HATUNNİLAY – EMİROĞLU)
BİLGEÇAN (BEDEL.2 – EMİROĞLU)
CİBEK (HATUNNİLAY – TİMURHAN)

Pistlerde koşan atlara birkaç örnek vermek gerekirse:

DAĞAŞAN (KUTLUKIZ – BALIKHAN),
UÇARER (UÇARI – BALIKHAN),
DORABEY (DORATAY – VOLGABEY),

gibi arap atları ön plana çıkmaktadır. Eskişehir ve özellikle Mahmudiye ilçemiz iklim ve toprak yapısı itibari ile sahalarda koşan atlar için önemli bir antrenman bölgesidir. Özel yetiştiriciler büyük yarışlara gitmeden önce bazen bir-iki hafta süren antrenmanlarını İlimizde yapmaktadırlar. Bunun sebebi, atların anatomisi ve fizyolojisi üzerinde Eskişehir'in havasının, suyunun ve toprağının pozitif yönde büyük bir etkisinin olmasıdır. Daha basit olarak ifade edersek; Mahmudiye İlçesi'nin havasının koşan atların solunum sistemi üzerinde doping etkisi gösterdiği bir gerçektir. (Havanın nem oranının düşük olması nedeniyle)

İlimizde atçılık sektörünü 3 kategoride değerlendirebiliriz:

1-) Anadolu Tarım İşletmesi Yetiştiriciliği:

Bakanlığımıza bağlı bu işletmede hali hazırda 287 adet safkan Arap atı bulunmaktadır. Bunun 118'i kısrak, 16'sı aygır ve geriye kalan 153 adedi muhtelif yaştaki taylardan oluşmaktadır. Yıllık 100 civarında tay yetiştirilmekte ve yetiştirilen taylar yıllık olarak satışa sunulmaktadır.

2- Türkiye Jokey Kulübü Arap Atı Aşım İstasyonu:

Safkan Arap atı yetiştiriciliği ve pansiyonerlik hizmeti veren Türkiye Jokey Kulübü Mahmudiye Harası 2001 yılında hizmete girmiştir. Eskişehir'in Mahmudiye ilçesi sınırları içinde yaklaşık 1.750 dekar arazi üzerinde inşa edilen harada, kısrak, tay ve aygırlar için toplam 10 blokta 306 adet loca mevcut olup, ayrıca aşım salonu, laboratuvar ve sosyal tesislerde bulunmaktadır.

Mahmudiye aşım istasyonunda aşım hizmetleri her yılın 15 Şubat-30 Haziran tarihleri arasında veteriner hekimlerin kontrolünde yapılmakta ve her yıl yaklaşık 400-500 civarında safkan kısraka aşım gerçekleştirilmektedir. Harada 640 dekar padok alanı mevcuttur.

3-Özel Yetiştiricilik:

Mahmudiye ilçesinde ağırlıklı olmak üzere İlimizde toplam 73 adet özel harada safkan at yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yetiştirici elinde bu gün itibari 1060 adet safkan kısrak ve aygır bulunmaktadır. Muhtelif yaşlardaki taylarda bu rakama dahil edildiğinde yaklaşık 1600 civarında safkan at İlimizde bulunmaktadır.

İlimizin değişik yörelerinde Mahmudiye ilçesinde olduğu gibi mükemmel özel at yetiştirici çiftlikleri kurulmuştur. Bu özel at yetiştiriciliği özellikle tarım sektörüne hem istihdam ve hem de katma değer sağlamaktadır. Son yıllardaki şampiyon taylara bakıldığı zaman, menşenin İlimiz özel hara yetiştirmesi olduğu dikkat çekmektedir.

İlimiz Mahmudiye ilçesinde 2.020 metre uzunluğun da, 25 metre genişliğinde çim pist ve 1.800 metre uzunluğun da, 20 metre genişliğinde kum pist ve 400 kişilik açık tribün mevcut olup, İl Müdürlüğümüzce burada sonbahar mahalli at yarışları düzenlenmektedir. Düzenlenen sonbahar mahalli at yarışları geçmiş yıllarda 6- 8 hafta düzenlenmekte iken, son yıllarda 2 hafta olarak düzenlenmektedir. Düzenlenen bu yarışlara ülke genelinden katılım gerçekleşmekte olup, yarış kazanan at sahiplerine kupa ve ikramiye verilmektedir.

İlimizde atçılık sektörünün en büyük dezavantajı hipodrom olmaması sebebi ile ulusal yarışların yapılamamasıdır. İlimize hipodrom kurulması halinde başta tarım sektörü olmak üzere ekonomide canlılık yaşanacak ve ayrıca başta hipodrom olmak üzere ilgili yan sektörler ile birlikte mükemmel bir istihdam yaratılacaktır.

Eskişehir'in bu potansiyeli değerlendirildiği takdirde ulusal yarışların İlimizde yapılabilecek bir alt yapıya kavuşturulması, yani İlimize bir hipodrom kurulması konusunun uygun olacağı düşünülmektedir.

Atçılık Sektöründe Müdürlüğümüzce,

1. İlimizde damızlığa ayrılmış ve damızlık belgesi çıkartılmış olan yaklaşık 777 safkan Arap/İngiliz kısrağ ve aygırın Bakanlığımızca belirlenen hastalıklar (Eva, Ruam, S.Abortus Egui) yönünden yıllık sağlık kontrolleri yapılarak test sonuçları uygun olan aygır ve kısrağların Damızlık Belgelerine vize işlemleri yapılmaktadır.

2. İlimizde doğan ve Pedigri çıkartılması için Müdürlüğümüze müracaatı yapılan 335 safkan tayın tescil işlemleri yapılmaktadır.

3. Yarış hayatı biten ve damızlığa ayrılan safkan atların Damızlık Belgesi çıkartılma işlemleri yapılmaktadır.

4. Safkan atların satış ve kayıt işlemleri Müdürlüğümüzce yapılarak Yüksek Komiserler Kurulu'na gönderilmektedir.

AT SAYISI İLÇELER	AYGIR		KISRAK		2014 TAYI		2013 TAYI		2 YAŞLI TAY		TOPLAM
	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	
Alpu	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Beylikova	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
Çifteler	0	0	3	8	2	4	1	4	1	2	25
İnönü	0	0	2	9	2	5	2	4	0	3	27
Han	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Mahmudiye	8	44	101	912	45	253	61	272	11	55	1.762
Odunpazarı	1	2	7	24	8	12	4	15	2	9	84
Tepebaşı	0	0	7	29	6	9	5	17	1	6	80
Sivrihisar	0	0	2	2	2	0	1	1	0	0	8
TOPLAM	9	46	125	984	66	284	76	313	15	75	1.993

Not: Tablodaki atlara TİGEM de bulunan atlar dahil değildir.

Mahmudiye Tarım İşletmesi kayıtlarına göre mevcut yarış atı mevcudumuz;

AYGIR		KISRAK		2014 TAYI		2013 TAYI		2 YAŞLI TAY		TOPLAM
İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	İNG.	ARAP	
0	3	0	118	0	0	0	64	0	45	230

3.4.7. Küçükbaş Hayvan Varlığı:

Hayvanın Cinsi	Sayısı	
	2013	2014
Koyun	612.018	628.230
Keçi	95.124	95.803
Toplam Küçükbaş	707.142	724.033

3.4.8. Büyükbaş Hayvan Varlığı:

Hayvanın Cinsi	Sayısı	
	2013	2014
Sığır – Saf Kültür	86.097	80.240
Sığır – Kültür Melezi	33.094	30.843
Sığır – Yerli – Diğer	12.004	11.322
Manda	306	358
Toplam Büyükbaş	131.501	122.763

3.4.9. Arı Varlığı:

Hayvanın Cinsi	Sayısı	
	2013	2014
Fenni Kovan	18.406	18.406
Kara Kovan	470	470
Toplam Kovan Sayısı	18.876	18.876

3.4.10. Tek Tırnaklı Varlığı:

Hayvanın Cinsi	Sayısı	
	2013	2014
At	1.753	1.935
Katır	327	398
Eşek	2.808	3.327
Toplam Tek Tırnaklı	4.852	5.660

3.4.11. Kanatlı Varlığı:

Hayvanın Cinsi	Sayısı	
	2013	2014
Yumurtacı Tavuk	562.500	562.500
Etçi (Broiler) Tavuk	3.484.000	3.584.000
Hindi (köy)	33.036	33.036
Ördek (köy)	4.447	4.447
Kaz (köy)	11.322	11.322
Damızlık Tavuk	845.000	845.000
Köy Tavukları	116.600	116.600
Kanatlı Toplamı	5.056.905	5.156.905

3.4.12. Hayvan Varlıklarının İlçelere Dağılımı:

İLÇE ADI	SIĞIR	BUZAĞI DANA	MANDA	TOPLAM	KOYUN	KEÇİ	TOPLAM
Odunpazarı	11.550	6.140	20	17.710	22.055	5.495	27.550
Tepebaşı	18.931	6.179	31	25.143	73.125	11.352	84.477
Alpu	13.900	2.955	29	16.884	53.800	7.750	61.550
Beylikova	5.535	2.145	1	7.681	17.215	1.978	19.193
Çifteler	4.550	1.900	50	6.500	45.200	4.000	49.200
Günyüzü	1.552	896	0	2.448	45.369	554	45.923
Han	1.300	750	0	2.050	7.800	4.000	11.800
İnönü	3.012	1.202	225	4.439	12.525	2.664	15.188
Mahmudiye	4.972	1.891	0	6.863	17.164	2.796	19.960
Mihalgazi	190	40	0	230	1.718	1.087	2.805
Mihalıççık	5.989	1.543	0	7.532	45.882	23.620	69.502
Sarıcakaya	1.256	394	0	1.650	7.455	3.840	11.295
Seyitgazi	10.198	2.449	2	12.649	62.480	15.494	77.974
Sivrihisar	7.507	3.515	0	11.022	216.443	11.173	227.616
TOPLAM	90.442	31.963	358	122.763	628.230	95.803	724.033

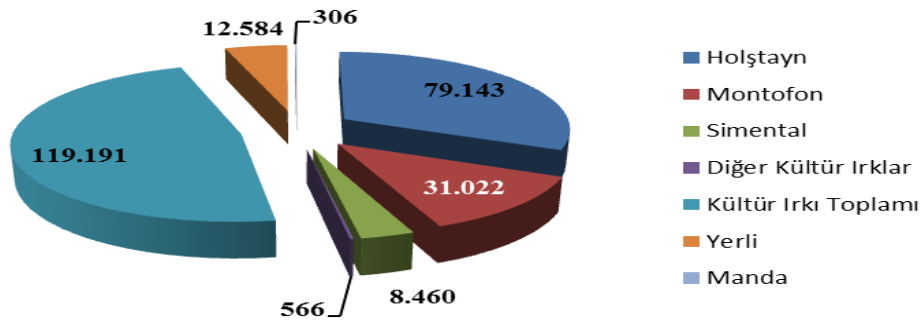
3.4.13. Hayvan Varlıklarının Yıllara Dağılımı:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Küçükbaş	526.897	445.122	472.799	689.373	655.906	707.142	724.033
Büyükbaş	107.597	95.843	101.898	123.144	124.524	131.501	122.763

3.4.14. Hayvanların Irklara Göre Dağılımı:

3.4.14.1. Büyükbaş

IRK	SAYI (Baş)
Holştayn	73.688
Montofon	28.450
Simental	8.460
Diğer Kültür Irklar	485
Kültür Irkı Toplamı	111.083
Yerli	11.322
Manda	358
Toplam	122.763

3.4.14.2. Küçükbaş

IRK	SAYI (Baş)
KOYUN	
Anadolu Merinosu	524.189
Ramlıç	19.542
Pırlak	22.680
Kıvırcık	24.058
Dağlıç	8.650
Akkaraman	9.330
Diğer	19.781
Toplam	628.230
KEÇİ	
Kıl	54.721
Tiftik	18.589
Diğer	22.493
Toplam	95.803
Genel Toplam	724.033

3.4.15. Kıyaslamalı Hayvan Varlıkları:

Hayvan Varlığı	Türkiye	Eskişehir	%
Büyükbaş Hayvan	14.022.347	122.763	0,9
Küçükbaş Hayvan	35.782.519	724.033	3,4
Kanatlı	100.711.573	5.056.905	5,0
Arı Kovanı	6.212.539	18.876	0,3

3.5. HAYVANSAL ÜRETİM BİLGİLERİ

3.5.1. Süt Üretimi:

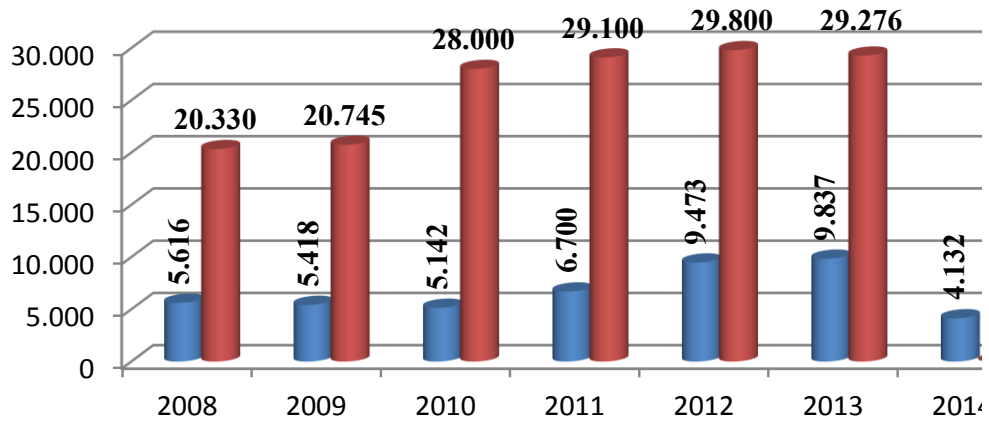
Hayvanın Türü	Sağmal Hayvan Sayısı (baş)	Süt Üretim Miktarı (ton)	Ortalama Süt Verimi (kg/yıl)
Manda	154	136	880
Sığır	65.598	252.224	3.845
Keçi	48.562	2.280	47
Koyun	308.009	14.170	46
TOPLAM	422.323	268.810	

YILLARA GÖRE SÜT ÜRETİMİ:

2008 (ton)	2009 (ton)	2010 (ton)	2011 (ton)	2012 (ton)	2013 (ton)	2014 (ton)
143.886	162.451	169.975	210.862	221.012	268.747	268.810

3.5.2. Et Üretimi:

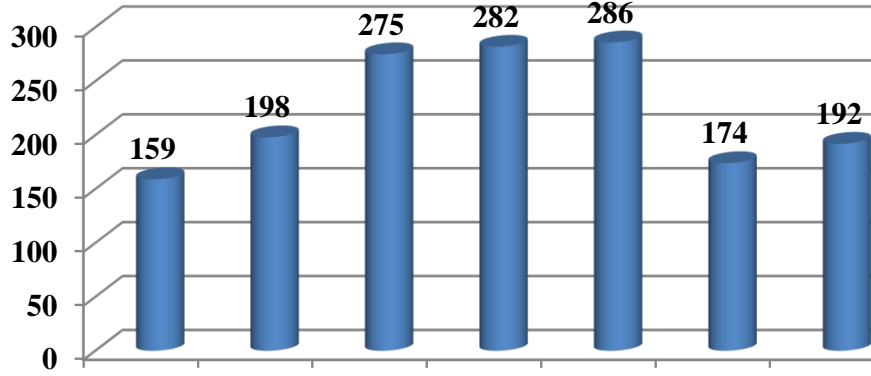
Üretim (ton)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kırmızı Et	5.616	5.418	5.142	6.700	9.473	9.837	4.132
Beyaz Et	20.330	20.745	28.000	29.100	29.800	29.276	Mez. Kapalı

3.5.3. Yumurta Üretimi:

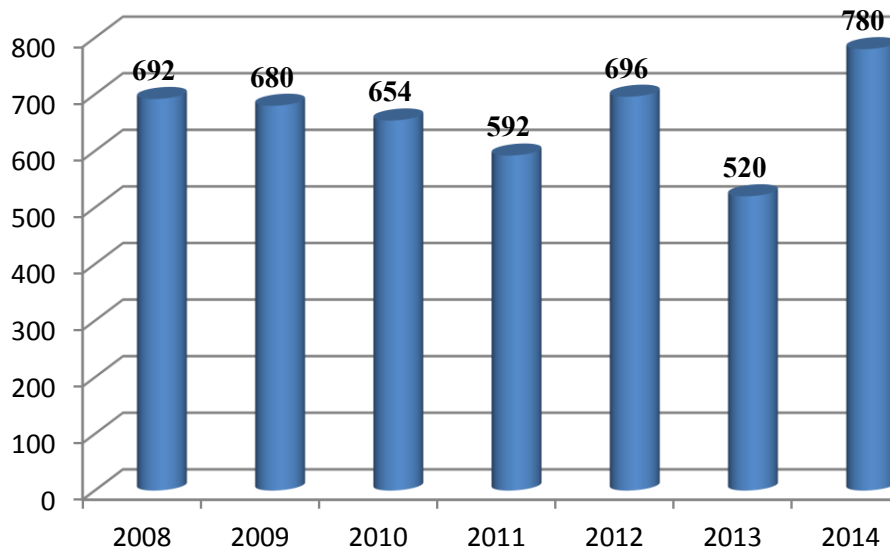
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Üretim (milyon adet)	159	198	275	282	286	174	192

Üretim (milyon adet)

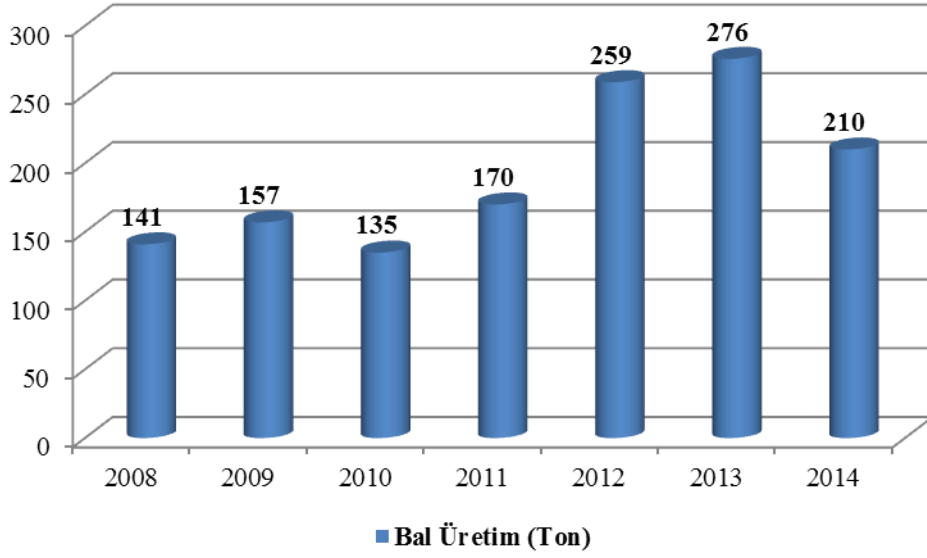
3.5.4. Yapağı Üretimi:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Üretim (ton)	692	680	654	592	696	520	780

3.5.5. Bal Üretimi:

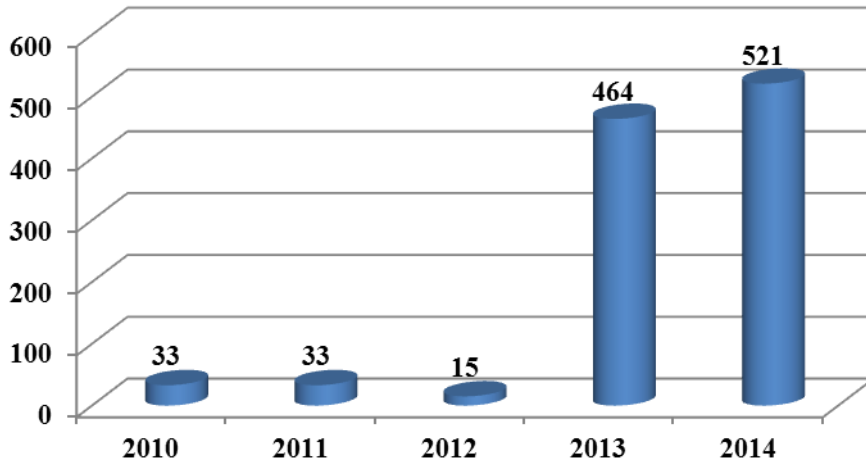
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Üretim (Ton)	141	157	135	170	259	276	210

3.5.6. Su Ürünleri Üretimi:

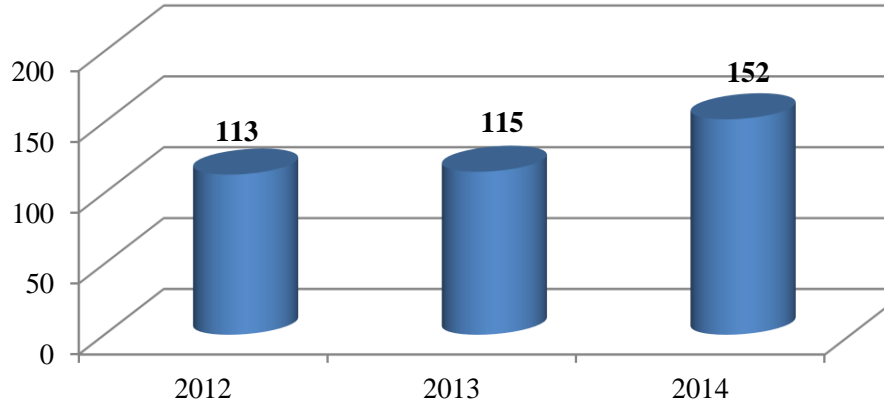
	2010	2011	2012	2013	2014
Su Ürünleri Üretimi (Ton)	33	33	15	464	521

Su Ürünleri Üretimi (Ton)

3.5.7. Keçi Kılı-Tiftik Üretimi:

	2012	2013	2014
Keçi Kılı-Tiftik (Ton)	113	115	152

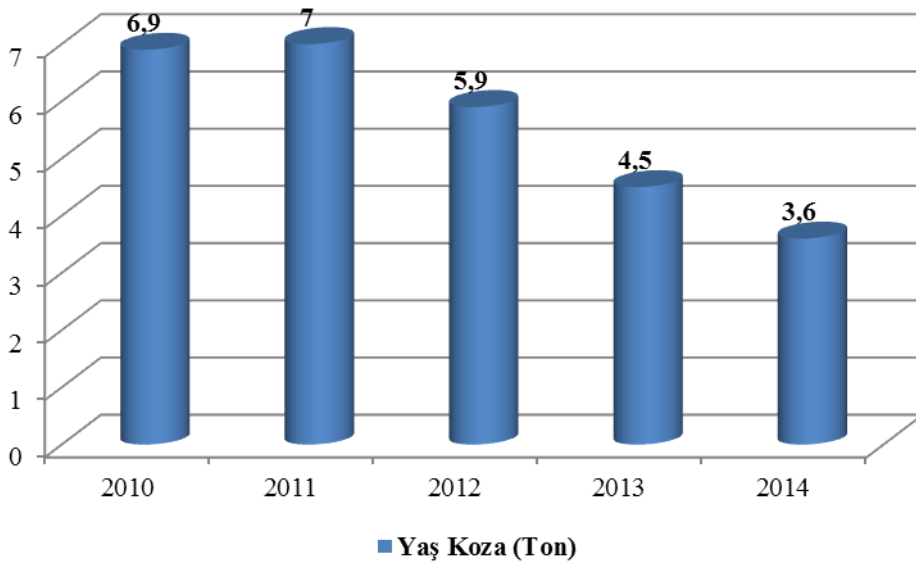

3.5.8. Yaş Koza Üretimi:

İlimiz Sarıcakaya ilçesi Mayıslar köyünde bulunan ve dönemsel olarak 30 ton yaş koza işleme kapasitesine sahip olan Koza İşleme Tesisinin yeni inşaatına 07.12.2006 tarihinde başlanmış ve 06.03.2008 tarihinde sonuçlandırılmıştır.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında projelendirilen tesisin proje bedeli 295.813 TL'dir. Ancak 147.906 TL olan hibe bedeli yani %50'si devletçe karşılanmıştır.

	2010	2011	2012	2013	2014
Yaş Koza (Ton)	6,9	7,0	5,9	4,5	3,6

3.5.9. Kıyaslamalı Hayvancılık Üretim Değerleri:

Hayvansal Üretim	Türkiye	Eskişehir	%
Süt (Ton)	17.401.262	268.747	1,5
K. Et (Ton)	914.108	9.837	1,1
B. Et (Ton)	1.765.850	29.276	1,7
Yumurta (Adet)	14.910.774.000	174.000.000	1,2
Bal (Ton)	89.162	276	0,3
Yapağı (Ton)	54.950	520	0,9
Yaş Koza (Ton)	134	4,5	3,4

3.6. BİTKİSEL ÜRETİM BİLGİLERİ:

3.6.1. Tahıllar:

Ürün	Ekilen Alan (dekar)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Arpa (Biralık)	7.300	2.620	359
Arpa (Diğer)	1.111.124	336.828	303
Buğday (Diğer)	1.962.865	713.691	363
Buğday (Durum)	8.640	3.887	450
Çavdar	76.688	21.804	284
Mısır (dane)	19.626	17.615	898
Tritikale (Dane)	2.255	692	307
Yulaf (Dane)	30.410	6.429	211

3.6.2. Sebze Üretimi:

3.6.2.1. Meyvesi İçin Yetiştirilen Sebzeler:

Ürün	Ekilen Alan (dekar)	Üretim (ton)
Domates (Sofralık)	7.585	34.359
Domates (Salçalık)	446	1.807
Hıyar (Sofralık)	2.020	6.230
Hıyar (Turşuluk)	1.655	3.919
Biber (Salçalık)	335	632
Biber (Dolmalık)	533	1.136
Biber (Sivri)	1.311	2.830
Patlıcan	1.295	4.515
Kabak (Sakız)	765	2.223
Balkabağı	2.159	5.408
Kabak (Çerezlik)	11.300	1.175
Bezelye (Taze)	2.737	2.575
Fasulye (Taze)	3.862	4.805
Kavun	6.065	14.026
Karpuz	3.770	12.450

3.6.2.2. Kök ve Yumru Sebzeler:

Ürün	Ekilen Alan (dekar)	Üretim (ton)
Soğan (Taze)	1.923	4.112
Soğan (Kuru)	40.958	175.716
Pırasa	629	1.935
Havuç	216	369
Turp	166	438
Patates	26.465	81.372

3.6.2.3. Diğer Sebzeler:

Ürün	Ekilen Alan (dekar)	Üretim (ton)
Karnabahar	575	1.520
Brokoli	621	1.111
Lahana	1.249	3.101
Marul (Kıvırcık)	2.572	5.306
Marul (Göbekli)	1.282	3.766
Marul (Aysberg)	470	11.112
Ispanak	3.643	3.6747
Semizotu	397	635
Maydanoz	1.638	1.967
Roka	880	1.065
Tere	300	281
Dereotu	350	275

3.6.3. Yağlı Tohumlu Bitkiler:

Ürün	Ekilen Alan(dekar)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Aspir	22.280	2.484	111
Ayçiçeği (Çerezlik)	25.053	5.370	214
Ayçiçeği (Yağlık)	152.148	53.691	353
Haşhaş (Tohum)	10.441	730	70
Kolza (Kanola)	257	56	218
TOPLAM	210.179	62.331	

3.6.4. Endüstri Bitkileri:

Ürün	Ekilen Alan (dekar)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Şeker Pancarı	164.931	938.266	5.689

3.6.5. Yem Bitkileri:

Ürün	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Fiğ (Yeşil Ot)	54.618	84.782	1.552
Hayvan Pancarı	400	1.700	4.250
Korunga (Yeşil Ot)	694	823	1.186
Mısır (Silajlık)	38.018	194.561	5.118
Tritikale (Yeşil Ot)	305	135	443
Yonca (Yeşil Ot)	58.990	239.932	4.067
TOPLAM	153.025	521.933	

3.6.6. Baklagiller:

İLÇE	Ekilen Alan (da)	Üretim (ton/yıl)
Alpu	3.275	336
Beylikova	1.500	151
Çifteler	1.200	120
Günyüzü	8.300	846
Han	250	21
İnönü	5.430	563
Mahmudiye	2.850	295
Odunpazarı	15.130	1.978
Sarıcakaya	20	3
Seyitgazi	18.250	1.406
Sivrihisar	41.190	3.707
Tepebaşı	3.345	348
TOPLAM	100.740	9.774

Not: Fasulye, Mercimek ve Nohut değerlerini içermektedir.

3.6.7. Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyvelik Alanı (da)	Üretim (ton/yıl)	Ağaç Başına Ortalama Verim (Kg)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	Toplam Ağaç Sayısı
Elma (Golden)	981	1.297	38	33.848	8.384	42.232
Elma (Starking)	1.465	2.580	52	49.399	9.101	58.500
Elma (Amasya)	876	980	47	20.461	1.648	22.109
Elma (Grannysmith)	259	168	29	5.610	5.430	11.040
Elma (Diğer)	806	729	21	34.276	13.730	48.006
Armut	218	766	20	36.914	7.916	44.830
Ayva	48	211	18	11.463	1.601	13.64
Şeftali	281	188	21	8.793	13.665	22.458
Erik	156	690	24	27.729	3.852	31.581
Kayısı	114	411	20	20.466	3.021	23.487
Kiraz	7.024	7.414	32	232.448	45.665	278.113
Vişne	230	871	22	39.782	3.439	43.251
Ceviz	4.631	669	22	29.353	41.308	70.661
Badem	1.372	1.399	20	67.990	22.809	90.799
Zeytin (Sofralık)	1.440	188	6	29.986	39.806	69.792
Nar	1.368	588	12	46.665	46.969	93.634
Üzüm	10.690	7.691	12	608.270	200	608.470

Eskişehir Üzüm Üretim Alanları Tablosu

İLÇE	Toplu Meyvelik Alanı (da)	Üretim (ton/yıl)	Ağaç Başına Ortalama Verim (kg)	Meyve Veren Ağaç Sayısı (adet)	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı (adet)	Toplam Ağaç Sayısı (adet)
Alpu	28	17	10	1.620	0	1.620
Beylikova	60	38	10	3.750	0	3.750
Çifteler	55	27	10	2.750	0	2.750
Günyüzü	2.290	1.600	14	114.500	0	114.500
Han	4	0	0	0	200	200
İnönü	0	0	0	0	0	0
Mahmudiye	0	0	0	0	0	0
Mihalgazi	1.232	776	13	61.600	0	61.600
Mihalıççık	270	810	12	67.500	0	67.500
Odunpazarı	0	0	0	0	0	0
Sarıcakaya	3.601	2.500	14	180.050	0	180.050
Seyitgazi	0	0	0	0	0	0
Sivrihisar	2.820	1.670	11	160.000	0	160.000
Tepebaşı	330	253	15	16.500	0	16.500
TOPLAM	10.690	7.691	12,1	608.270	200	608.470

3.6.8. Organik Tarım Üretimi:

YIL	ÇİFTÇİ SAYISI	YETİŞTİRİLEN ÜRÜN				İLÇE	KÖY
		Sebze-Meyve (Dekar)	Bağ (Dekar)	Tarla (Dekar)	Hayvancılık (Baş)		
2014	8	603				Sarıcakaya	Laçın
						Sarıcakaya	Mayıslar
						Sarıcakaya	İğdir
						Tepebaşı	Cumhuriyet
						Tepebaşı	Muttalip
						Sivrihisar	Dinek
						Tepebaşı	Çukurhisar
						Tepebaşı	Cumhuriyet
	1		80			Günyüzü	Atlas
	4				1.186	Alpu	Sarıkavak
						Çifteler	Zaferhamit
						Odunpazarı	Sarısungur
						Tepebaşı	Satılmışoğlu
1					143 Baş Sığır	Beylikova	Yeniyurt

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

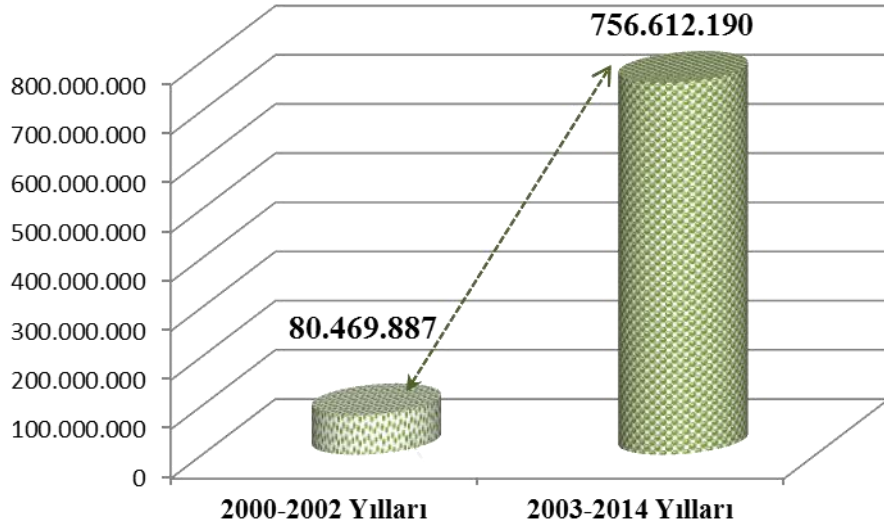
4. DESTEKLEMELER

4.1. BİTKİSEL ÜRETİM DESTEKLEMELERİ

YILLAR	2000-2002	2003-2011	2012	2013	2014	2003-2014	TOPLAM
YEM BİTKİLERİ	415.970	23.838.394	3.719.383	4.163.315	0	31.721.092	32.137.063
DGD	73.277.103	217.924.782	0	0	0	217.924.782	291.201.885
MGD	0	50.772.181	0	0	0	50.772.181	50.772.181
MAZOT	6.776.813	53.823.284	13.940.219	15.146.030	0	82.909.533	89.686.346
GÜBRE	0	57.940.429	16.608.567	18.331.814	0	92.880.811	92.880.811
TOPRAK ANALİZ DESTEĞİ	0	5.721.780	2.386.832	2.598.394	0	10.707.006	10.707.006
SERTİF. TOHUM KULLANIMI	0	6.064.813	2.855.862	2.780.998	3.554.372	15.256.045	15.256.045
SERTİFİKALI FİDAN	0	472.391	39.655	88.912	44.717	645.675	645.675
ORGANİK TARIM	0	25.908	30.838	31.167	0	87.913	87.913
İYİ TARIM UYGULAMALARI	0	11.096	4.151	5.742	0	20.990	20.990
ALAN BAZLI FINDIK DESTEĞİ				1.177		1.177	1.177
ALAN BAZLI DESTEKLEMELER	80.469.887	416.595.059	39.585.508	43.147.550	3.599.089	502.927.205	583.397.092
HUB.BAK.PRİM DES.	0	132.912.233	20.454.682	23.517.769	3.678.915	180.563.598	180.563.598
YAĞLI TOHUM PRİM DESTEĞİ	0	24.272.117	7.057.611	8.695.666	0	40.025.393	40.025.393
PKS (Dane Mısır)	0	1.060.606	330.487	411.492	0	1.802.586	1.802.586
PRİM BAZLI DESTEKLEMELER	0	158.244.956	27.842.780	32.624.927	3.678.915	222.391.577	222.391.577
SERTİF. TOH. ÜR. DESTEĞİ	0	542.203	687.461	728.508	0	1.958.172	1.958.172
ÇATAK	0	0	0	877.048	1.810.046	2.687.094	2.687.094
SERT.YEM BİT TOH.ÜRETİMİ	0	4.213	0	0	0	4.213	4.213
DOLU ZARARI	0	0	0	0	0	0	0
DON FELAKETİ DESTEĞİ	0	104.161	0	0	0	104.161	104.161
KURAKLIK	0	25.381.746	0	0	0	25.381.746	25.381.746
DOĞAL AFET	0	0	0	0	0	0	0
YEM BİT.ALET VE MAK.	0	429.523	0	0	0	429.523	429.523
ENERJİ	0	223.043	0	0	0	223.043	223.043
TORBA KANUN UYGULAMASI	0	0	0	0	505.457	505.457	505.457
DİĞER DESTEKL. ÖDEMELERİ	0	26.684.888	687.461	1.605.556	2.315.502	31.293.408	31.293.408
GENEL TOPLAM	80.469.887	601.524.903	68.115.749	77.378.033	9.593.505	756.612.190	837.082.077

BİTKİSEL DESTEKLEMELERİN SON DÖRT YILI İÇMALİ

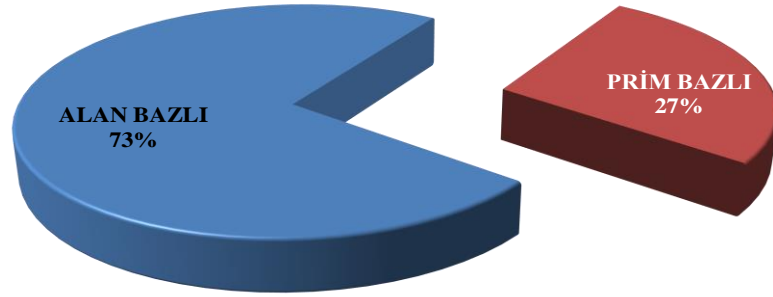
YIL	DESTEKLENEN ÇİFTÇİ	DESTEKLENEN ALAN (da)	DESTEK TUTARI (TL)
2010	29.805	3.571.657	61.698.101
2011	28.957	3.564.108	72.045.053
2012	27.661	3.524.062	68.115.749
2013	26.459	3.492.292	77.373.033
2014	27.371	3.682.385	9.593.505

4.1.1. Bitkisel Üretim Desteklemelerinin İlçelere Dağılımı:

İLÇELER	BİTKİSEL ÜRETİM DESTEK ÖDEMELERİ (TL)
Alpu	84.026.253
Beylikova	44.992.184
Çifteler	102.273.107
Günyüzü	35.457.126
Han	9.644.161
İnönü	19.124.664
Mahmudiye	81.875.302
Mihalgazi	213.322
Mihalıççık	41.873.439
Odunpazarı	73.152.853
Sarıcakaya	1.187.626
Seyitgazi	88.255.669
Sivrihisar	195.636.335
Tepebaşı	59.330.943
İl Dışında İkamet Eden	39.092
TOPLAM	837.082.077

DESTEKLEME TÜRÜ	TOPLAM (TL)
ALAN BAZLI DESTEKLELER	583.397.092
PRİM BAZLI DESTEKLEMELER	222.391.577
DİĞER DESTEKLEME ÖDEMELERİ	31.293.408
TOPLAM	837.082.077

4.1.2. Tarımsal Desteklemeler Geri İade Tablosu:

DESTEKLEME KALEMLERİ	ÖDENMESİ GEREKEN		ÖDENEN	
	Üretici (Kişi)	Tutar (TL)	Üretici (Kişi)	Tutar (TL)
Doğrudan Gelir Desteği	3	1.919,75	3	1.919,75
Kuraklık Desteği	11	4.360,34	11	4.953,36
Mazot Gübre Desteği	75	173.918,58	49	30.787,34
Sertifikalı Fidan Desteği	2	5.890,00	1	2.927,76
Yem Bitkileri Desteği	12	8.716,10	11	9.824,92
Mazot Desteği	5	3.523,96	5	3.577,96
Fark Ödemesi- Hububat Baklagil	176	233.893,30	94,00	152.477,11
Fark Ödemesi- Yağlı Tohumlu Bitkiler	131	1.443.045,16	82	232.883,07
Toprak Analizi Desteği	4	706,26	4	706,26
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	12	9.587,97	12	10.021,20
Süt Desteği	1	775,00	1	775,00
T O P L A M	432	1.886.336,42	273	450.853,73

4.2. HAYVANSAL ÜRETİM DESTEKLEMELERİ

DESTEKLEMENİN TÜRÜ	2002-2012	2013	2014	TOPLAM
Suni Tohumlama Desteklemesi	1.214.523			1.214.523
Damızlık Düve Desteklemesi	127.020			127.020
Suni Tohum. Doğan Buzağı Desteklemesi	4.993.825	890.345		5.884.170
Süt Sağım Ünit. ve Soğut. Tankı Desteklemesi	260.919			260.919
Ana Arı Desteklemesi	97.605			97.605
Bal Desteklemesi	3.146			3.146
Gübre Çukuru Desteklemesi	46.998			46.998
Tiftik Üretimi Desteği	908.547	104.193	173.100	1.185.840
Yaş Koza (İpekböceği) Desteği	1.026.625	89.598	108.684	1.224.907
Anaç Sığır Desteği	16.843.248	5.124.945		21.968.193
Anaç Manda Desteği	116.550	30.800		147.350
Anaç Koyun Keçi Desteği	16.641.758	7.521.380		24.163.138
Arılı Kovan Desteği	324.698	103.664	130.880	559.242
Süt Teşvik Primi	22.090.048	5.681.000	3.614.838	31.385.886
Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması	2.812.864	1.309.415	1.549.925	5.672.204
S-19 Aşılama Desteği	391.025			391.025
Rev-1 Aşılama Desteği	603.980			603.980
Kırmızı Et Desteklemesi	4.462.506	4.465.883	2.364.183	11.292.572
Su Ürünleri Desteklemeleri	0	140.864	312.539	453.403
TOPLAM	72.965.884	25.462.087	8.254.149	106.682.121

4.2.1. Hayvancılık Tazminat Ödemeleri:

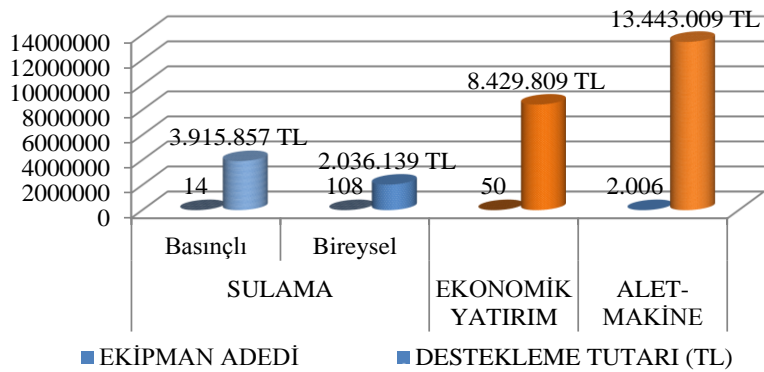
TAZMİNAT TÜRÜ	2002-2012	2013	2014	TOPLAM
Aşı Sırasında Anafilaktik Şoktan Ölen Hayvan Tazminatı	39.863	18.318	31.030	89.211
Hastalıklara Ödenen Tazminatlar	449.610	335.517	274.761	1.059.889
TOPLAM	489.473	353.835	305.791	1.149.100

4.2.2. Hayvancılık Desteklemeleri İlçeler İcmali:

İlçeler	Destek ve Tazminat Ödemeleri Toplamı
Alpu	16.493.828,09
Beylikova	8.142.380,94
Çifteler	6.316.072,29
Günyüzü	3.740.741,07
Han	902.227,42
İnönü	4.727.613,43
Mahmudiye	4.061.025,33
Mihalgazi	110.051,47
Mihalıççık	6.922.878,35
Odunpazarı	8.635.696,15
Sarıcakaya	1.058.362,95
Seyitgazi	12.939.946,62
Sivrihisar	16.268.705,63
Tepebaşı	17.511.671,54
TOPLAM	107.831.201,28

4.3. KIRSAL KALKINMA DESTEKLEMELERİ

KIRSAL KALKINMA DESTEKLEMELERİ	ADET	EKİPMAN ADEDİ	KIRSAL KALKINMA DESTEKLEMELERİ (TL)
SULAMA	Basınçlı	14	3.915.857,18 TL
	Bireysel	75	1.606.366,35 TL
EKONOMİK YATIRIM		49	8.200.546,48 TL
ALET-MAKİNE		2006	13.443.008,55 TL
TOPLAM		2.144	27.165.778,56 TL

4.4. TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK DESTEKLEMELERİ :

YILI	ÇİFTÇİ SAYISI	DESTEK MİKTARI (TL)
2010	266	133.000
2011	287	143.500
2012	371	222.600
2013	473	283.800
2014	760	456.000

4.5. KOOPERATİF DESTEKLEMELERİ:

Kooperatif Adı	Büyükbaş		Küçükbaş (Adet)	Sera (m ²)	Kullandırılan Kredi (TL)
	Süt Sığ. (Adet)	Damızlık (Adet)			
Alpu-Arkaya T.Kal.K.			1.250		460.000,00 TL
Alpu-Bozan T.Kal.K.	200				747.053,00 TL
Alpu-Merkez T.Kal.K.	200				763.250,00 TL
Beylikova-Doğray T.Kal.K.	128				635.140,00 TL
Beylikova-Gökçeayva T.Kal.K.	100				419.000,00 TL
Beylikova-Yeniyurt T.Kal.K.	200				603.530,00 TL
Çifteler-Abbaspaşa T.Kal.K.	100				296.800,00 TL
Çifteler-Eminekin T.Kal.K.	144				1.247.174,75 TL
Çifteler-Körhasan T.Kal.K.	200				819.819,40 TL
Çifteler-Sait Halim Paşa T.Kal.K.	104				525.196,00 TL
Günyüzü-Ayvalı T.Kal.K.			1.250		647.961,00 TL
Günyüzü-Merkez T.K.K		300			2.482.280,00 TL
Han-Merkez T.Kal.K	200				159.431,70 TL
İnönü-Oklubalı T.Kal.K.	124				557.902,00 TL
Mihalgazi-Merkez T.Kal.K.				116x500	971.631,00 TL
Mihaliççık-Güce T.K.K.	120				884.935,00 TL
Mihaliççık-Kayı T.K.K.	132				946.459,72 TL
Mihaliççık-YunusEmre T.K.K.	180				1.265.400,00 TL
Odunpazarı-Karapazar T.Kal.K.	180				1.516.110,69 TL
Sarıcakaya-Düzköy T.Kal.K.	100				528.989,00 TL
Sarıcakaya-Merkez T.Kal.K.				71x500	671.631,00 TL
Seyitgazi-Cevizli T.Kal.K.	102				528.160,00 TL
Seyitgazi-Bardakçı T.Kal.K.	200				240.407,40 TL
Seyitgazi-Kümbet T.Kal.K.	100				468.500,00 TL
Sivrihisar-Aşağıkepen T.Kal.K.	200				752.703,00 TL
Sivrihisar-İğdecik T.Kal.K.	200				728.253,00 TL
Sivrihisar-Nasrettinhoca T.Kal.K.			1.250		452.500,00 TL
Sivrihisar-Yenidoğan T.Kal.K.	100				362.400,00 TL
Yakakayı Tar.Kal.K.(Özel)		300			3.470.000,00 TL
T O P L A M	4.114	600	3.750	93,5 Da.	24.152.617,66 TL

5. İL MÜDÜRLÜĞÜ PROJELERİ :

5.1. ÖZEL İDARE PROJELERİ:

5.1.1. Sarıcakaya Yaş Sebze, Meyve Paketleme ve Soğuk Hava Tesisi :

İyi tarım uygulamaları ve gıda güvenliği çerçevesinde üretimin her aşaması oldukça önemlidir. Bu aşamalardan biri de ürün yetiştirildikten sonra, hasattan tüketicinin sofrasına kadar geçen süreçtir ve hasattan sonra, üründe fizyolojik kayıpları en aza indirmek açısından ürünün hızla paketleme evlerine getirilip bir ambalaj türü ile ambalajlanarak pazara sunulması büyük önem arz etmektedir. Bu durum gerek hasat sonrası kayıpları azaltması gerekse üreticinin piyasada ürününü daha yüksek fiyata pazarlama şansının ortaya çıkması açısından oldukça önemlidir

Orta Sakarya vadisinde yer alan Sarıcakaya ilçesi mikro kılıma özelliğine sahip olup, birçok sebze ve meyvenin yetişmesine uygundur. Bölgede başta taze soğan olmak üzere marul, semizotu, maydanoz, roka vb gibi kışlık sebzeler yanında, domates, hıyar, taze fasulye, biber, patlıcan gibi yazlık sebzeler yoğun olarak yetiştirilmektedir. Bölgede sebzelerde 2. ve 3. ürün yetiştiricilik yapılabilmektedir. Kışlık sebzelerin ve yazlık sebzelerin yoğun üretim yapıldığı aylarda pazara günlük 90-110 ton ürün çıkışı mümkündür. Bölgede ürünler ya tarladan tüccarlar yoluyla alınarak ya da hallere getirilerek pazarlanmakta olup, bireysel olarak Pazara sunmaları ve gerekse uygunsuz ambalaj şekilleri sebebiyle istediği fiyatı bulamamaktadır.

Sarıcakaya ve Mihalgazi İlçelerinde kurulan Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri üyelerine Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi ve Kaymakamlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı kanalıyla kazandırılan seralarla birim alandan daha fazla ve daha kaliteli üretim yapmak amaçlanmıştır. Geline bu noktada bununla yetinilmeyip kalite ve standardı yükselterek AB'ye uyum sürecinde olduğumuz bu dönemde ürünlerimizi dünya pazarında rekabet edecek seviyeye çıkarabilmek için yine bu bölgede İl Özel idare Kaynaklı olarak Sarıcakaya Merkez ve köylerini kapsamına alacak olan “**Sarıcakaya İlçesi Sebze Paketleme Tesisi Projesi**” hazırlanmıştır. Bu proje ile sebze üreticilerinin korunması, üretimin geliştirilmesi ve pazarlama güçlerinin arttırılarak ülke ekonomisine daha fazla katkının sağlanması amacıyla ürünlerin tüketiciye sunulacak şekilde tasnifi, paketlenmesi ve soğuk havada depolanması amaçlanmaktadır.

Maliyeti 690.000,00 TL+KDV, işletmenin kapalı alanı 1200 m2 olup günlük sebze paketleme kapasitesi günlük 100 tondur. Haziran 2008'de hizmete girmiştir.

5.1.2. Mihalgazi Fide Serası ve İşletme Binası:

Orta Sakarya vadisinde yer alan Mihalgazi İlçesinde sebze üretimi yapan çiftçilerin birçoğu fide üretimini kendi imkanlarıyla yapmaktadırlar, diğer bir kısmı ise Antalya bölgesinden hazır fide satın alarak üretim yapmaktadırlar. Kendi imkânlarıyla fide üretimi yapan çiftçiler hastalık, zararlı, sera ve toprak sıcaklığı, fide yetiştirme ortamının hazırlanması, havalandırma ve sera tesisi ile çimlendirme hataları gibi problemler göz önüne alındığında yetiştirdikleri fidenin birim fiyatları hazır satın alınan fidelerin fiyatından yüksek olmaktadır. Antalya dan alınan 1 adet domates ortalama 0,26 TL dir. Çiftçinin Kendisinin yetiştirdiği fide 0,3 TL'yi bulmaktadır.

Sebze yetiştiriciliğinde birinci derecede önemli ve maliyeti yüksek bir girdi olan fidenin kontrollü koşullarda sağlıklı ve düşük maliyette yetiştirilmesi ve buna bağlı olarak üreticinin gelir seviyesinin artırılması amaçlanmıştır.

Makinelerle tohum ekimi yapılan, sulama, ilaçlama, havalandırma ve ısıtmanın bilgisayar kontrolünde yapıldığı seralarda seri üretimin sağlanması, fide üretim merkezinin ilçede olması, aracı ve nakliyecileri aradan çıkarması, İlçede kurulacak modern tesiste fide üretimini oldukça cazip kılmaktadır.

Proje bütçesi İl Özel İdaresinden ayrılan kaynakla Mihalgazi İlçesi ve köylerine fide üretimini sağlayacak olan 3554 m²'lik Kapalı Sera Alanına sahiptir. Maliyeti 796.000,00 TL+KDV olup, fide kapasitesi 1.760.000 adettir. Haziran 2008 tarihinde hizmete girmiştir.

5.1.3. Mihalıççık Kiraz Paketleme ve Soğuk Hava Deposu :

İlimiz Mihalıççık İlçesi ve köylerinde önemli derecede ekonomik değere sahip olan; başta kiraz olmak üzere, diğer meyve çeşitlerinde de ekiliş alanı artışına bağlı olarak üretimde artış olmaktadır. İlçe bazında yıllık 3000 ton kiraz, 900 ton da diğer meyve çeşitleri(elma, üzüm, badem, ceviz) üretilmektedir.

İyi tarım uygulamaları ve gıda güvenliği çerçevesinde üretilen taze yaş meyvelerin pazarlama öncesinde pazar değerinin artırılması amacıyla ayrı ayrı depolanıp muhafaza edilmesi açısından soğuk havası deposu yaptırılması, ayrıca meyvelerin tasnif sınıflandırılmasının yapılması hususunda ise soğutma, boylama, paketleme ve ambalajlama tesisi için makine ve donatımı alımı yapılacaktır.

İşletme kapalı alanı 1.500 m² soğuk hava tesisi 340 m² idari binadan ibarettir. Soğuk hava deposunun kapasitesi 1000 ton/yıl, kiraz tasnif ve paketleme tesisinin kapasitesi ise 4 ton/saattir. Hizmete girişi Ocak 2009 tarihindedir.

5.1.4. Beylikova Organize Hayvancılık Bölgesi :

Beylikova Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 29.08.2007 tarih ve 2007/61 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile 143 hektar (1.430 dekar) ile ek programa alınmıştır.

KAPASİTE SIĞIR	OSB PARSEL SAYISI
50 BAŞ	23
100 BAŞ	33
200 BAŞ	32
500 BAŞ	4
TOPLAM 92 PARSELDE 12.850 BAŞ SIĞIR KAPASİTELİDİR	

Besi OSB altyapı çalışmalarının başlayabilmesi için ihale aşamasına gelinmiştir. Sekreteryaya çalışmaları İl Özel İdare İnşaat Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Proje tamamlandığında ilimizdeki toplam sığır varlığının ¼ ü sığır besisi bu bölgede yapılacaktır.

İl Özel İdare (%40), Beylikova Belediyesi(%20), Büyükşehir Belediyesi((%20) ve Ticaret Odası (% 10) hissedardır.

5.1.5. Yeşil Sakarya Yaş Sebze ve Meyve Üreticileri Birliği Sebze Paketleme ve Soğuk Hava Deposu Tesisi:

Bölgede yetişen yaş sebze ve meyvelerin temizlenmesi, boylanması, paketlenmesi işlemleri yapılacak olup ürünler piyasa durumuna göre soğuk hava deposunda saklanacak ve istenildiğinde piyasaya sürülecektir. Ayrıca soğuk hava depolarında saklanabilecek diğer ürünlerinde(bölgemizde yetişmeyen kivi gibi) saklanıp pazarlanmasına olanak sağlanacaktır. Paketleme ve boylama ile standart yakalanıp sadece Pazar ve hallere değil lüks marketler de dahil olmak üzere istenen ebatlarda ürün verilebilecektir.

Tesiste 1 adet elektronik boylama ünitesi, 3 adet 500'er metre küplük soğuk oda, 2 adet yıkama havuzu, 1 adet ambalajlama ünitesi, elektronik kantar, 1 adet elektrikli forklift ve idari kısım bulunmaktadır. Projeye Ek olarak yükleme rampasına üst gölgelik yapılmıştır.

Yeşil Sakarya Üreticiler Birliği Sarıcakaya, Mihalgazi İlçe ve Köyleri, Tepebaşı ilçesi ve Sakintepe Mahallesi'nde üretim yapmakta ve ikamet etmekte olan 287 üyesi bulunan 25.000 dekar arazide üretim yapmaktadır. Başlıca ürünler Nisan ayından itibaren Ispanak, Marul çeşitleri, Taze soğan, Maydanoz, Tere, Roka, Dereotu, Nane, kekik, reyhan, Pırasa, Lahana Çeşitleri, Karnabahar, Brokoli, Turp, Semizotu, Taze Sarımsak, vb gibi yaprağı yenen sebzeler yanında: Domates, Biber Çeşitleri, Kabak, Patlıcan, Salata gibi meyvesi yenen sebzeler yetiştirilmektedir. Kayısı, dut, nar, zerdali, incir gibi meyvelerde yetiştirilmektedir.

28 Ağustos 2009 tarihinde hizmete giren tesisin toplam maliyeti 1.580.233,55 TL dir.

5.1.6. İl Kontrol Laboratuvarı Hizmet Binası Yapımı :

Gıda kontrol hizmetlerinde ilimizin ihtiyacı olan laboratuvarın yapımına 28 Şubat 2009 ve 1 Ekim 2009 tarihinde teslim alınarak hizmete girmiştir. Toplam maliyeti 694.209,16 TL dir.

5.2. BEBKA KAYNAKLI PROJELER:

5.2.1. Hizmet ve İletişimin Arttırılması Projesi:

Tüm personelde farkındalık ve iş verimliliği artışı sağlamak üzere ilimiz Sivrihisar ilçesi Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünde çalışan 30 personeline eğitim verilmesi amacıyla BEBKA tarafından %100 hibe olarak 8.500 TL kaynak aktarılmış ve 07 Ocak 2013 tarihinde eğitim toplantısı düzenlenmiştir.

5.2.2. Her Fidan Bir İmkân Projesi:

İlimiz Çifteler ilçesinde BEBKA vasıtasıyla 91.590 TL kaynak ile yaratılarak Sait Halim Paşa ve Doğanay köylerinde 13 dekar alanda 600 badem fidanı bahçe tesisi gerçekleştirilmiştir. Bu projeye bağlı olarak Çifteler ilçesi belediye sınırları içinde kalan Devlet Hastanesi bahçesinin 13 dekarlık bölümüne örnek BEBKA Fidanlığı kurularak, yeni rekreasyon alanı oluşturulmuştur.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

6. ŞUBE FAALİYETLERİ:

6.1. GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ FAALİYETLERİ:

6.1.1. İşletmelerin İlçelere Dağılımı:

İLÇELER	2011	2012	2013	2014
TEPEBAŞI	1.048	1.497	2.280	2761
ODUNPAZARI	1.151	1.828	2.907	3571
ALPU	95	102	120	156
BEYLİKOVA	63	71	85	94
ÇIFTELER	99	121	198	252
GÜNYÜZÜ	22	35	53	81
HAN	13	14	18	30
İNÖNÜ	56	93	106	118
MAHMUDIYE	29	51	85	112
MİHALGAZİ	31	50	59	62
MİHALIÇCIK	59	66	92	125
SARICAKAYA	30	52	71	89
SEYİTGAZİ	87	107	152	182
SİVRİHİSAR	93	181	358	424
TOPLAM	2.876	4.268	6.601	8.057

6.1.2. İşletmelerin Faaliyet Konularına Göre Dağılımı:

FAALİYET KONUSU	İŞLETME SAYISI	DENETİM SAYISI
Satış	3.616	2.292
Toplu Tüketim Yeri	3.304	2.280
Üretim	917	1.91
T O P L A M	7.837	6.491

6.1.2.1. Yem İşletmeleri:

FAALİYET KONUSU	İŞLETME SAYISI	DENETİM SAYISI
(5996) Kayda Tabi Yem İşletmeleri	180	190
(5996) Onaya Tabi Yem İşletmeleri	39	75
T O P L A M	219	265

YEM İŞLETME SAYILARI	
Onaylı Yem İşletme Sayısı	40
Kayıtlı Yem İşletme Sayısı	182
Kayda ve Onaya Tabi Olmayan Çiftlik ve Petshop Hayvanı Yem Satış Yerleri	5

6.1.2.2. Et İşletmeleri:

FAALİYET KONUSU	İŞLETME SAYISI	DENETİM SAYISI
Et İşleme Tesisi/ Evcil Tırnaklı Eti Parçalama Tesisi / Kıyma Hazırlanmış Et Karışımları Tesisi	14	106
Kanatlı ve Tavşanımsuların Et Parçalama Tesisi	1	14
T O P L A M	15	120

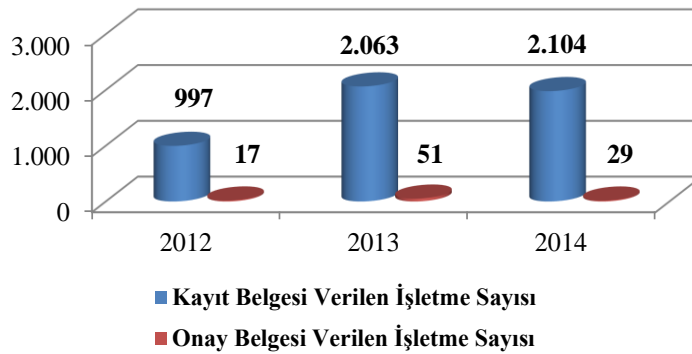
6.1.2.3. Süt İşletmeleri:

FAALİYET KONUSU	İŞLETME SAYISI	DENETİM SAYISI
Süt İşleme Tesisi	16	226
Süt Toplama Merkezi	48	146
T O P L A M	64	313

6.1.2. Onay ve Kayıt İşlemleri:

2010 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanun gereği; Gıda ve Gıda İle Temas eden madde ve malzeme ile yemlerin üretim, işleme ve dağıtımının tüm aşamalarında faaliyet gösteren gerçek kişi ve tüzel kişiler Bakanlığımıza gerekli tescil işlemlerini yaptırmak zorundadırlar.

FAALİYET ALANI	2012	2013	2014
Kayıt Belgesi Verilen İşletme Sayısı	997	2.063	2.104
Onay Belgesi Verilen İşletme Sayısı	17	51	29

6.1.3. Denetim Faaliyetleri:

30.09.2014 Tarihine Kadar Şube Müdürlüğü olarak 36 Kontrol Görevlisi ile birlikte İl merkezi ve İlçelerinde faaliyet gösteren Kayıt Kapsamında ve Onay Kapsamında Bulunan İşletmelere yönelik olarak 5641 adet denetim ve kontrol yapılmıştır.

Gıda maddeleri üreten ve satan işletmelerin denetimleri; Bölge özellikleri de dikkate alınarak, gıda üretim zincirinin tüm aşamalarında veya satış aşamalarında denetim programına uygun olarak risk esaslı denetim sıklığına bağlı olarak, ayrıca gerekli görüldüğünde Alo Gıda 174 Hattına gelen ihbar ve şüphe veya şikâyet üzerine denetçi tarafından yapılmaktadır. Denetimlerde takip edilmesi zorunlu olan hijyen ve üretilen ürünler yönünden risk taşıyan işyerlerinin denetimlerinde devamlılık sağlanmaktadır.

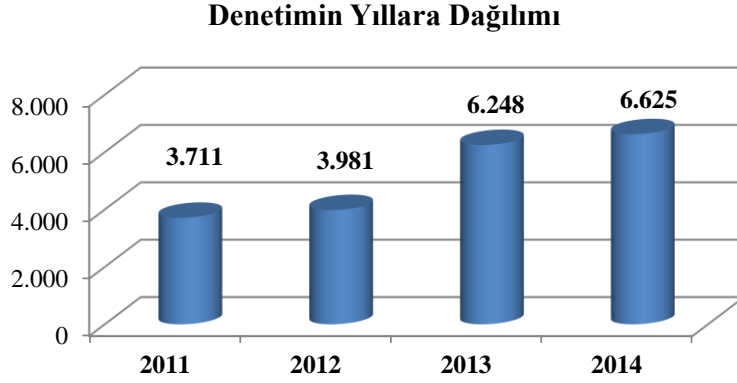
Denetim esnasında muayene ve analiz amacıyla Gıda kontrol görevlisi tarafından gerektiğinde Türk Gıda Kodeksine uygun olarak numune alınmakta ve analizi yapılmak üzere Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerine gönderilmektedir. Değerlendirme sonuçlarının uygun olmaması halinde İşletme hakkında cezai işlem uygulanmaktadır. Cezai işlemler idari para cezası ya da savcılığa suç duyurusunda bulunmaktadır.

	DENETİM							
	ALO GIDA	BİMER-İHBAR ŞİKÂyeti	BAKANLIK DENETİM PROGRAMI	RUTİN DENETİMİ	ONAY DENETİMİ	YEM DENETİMİ	İTHALAT/İHRACAT DENETİMİ	TOPLAM
TOPLAM	995	10	372	4.594	120	284	250	6.625

6.1.3.1. Denetimlerin Aylara Dağılımı:

Aylar	Denetim 2011	Denetim 2012	Denetim 2013	Denetim 2014
Ocak	172	119	303	351
Şubat	173	195	313	579
Mart	328	360	423	616
Nisan	305	316	420	732
Mayıs	433	353	464	581
Haziran	364	510	442	684
Temmuz	398	475	579	648
Ağustos	333	310	378	638
Eylül	308	371	626	839
Ekim	393	292	509	315
Kasım	267	349	1.198	293
Aralık	237	331	593	349
Toplam	3.711	3.981	6.248	6.625

6.1.3.2. Denetimin Yıllara Dağılımı:

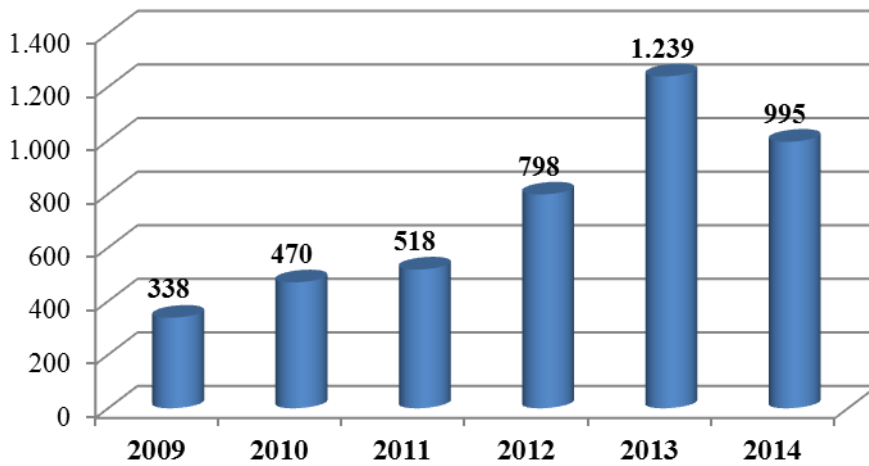

6.1.3.3. Alo 174 Denetimleri:

ALO 174 Gıda Hattı, etkin bir gıda güvenilirliği sisteminin oluşturulması amacıyla 14 Şubat 2009 tarihinde Bakanlığımızca hizmete açıldı. ALO 174 Gıda Hattı tüketiciye gıda güvenilirliğiyle ilgili her türlü ihbar ve şikâyette bulunma olanağı tanımaktadır.

YILLAR	DENETİM SAYISI
2009	338
2010	470
2011	518
2012	798
2013	1.239
2014	995

YILLAR İTİBARI İLE ALO 174 DENETİMLERİ

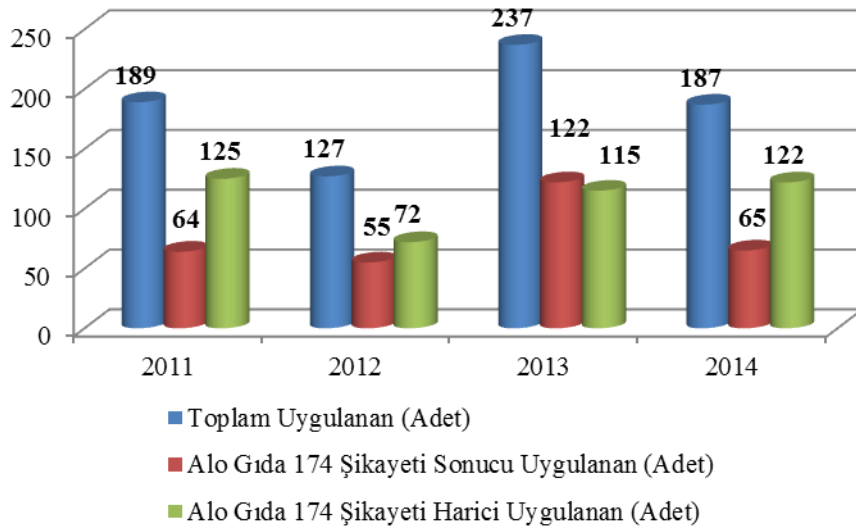
6.1.3.4. Numune Alma İşlemleri:

2011 YILI			2012 YILI			2013 YILI					2014 YILI				
Olumlu	Olumsuz	Toplam Num. Sayısı	Olumlu	Olumsuz	Toplam Numune Sayısı	Nihai Numune Sonucu Olumlu	Nihai Numune Sonucu Olumsuz	Nihai Numune Sonucu Red	Nihai Numune Sonucu Sonuçlanmadı	Toplam Num. Sayısı	Nihai Num. Sonucu Olumlu	Nihai Num Sonucu Olumsuz	Nihai Numune Sonucu Red	Nihai Numune Sonucu Sonuçlanmadı	Toplam Num. Sayısı
508	25	533	633	101	734	978	51	41	50	1.136	988	158	46	73	1.265

6.1.3.5. Uygulanan Cezai İşlemler:

UYGULANAN CEZAI İŞLEM	2011	2012	2013	2014
Toplam Uygulanan	189	127	237	187
Alo Gıda 174 Şikayeti Sonucu Uygulanan	64	55	122	65
Alo Gıda 174 Şikayeti Harici Uygulanan	125	72	115	122
Toplam Uygulanan Ceza Tutarı	1.045.767 TL	617.524 TL	1.037.750 TL	1.020.161 TL

Uygulanan Cezaların Yıllara Göre Dağılımı

6.1.3.6. Yem İşletmeleri Denetim ve Numune Faaliyetleri:

YEM DENETİM İŞLEMLERİ	2011	2012	2013	2014
Onaylı Yem İşletme Denetim Sayısı	27	40	86	82
Kayıtlı Yem İşletme Denetim Sayısı	106	53	154	197
Alınan Yem Numune Sayısı	66	73	88	97
Olumlu Yem Numune Sayısı	63	67	180	86
Olumsuz Yem Numune Sayısı	3	6	8	4
Şahit Sürecindeki Yem Numune Sayısı	-	-	-	1
Sonucu Gelmeyen Yem Numune Sayısı	-	-	-	5

6.1.4. İthalat ve İhracat İşlemleri:

İTHALAT İŞLEMLERİ	
506 Adet Beyanname	13.714.936,38 Kg.

İHRACAT İŞLEMLERİ	
Sağlık Sertifikası	2.564 Adet Sertifika

6.2. BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ:

- ❖ Mera çalışmaları
- ❖ Bitki sağlığı çalışmaları
- ❖ Kimyevi gübre denetim çalışmaları
- ❖ Selektör izleme ve tohum temizleme çalışmaları
- ❖ Tohum ve fidan sertifikasyonu
- ❖ Organik tarım ve iyi tarım çalışmaları
- ❖ Tarımsal desteklemeler

6.2.1. Mera Çalışmaları:

6.2.1.1. Mera Çalışması Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı:

Toplam Çalışma Yapılması Planlanan Yerleşim Yeri Sayısı	419
Merası Olan Yerleşim Yeri Sayısı	398
Merası Olmayan Yerleşim Yeri Sayısı	21
Mera Çalışması Yapılmamış Yerleşim Yeri Sayısı	83
Tespiti Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı	336
Tahdidi Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı	116
Tahsisi Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı	5

6.2.1.2. Mera Tespit ve Tahdit Çalışmaları

YILLAR	TESPİT ÇALIŞMALARI		TAHDİT ÇALIŞMALARI	
	KÖY SAYISI	ALAN (da)	KÖY SAYISI	ALAN (da)
1999	6	16.922,200	6	16.922,200
2000	46	350.387,400	46	350.387,400
2001	46	259.235,000	46	259.235,000
2003	25	374.268,700	--	--
2004	34	280.762,100	--	--
2005	32	489.577,400	--	--
2006	12	85.468,600	--	--
2007	40	408.195,700	18	296.746,900
2008	13	51.769,900	--	--
2009	34	171.909,300	--	--
2010	10	10.931,700	--	--
2011	1	2.704,700	--	--
2012	--	--	--	--
2013	31	57.874,900	-	--
2014	4	15.309,99	--	--
TOPLAM	334	2.575.317,59	116	923.311,500

6.2.1.3. Mera Tahsis Çalışmaları

YILLAR	TAHSİS ÇALIŞMALARI	
	KÖY SAYISI	ALAN (da)
2000	5	15.292,200
TOPLAM	5	15.292,200

2001 yılından bugüne tahsis çalışması yapılmamıştır.

6.2.1.4. Mera Tahsis Amacı Değişikliği Çalışmaları

YILI	MÜRACAAT SAYISI	UYGUN GÖRÜLEN	REDDEDİLEN	HALEN İNCELEŞİ SÜREN	TAHSİSİ DEĞİŞTİRİLEN ALAN (Da)
1998	7	5	2	--	2.766,59
1999	7	6	1	--	12.618,70
2000	4	4	--	--	12.925,60
2001	5	5	--	--	1.087,31
2002	2	2	--	--	12,547
2003	4	4	--	--	257,237
2004	25	22	3	--	6.112,77
2005	20	20	--	--	8.349,84
2006	26	25	1	--	1.695,50
2007	21	21	--	--	15.266,56
2008	30	28	2	--	3.507.302
2009	25	24	1	--	5.721,57
2010	14	14	--	--	823,314
2011	18	17	1	--	5.532,73
2012	17	17	--	--	10.863,78
2013	51	20	--	31	9.800,00
2014	35	21	2	12	7.352.816,20
TOPLAM	301	245	13	43	85.132.956,20

8.2.1.4. Mera Islah Çalışmaları:

SIRA NO	İLÇE	YERLEŞİM YERİ	TOPLAM MERA ALANI (da)	PROJE ONAY TARİHİ VE SÜRESİ	YAPILAN UYGULAMALAR
1	Tepebaşı	Yakakayı	1.524,00	2004-2008	Yapay Mera, gübreleme, otlatmayı planlama, gölgelik tesisi
2	Sivrihisar	Selimiye	3.442,20	2004-2008	Gübreleme, otlatmayı planlama
3	Sivrihisar	Gerenli	5.760,90	2005-2009	Gübreleme, otlatmayı planlama
4	Tepebaşı	Karagözler	1.112,60	2004-2008	Gübreleme, otlatmayı planlama, yapay mera, sulama
5	Alpu	Bozan Bld.	28.203,30	2005-2009	Gölgelik tesisi, gübreleme, otlatmayı planlama
6	İnönü	Oklubalı	1.224,70	2005-2009	Gübreleme, otlatmayı planlama
7	Çifteler	Dikmen	3.387,80	2006-2010	Gübreleme, otlatmayı planlama, yapay mera, sulama, gölgelik tesisi
8	Sivrihisar	Çandır	8.458,00	2006-2010	Gübreleme, otlatmayı planlama
9	Alpu	Merkez	4.808,60	2011-2015	Temizlik biçmesi, dip kazan, gübreleme, gölgelik tesisi, otlatmayı planlama
10	Tepebaşı	Cumhuriyet	14.635,00	2012-2016	Gübreleme, otlatmayı planlama
11	Beylikova	Uzunburun	5.327,00	2012-2016	Gübreleme, otlatmayı planlama, sulama tesisi
12	Günyüzü	Yağrı Mah.	12.352,00	2012-2016	Gübreleme, otlatmayı planlama
13	Alpu	Bozan	28.203,00	2013-2017	Gübreleme, Gölgelik Tesisi, Otlatma Planı, Sıvat Yapımı
14	Tepebaşı	Keskin	3188,10	2014-2018	Gübreleme, otlatmayı planlama
15	Beylikova	Yeniyurt	9.605,00	2014-2019	
TOPLAM			121.627,20		

8.2.1.5. Mera Islah Amaçlı Kiralamalar:

SIRA NO	İLÇESİ	KÖYÜ	KİRAYA VERİLEN FİRMA	KİRALANAN ALAN (Da)
1	Beylikova	Yeniyurt	Fahrettin PİYADE	21,00
2	Sivrihisar	Bahçecik	Koza Altın A.Ş.	71,50
TOPLAM				92,50

6.2.2. Bitki Sağlığı alışmaları:

6.2.2.1. Dış Karantina alışmaları:

Dış karantina çalışmaları 2 inspektrle yürütülmektedir.

6.2.2.1.1. İhracat:

Yıllar	Bitkisel rn	Tohum		Orman rnleri			Transit
	(kg)	(kg)	(adet)	(kg)	(m3)	Adet	(kg)
2007	1.529.474,00	61.376,00	-	158345,00	-	-	-
2008	2.129.743,5	279,95	-	711.161,00	-	-	-
2009	610.218,00	24.400,00	-	244.081,00	-	-	-
2010	592.581,00	34.600,00	-	690.872,00	-	-	-
2011	5.404.377,00	78.709,00	-	1.730.467,00	-	-	-
2012	12.813.264,051	26.510,400	-	307.977,00	547,710	14	-
2013	14.369.241,29	29.432,00	-	56.380,80	363,03	50	-
2014	20.719.096,53	1.388.606,9	-	80.829,00	-	522	-
TOPLAM	58.167.995,77	1.643.914,25		3.980.112,8	910,74	586	

6.2.2.1.2. İthalat:

Yıllar	Bitkisel rn	Tohum		Orman rnleri			İmha	İthalatta İşlem Sayısı
	(kg)	(kg)	(adet)	(kg)	(m3)	(adet)	(adet)	(adet)
2007	20.606	-	-	-	-	-	-	1
2008	-	-	-	3.165	-	-	-	1
2009	-	-	-	-	-	9.471	-	12
2010	-	-	-	22.000	-	18.727	-	88
2011	3000	-	-	-	33,38	15.307	-	22
2012	-	-	-	-	-	14.051	7	20
2013	-	-	-	-	-	23.112	-	20
2014 (KAPALI)	-	-	-	-	-	-	-	0
TOPLAM	23.606	-	-	25.165	33,38	80.668	7	

Serbest dolaşıma giriş rejimi, dâhilde işleme rejimi, hariçte işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve geçici ithalat rejimine tabi tutulmak istenen gıda, gıda ve yem sanayiinde kullanılan bitkisel ürünler ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin ithalatında, gıda ve yem güvenilirliğine ilişkin resmi kontrol görevi müdürlüğümüze verilmiştir. (Dayanak: 5 Ekim 2013 tarih ve 28786 sayılı Resmi Gazete)

6.2.2.2. İç Karantina Çalışmaları:

İlimizde bitki pasaportu sistemine 1 özel fide üreticisi ve 1 resmi, 3 özel fidan üreticisi yanında 5 adet sezonluk fidan ticareti yapan operatör mevcuttur. Fide- fidan üretenler ile ticaretini yapan operatörlerin üretim ve satış yerlerinden alınan toprak, harç ve torflardan alınan örnekler ilgili laboratuvarlarda nematod analizi yapılmaktadır. 2014 yılı itibariyle gönderilen örneklerden olumsuz bir sonuçla karşılaşılmamıştır.

6.2.2.2.1. Bitki Pasaportu ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması:

2014 yılında tüm İlçe Müdürlüklerinde ve İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda konu ile ilgili bilgilendirme toplantısı yapılmış olup, Bakanlık tarafından gönderilen broşürler dağıtılmıştır. Bitki pasaportu sistemine yeni kayıt başvuruları alınarak, fide, fidan ve süs bitkileri üreticilerini toprak nematod tahlilleri yapılmıştır.

Bitki pasaportu uygulaması kapsamında toplam 258 adet operatör kayıt altına alınmış olup bitki pasaportu sertifikaları düzenlenmiştir. Şube Müdürlüğümüz ve bitki pasaportu basma yetkisi verdiğimiz operatörler tarafından, etiketler basılmaktadır. Bu kapsamda fide, fidan üreticileri ve ticaretini yapanlar kayıt altına alınmıştır.

6.2.2.2.2. 2014 Yılı Sürvey Çalışmaları:

Zararlı Organizma	Sürvey Metodu	Ekim Dikim Alanı (da)	Sürvey Alanı (da)	Bulaşık Alan (da)	Kaç Yıldır Devam Ediyor
Patates Siğili	Keşif	16.911	11.975	0	9
Epitrix similaris	Keşif	16.911	11.975	0	2
Patates Kist Nematodu	Keşif	16.911	11.975	0	9
Patates Kök Ur Nematodu	Keşif	16.911	11.975	0	2
Patates Halka Çürüklüğü	Sınırlandırma-Değerlendirme	17.120	12.190	215	3
Patates Kahverengi Çürüklüğü	Sınırlandırma-Değerlendirme	17.181	12.246	271	2
Şarka Virüsü	Keşif	2.670	782	0	5

Sürvey kapsamında karantina altına alınan alanlarda yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

Patates Halkalı Çürüklüğü: 2012 yılında Mahmudiye İlçesi Türkmenmecidiye Köyünde 215 dekar alanda tespit edilmiş olup, karantina tedbirleri alınmıştır. 2014 yılında kontrol edilen arazilerde kendi gelen patates bitkileri ile konukçularında alınan numuneler ilgili Araştırma Enstitüsüne gönderilmiş ve sonuçlar temiz çıkmıştır. Ayrıca kendi gelen patatesler imha edilmiştir.

Patates Kahverengi Çürüklüğü: 2013 yılında Mihaliççik İlçesi Yunusemre Beldesinde 64 dekar alanda tespit edilmiş olup, karantina tedbirleri alınmıştır.

2014 yılında Alpu İlçesi Bahçecik ve Uyuzhamam Köyünde 204,3 dekar alanda tespit edilmiş olup, karantina tedbirleri alınmıştır.

2014 yılında kontrol edilen arazilerde kendi gelen patates bitkileri ile konukçularında alınan numuneler ilgili Araştırma Enstitüsüne gönderilmiş ve sonuçlar temiz çıkmıştır. Kendi

gelen patatesler imha edilmiştir. Ayrıca yüzey sulaması yapılan yerlerden alınan su numuneleri ilgili Araştırma Enstitüsüne gönderilmiş ve sonuçlar temiz çıkmıştır. 2014 yılında hastalık çıkan Alpu İlçesi Bahçecik ve Uyuşmamam köklerindeki karantina parsellerinde Ankara Ziraî Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü uzman elamanlarınca da kapsamlı sürvey yapılmış numuneler alınarak laboratuvara gönderilmiş ve temiz çıkmıştır.

2014 yılında başlatılan Patates Hastalıkları Takibi Projesi kapsamında ticari patates alanlarından 20 toprak ve 60 yumru numunesi alınmış, 6 toprak numunesi sonucu temiz çıkmış diğer sonuçlar elimize ulaşmamıştır.

6.2.2.3. Bitki Koruma Ürünleri Bayileri:

İlimizde, 65 adet bitki koruma ürünü bayi bulunmakta olup; bunlardan 8 adedi Pancar Ekicileri Kooperatifi, 18 adedi Tarım Kredi Kooperatifi ve 3 adedi Ziraat Odası'dır. 70 adet zirai mücadele alet ve makine bayiinden, 9 adedi Pancar Ekicileri Kooperatifi, 18 adedi Tarım Kredi Kooperatifi ve 3 adedi Ziraat Odası'dır. Ayrıca 2 adet bitki koruma ürünleri toptancısı ve 1 adet zirai mücadele alet imalathanesi faaliyet göstermektedir.

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ				
YILLAR	ÖZEL	TÜZEL	TOPTANCI	TOPLAM
2011	18	51	1	70
2012	18	45	3	66
2013	19	44	2	65
2014	20	44	2	66

6.2.3.1. İlimizde Satılan Zirai Mücadele İlaç Miktarları:

Yıl	İnsektisit	Fungusit	Herbisit	Akarisit	Toplam
2011	56297 Kg 2789 Lt	69421 Kg 4455 Lt	1770 kg 247096 Lt	364 Lt	127.488 Kg 254.704Lt
2012	52516 Kg 2617 Lt	53767 Kg 262 Lt	360 kg 133760 Lt	615 Lt	106.643 Kg 137.254 Lt
2013	51.130 Kğ 2.157 Lt	53.200 Kğ 121 Lt	322 Kğ 133.873Lt	613 Lt	104.852 Kg 136.764 Lt

6.2.2.3.2. Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasallar:

Kayıt Altına Alınması Çalışmaları: İlimizde bitkisel üretimde kullanılan kimyasalların kontrollü kullanımı, kayıt altına alınması ve izlenmesi amacıyla çalışmalar, 25 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 5996 sayılı Kanuna dayalı "**Bitkisel Üretimde Kullanılan Bitki Koruma Ürünlerinin Kayıtlarının Tutulması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik**" kapsamında sürdürülmektedir.

6.2.2.3.3. Bitki Koruma Ürünü Reçeteli Satışlar:

İl Müdürlüğümüzce 2014 yılı itibarıyla Kamu ve Serbest çalışan 137 Ziraat Mühendisine reçete yazma yetki belgesi verilmiştir.

2014 yılı itibarıyla yapılan eğitimler sonucu 6 Profesyonel Bitki Koruma Ürünü Uygulama Belgesi, 1891 Ticari Bitki Koruma Ürünü uygulama yetki belgesi verilmiştir.

6.2.2.4. Zirai Mücadele Alet Makine Bayileri:

YILLAR	PERAKENDE BAYİ	İMALATHANE	TOPLAM
2011	86	2	88
2012	73	1	74
2013	70	1	71
2014	72	1	73

6.2.2.5. Entegre Mücadele Çalışmaları:

2014 yılında buğdayda 1250 dekar alanda 25 çiftçi ile örtü altı sebze üretiminde 20 dekar alanda 40 çiftçi ile entegre mücadele çalışmaları yürütülmüştür. Entegre kontrollü ürün yönetimi çalışmaları ise 353 dekar sebze alanında 45 çiftçi ile yürütülmüştür.

6.2.2.6. Süne Mücadelesi Çalışmaları:

YILLAR	TOPLAM SÜRVEY ALANI (Da)	NİMF SÜRVEY ALANI (Da)	İLAÇLANAN ALAN (Da)		BİYOLOJİK MÜCADELEYE DESTEK AMAÇLI ÇALIŞMALAR			EMGİ OARANI %
			UÇAK	YER ALETİ	DİKİLEN FİDAN (Adet)	SALINAN KEKLİK	BIRAKILAN AVCI BÖCEK (Adet)	
2001	1.375.155	294.400	338.800	8.200	0	0	0	0
2002	1.747.200	894.500	494.733	62.333	0	0	0	2,33
2003	2.226.330	965.600	0	96.000	0	0	0	1,23
2004	2.285.620	432.400	0	51.334	0	1.000	0	0,47
2005	2.277.840	47.350	0	0	9.800	1.500	100.000	0,36
2006	1.969.440	153.900	0	0	22.950	0	200.000	0,96
2007	2.268.064	574.800	0	22.000	27.235	1.500	200.000	2,47
2008	2.246.401	1.261.314	0	320.000	3.450	0	300.000	1,44
2009	2.269.178	1.132.635	0	457.151	7.700	0	0	1,11
2010	2.239.542	942.662	0	150.500	9.834	0	150.000	0,88
2011	2.277.300	593.060	0	30.155	0	0	50.000	0,91
2012	2.075.720	921.330	0	54.816	0	0	25.000	0,71
2013	2.095.755	354.950	0	71.225	0	0	10.000	1,12
2014	2.191.540	320.000	0	100.969	0	0	40.000	0,61

6.2.2.7. Diğer Sürvey Çalışmaları:

Zararlı Organizma	Sürvey Metodu	Ekim-Dikim Alanı (Da)	Sürvey Alanı (Da)	Bulaşık Alan	Kaç Yıldır Devam Ediyor
Patates Kist Nematodu	Keşif	16911	11975	-	10
Patates Siğili	Keşif	16911	11975	-	10
Patates Halkalı Çürüklüğü	Sınırlandırma Değerlendirme	17126	12190	215	4
Patates Kahverengi Çürüklüğü (<i>Rolstonia solanacearum</i>)	Sınırlandırma Değerlendirme	17181	12245	271	3
<i>Epitrix similaris</i>	Keşif	16911	11975	-	2
Şarka Virüs	Keşif	15200	2669	-	6
Soğanda Beyaz Çürüklük	Keşif	48	48	-	1

2014 yılı sürvey çalışmaları tamamlanmış olup herhangi bir şüpheli tarlaya rastlanmamıştır. Önceki yıllarda hastalık çıkmış olan tarlalardan ve komşu tarlalar ile sulama sularından alınan numuneler Ankara Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsüne gönderilmiş ve sonuçlar temiz çıkmıştır.

Patateste Halkalı Çürüklüğü: 2012 yılında 215 dekar Mahmudiye İlçesi Türkmenmecidiye Köyünde tespit edilmiş olup karantina tedbirleri alınmıştır. 2014 yılında kontrol edilen arazilerde kendi gelen patates bitkilerinden numuneler alınmış ve ilgili laboratuvara gönderilmiş ve sonuçları temiz çıkmıştır. Kendi gelen patatesler ve konukçuları imha ettirilmiştir.

Patates Kahverengi Çürüklüğü: 2013 yılında 66,4 dekar Mihalıççık İlçesi Yunusemre Beldesinde ve Alpu İlçesi Uyuzhamam ve Bahçecik köylerinde tespit edilmiş olup, karantina tedbirleri alınmıştır. 2014 yılında kontrol edilen arazilerde kendi gelen patates bitkilerinden numuneler alınmış ve ilgili laboratuvara gönderilmiş ve sonuçları temiz çıkmıştır. Kendi gelen patatesler ve konukçuları imha ettirilmiştir.

6.2.2.8. Kimyevi Gübre Denetim Çalışmaları:

2014 yılı Kasım ayı itibariyle İlimiz kimyevi gübre tüketiminin 82.944 ton olduğu tespit edildi. İlimiz merkez ve ilçelerinde; 29 adet Tarım Kredi Kooperatifleri,53 Adet Özel Bayi,4 Adet Ziraat Odası Bayi 19 adet Pancar Ekicileri Kooperatifleri, 1 Adet Şeker Pabrikası,5 Adet Üretici Bayi olmak üzere toplam 111 adet Kimyevi Gübre bayisi yapan firma bulunmaktadır.

6.2.2.8.1. Yıllar İtibari İle Gübre Tüketimi:

	2010	2011	2012	2013	2014
Gübre Tüketimi (ton)	84.150	73.132	62.317	72.984	82.944

6.2.2.9. Tohumculuk Faaliyetleri:

2014 yılı için sertifikalı tohumluk üretim beyannameleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir;

Sıra No	Tür Adı	Beyanname Sayısı (Adet)	Üretilen Alan (Dekar)	Adet/Dekar	Toplam Bilgileri
1	Arpa	433	13.235	Dekar	64.296,16 Dekar
2	Aspir	14	580	Dekar	
3	Ayçiçeği	10	684	Dekar	
4	Biber	1	1	Dekar	
5	Ekmeklik Buğday	813	32.446	Dekar	
6	Fasulye (Taze)	1	4	Dekar	
7	Çim	14	385	Dekar	
8	Kimyon	2	20	Dekar	
9	Kolza	13	439	Dekar	
10	Kuru Fasulye	2	13	Dekar	
11	Macar Fiği	1	60	Dekar	100.000 Adet
12	Makarnalık Buğday	69	2.342	Dekar	4.239.500 Adet
13	Mısır	49	2.137	Dekar	
14	Nohut	25	862	Dekar	
15	Patates	168	6.717	Dekar	
16	Sorgum	4	138	Dekar	
17	Sudan Otu	2	16	Dekar	
18	Tritikale	4	130	Dekar	
19	Yonca	10	902	Dekar	
20	Yulaf	2	8	Dekar	
21	Şekerpancarı Fidesi	30	678	Dekar	
22	Şekerpancarı Tohumluk	62	2.500	Dekar	4.239.500 Adet
23	Fidan Üretim Materyali (Ceviz)	1	100.000	Adet	
24	Marul Fidesi	20	3.160.000	Adet	
25	Brokoli Fidesi	3	250.000	Adet	
26	Lahana Fidesi	11	552.500	Adet	
27	Hıyar Fidesi	6	50.000	Adet	
28	Biber Fidesi	7	55.000	Adet	
29	Domates Fidesi	14	101.000	Adet	
30	Patlıcan Fidesi	7	51.000	Adet	
31	Kavun Fidesi	1	1.000	Adet	
32	Karpuz Fidesi	1	4.000	Adet	
33	Karnabahar Fidesi	1	15.000	Adet	

TÜR ADI	BEYANNAME ADEDİ	EKİLİŞ ALANI (DA)/ADET
Arpa	433	13.242 Dekar
Ekmeklik Buğday	812	31.812 Dekar
Makarnalık Buğday	69	2.342 Dekar
Aspir	14	580 Dekar
Ayçiçeği	10	684 Dekar
Biber	1	1 Dekar
Ceviz Üretim Materyali	1	100.000 Adet
Çim	1	12 Dekar
İtalyan Çimi	13	411 Dekar
Ispanak	2	71 Dekar
Kuru Fasulye	2	13 dekar
Kimyon	2	20 Dekar
Kolza	5	2.328 Dekar
Macar Fiği	1	30 Dekar
Mısır	49	2.137 Dekar
Nohut	25	862 Dekar
Pancar Fidesi	30	678 Dekar
Pancar Tohumluk	62	2.500 Dekar
Patates	168	6.717 Dekar
Sebze Fidesi	71	4.239.500 Adet
Sorgum	3	127 Dekar
Sudan Otu	2	16 Dekar
Taze Fasulye	1	4 Dekar
Tritikale	4	130 Dekar
Yonca	10	389 Dekar
Yulaf	2	8 Dekar

Yurtiçi tohumluk sertifikası almak isteyen ve ilimiz sınırlarında üretim yapan tohum üreticileri beyannamelerini doğrudan müdürlüğümüze, OECD sertifikalı tohum üretimi yapmak isteyen tohum firmaları ise beyannamelerini doğrudan Bakanlığımız Tohumluk Tescil ve müdürlüğümüze gönderilen beyannamelere göre yapılan kontrollere ait Tarla Kontrol Raporları ve beyannameleri TTSM Müdürlüğüne gönderilmektedir. Yurtiçi Sertifikalı Tohumluk üretimlerine ait Tarla Kontrol Raporları ileri sertifikasyon işlemleri için ilgili firmaların talebi üzerine tohumlukların işlenerek paketlenildiği İl Müdürlüğüne gönderilmektedir.

İlimizde Fidan Üreticisi olarak yetkilendirilen üreticilere ait fidanlıklar “Meyve/Asma Fidan Ve Üretim Materyali Sertifikasyonu Ve Pazarlaması Yönetmeliği” ne göre kontrol edilmektedir.

Tohum üretimi, Bakanlığımızın gerek üretici kurumlara, gerekse de çiftçilerimize sağladığı destekleme ödemeleri sayesinde her geçen yıl hızla artmaktadır.

6.2.2.9.1. Tohum ve Fidan Sertifikasyonu:

Tohum ve Fidan Sertifikasyonu ile ilgili kontroller ve denetimler 5553 sayılı Tohumculuk kanunu ve 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu ve bu kanunlara ilişkin olarak yayımlanan mevzuatlar kapsamında İl Müdürlüğümüz tarafından yürütülmektedir. 5553 sayılı Kanun kapsamında;

- 17 adet Tohum Üreticisi,
- 803 adet Tohum Yetiştiricisi,
- 3 adet Fidan Üreticisi,
- 1 adet Fide Üreticisi,
- 2 adet Süs Bitkisi Üreticisi,
- 103 adet Tohumluk Bayii, İl Müdürlüğümüz tarafından yetkilendirilmiştir.

İlimizde yurtiçi sertifikalı tohumluk üretimi yapmak isteyen işletmelerin yeni 2014-2015 yılı üretim sezonu için beyanname verme ve kabul işlemleri devam etmektedir. Buğday, Arpa, Nohut, Yonca ve Macar Fiğine ait tarla kontrolleri, numune alma ve laboratuvar sonucu olumlu gelen tohumlukların sertifikasyon işlemleri tamamlanmıştır. Sebze tohumlukları için tarla kontrolleri tamamlanmış, numune alma işlemleri devam etmektedir.

6.2.2.9.2. Selektör ve Tohum Temizleme Çalışmaları:

S.N.	İLÇELER	Kapasite Ton/Saat		TOP.	TEMİZLENEN BUĞDAY (TON)	TEMİZLENEN ARPA (TON)	TOP.
		2	5				
1	TEPEBAŞI	7	7	17	1.785	1.190	2.975
2	ODUNPAZARI	8	8	15	1.013	808	1.821
3	ALPU	0	5	13	631	397	1.028
4	BEYLİKOVA	4	5	14	1.215	935	2.215
5	ÇİFTELER	0	9	21	3.820	2.007	5.827
6	HAN	1	1	2	500	500	1.000
7	GÜNYÜZÜ	2	5	10	939	913	1.852
8	İNÖNÜ	5	3	8	637	843	1.480
9	MAHMUDİYE	4	6	13	1.633	1.132	2.765
10	MİHALIÇÇIK	3	4	14	689	785	1.474
11	SEYİTGAZİ	9	8	24	2.678	1.196	3.874
12	SİVRİHİSAR	6	23	50	7.600	6.470	14.070
GENEL TOPLAM		46	84	130	23.140	17.176	40.316

NOT: Mahmudiye TK Kooperatifi, kendi selektöründe, 3431 ton buğday, NBC Tarım L.T.D. Ş.T.İ. 1400 ton arpa ve buğday tohumluğu temizlemiştir.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

6.3. HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

6.3.1. Hayvan Sağlığı Faaliyetleri:

6.3.1.1. Programlı Aşılama Faaliyetleri:

HASTALIKLAR	2012	2013	2014
Şap Büyükbaş	210.544	211.259	228.599
Şap Küçük Baş	24.427	19.245	70.696
Brucella Büyükbaş	4.604	66.050	25.122
Brucella Küçükbaş	955	456.782	153.308
Kuduz	18.044	19.813	21.750
Çiçek	25.150	91.528	189.146
Anthrax Büyükbaş	5.559	8.153	7.590
Anthrax Küçükbaş	9.862	11.101	18.777
Newcastle	5.740.400	8.886.060	2.150.800
PPR (Veba)	224.653	215.397	239.458

6.3.1.2. Salgın Hastalık ve Mihrak İzleme Faaliyetleri:

HASTALIKLAR	2012	2013	2014
Şap Büyükbaş	18	22	6
Brucella Büyükbaş	2	1	3
Brucella Küçükbaş	-	16	-
Kuduz	4	1	-
Çiçek	4	5	8
Anthrax	3	1	2
Newcastle	3	-	-
PPR (Veba)	1	-	-
Sığır Tüberkülozu	49	27	40

6.3.1.3. Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı Faaliyetleri:

2014 yılı Kene Mücadelesi kapsamında İl Özel İdaresi bütçesinden karşılanan ödenekle alımı yapılan 1.350 litre anti paraziter ilacın İlçelerimize dağıtımını yapılmıştır. 2014 yılı Kene Mücadelesi ile ilgili ilaçlama çalışmaları mayıs ve haziran aylarında olmak üzere iki dönem halinde gerçekleştirilmiştir.

6.3.1.4. Hayvan ve Hayvansal Madde Sevk Faaliyetleri:

6.3.1.4.1. Hayvan Sevkleri:

YILI	BÜYÜKBAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KANATLI	ARIKOVANI	AT
2012	23.403	389.526	36.359.323	22.639	14
2013	24.299	122.868	38.486.713	35.748	1
2014	18.605	175.619	43.028.476	8.665	0

6.3.1.4.2. Hayvansal Madde Sevkleri:

YILI	B.BAŞ ETİ (Kg)	K.BAŞ ETİ (Kg)	KANATLI ETİ (Kg)	B.BAŞ DERİ (Kg)	SAKATAT (Kg)	YUMURTA (Adet)	BAL (Kg)	YÜN-YAPAĞI (Kg)
2012	2.415.776	436.900	908.012	337.384	58.195	3.800.862	12.950	-
2013	3.277.072	210.238	251.670	628.409	24.300	27.769.366	6.750	6.942
2014	3.783.316	161.477	0	228.524	14.206	13.601.881	12.825	40.800

6.3.1.5. Sağlık Taramaları:

Yıllar	Arı Kovanı	B. Baş	K. Baş	Kanath	Diğer	Toplam
2003	8.575	156.653	490.518	1.478.755	7.963	2.142.464
2004	6.760	172.593	635.963	6.796.914	14.455	7.626.685
2005	21.297	221.263	1.010.997	10.058.612	9.395	11.321.564
2006	18.600	190.292	940.648	9.611.861	7.498	10.768.899
2007	16.064	550.303	1.125.509	9.837.935	6.335	11.536.146
2008	16.212	642.719	781.787	15.682.631	10.178	17.133.527
2009	16.862	347.255	857.801	34.709.243	15.070	35.946.231
2010	49.407	233.463	1.209.658	34.967.040	20.623	36.480.191
2011	51.720	262.251	865.981	41.309.730	18.250	42.507.932
2012	45.013	255.566	1.059.114	39.256.262	17.511	40.633.466
2013	35.834	307.488	1.371.544	33.063.783	22.389	34.801.038
2014	24.914	399.870	1.120.658	28.249.887	244.487	30.039.816

6.3.1.6. Suni Tohumlama Faaliyetleri:

YILI	RESMİ EKİP BİLGİLERİ		ÖZEL EKİP BİLGİLERİ		YIL İÇİ YAPILMIŞ TOPLAM SUNİ TOHURLAMA ADEDİ	TESPİTİ YAPILAN SUNİ TOH. DOĞAN BUZAĞI ADEDİ	TOHURLAMADAN DOĞAN BUZAĞI BAŞARISI
	EKİP SAYISI	TOHURLAMA SAYISI	EKİP SAYISI	TOHURLAMA SAYISI			
2003	7	1.560	18	10.198	11.758	209	1,77
2004	6	1.011	20	13.850	14.861	1.567	10,54
2005	6	847	26	19.877	20.759	4.809	23,16
2006	5	716	28	26.787	27.503	11.581	42,1
2007	5	711	35	31.416	32.127	13.310	41,4
2008	3	276	37	27.645	27.921	13.088	46,6
2009	3	592	36	25.418	26.010	12.292	47,1
2010	3	909	34	36.697	37.606	15.461	41,1
2011	4	3.155	34	32.140	35.295	12.966	37
2012	2	375	35	32.792	33.167	11.157	33,6
2013	2	50	33	33.746	33.796	8.490	37,6
2014	2	13	32	31.012	31.025	-	2015 Kasım

6.3.2. Hayvancılık İthalat ve İhracat İşlemleri:

Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması Tescili ve İzlenmesi: İlimizde sığır cinsi hayvanların tanımlanması tescili ve izlenmesi ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında 21.671 işletme tanımlanmış, tescil edilmiş ve veri tabanına işlenmiştir. Veri tabanını kayıtlı hayvan sayımız 125.121 adettir. Bu sayı Bakanlığımız Veri Tabanı Türkvet Yazılım Sistemi Güncel Hayvan Sayısı Raporu esas alınarak verilmiştir.

Kanuni kesim yerlerinde İl içi ve İl dışı kesimleri yapılan ve bildirim Müdürlüğümüze yapılan hayvan sayıları aylık ortalama 1000-1400 baş olup bildirimlerinin yapıldığı ay içerisinde düzenli olarak sistemden düşümleri yapılmaktadır. 2014 yılı içerisinde doğan buzağaların küpelenme faaliyetleri İl Müdürlüğümüzce yapılmıştır.

6.3.3. Komisyon İşlemleri:

Sığır Takip Sistemi Komisyonlarınca Yapılan Değişiklikler (İrk, Cinsiyet, Canlandırma):

	2012	2013	2014	TOPLAM
1. Komisyon	21	109	64	194
2. Komisyon	53	347	245	645
3. Komisyon	54	240	123	417
TOPLAM	128	696	432	1.256

6.3.4. Kombina ve Mebahane Faaliyetleri:

İlimizde toplam 11 adet kırmızı et kesimhanesi ve 1 adet kanatlı kesimhanesi bulunmaktadır. Mezbahalardan 9 tanesi Belediye Başkanlıkları tarafından işletilmektedir. 2 adet özel kırmızı et kombinası ve 1 adet özel 2.sınıf mezbaha bulunmaktadır. 2014 yılında kanatlı kesimhanesinde herhangi bir kesim yapılmamıştır. Tüm mezbahalarımızda Müdürlüğümüzde görevli Veteriner Hekimler, “Resmi Veteriner Hekim” olarak çalışmaktadırlar. Mezbahalarımız “Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik” çerçevesinde İl Müdürlüğümüze “Modernizasyon Planı” sunmuşlar ve çalışmalarına devam etmektedirler.

6.3.5. Hayvancılık Projeleri:

6.3.5.1. Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Projesi Çalışmaları:

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Koordinatörlüğünde Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Eskişehir İli Koyun ve Keçi Yetiştiriciler Birliği ve İl Müdürlüğümüzün ortaklaşa olarak yürüttüğü ilk çalışma 2006 - 2010 yılları arasında devam etmiştir. Çalışmanın sonunda başarılı sonuçlar elde edilmesinden dolayı ırk sayısı 3 e, proje sayısı 4 e çıkarılarak genişletilmiş ve bu projeler 2011 yılından itibaren 8 İlçemizdeki 48 köyde ve 148 sürüde yeniden başlatılmıştır. 2013 yılında da Ramlıç ırkıyla ilgili proje sayısı 2’ye çıkarılarak toplam proje sayısı 5’e çıkarılmıştır.

Başlatılan projelerin isimleri ve projedeki hayvan sayıları şöyledir:

- ✓ a) Anadolu merinosu koyun ırkının halk elinde ıslahı (12.000 koyun, 600 koç)
- ✓ b) Ramlıç koyun ırkının halk elinde ıslahı (12.000 koyun, 600 koç)
- ✓ c) Pırlak koyun ırkının halk elinde ıslahı (6.000 koyun, 300 koç)

Çalışmaların genel amaçları maddeler halinde şu şekilde özetlenebilir:

- ✓ Saf yetiştirme ve seleksiyonla yerli ırkların verimlerinin artırılması,
- ✓ Damızlıkçı örnek işletmelerin kurulması,
- ✓ Yerli ırkların genetik potansiyellerinin ortaya konması ve korunması,
- ✓ Birlik ve yetiştiricilere hayvan ıslahı organizasyonunun öğretilmesi,

6.3.5.2. Damızlık Koç Dağıtımı (Koyun ve Keçilerde Verimliliği Arttırma Projesi) :

2014 yılı içinde Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından proje kapsamında gönderilen genel bütçe ödeneği ve yetiştirici katkısı ile Altınova Tarım İşletmesinden Anadolu Merinosu ırkı 36 adet damızlık erkek toklu satın alınarak Mihaliççik'taki yetiştiricilere dağıtımı yapılmıştır.

6.3.6. Mahmudiye At Yarışı Müsabakaları:

Mahmudiye İlçesi'nin at yetiştiriciliği konusundaki öneminden ötürü Bakanlığımız ve Valiliğimizce ortaklaşa olarak her yıl sonbahar döneminde mahalli at yarışları düzenlemektedir.

Bu yılki Sonbahar Mahmudiye Mahalli At yarışları 14 Eylül ve 21 Eylül tarihlerinde dörder koşu üzerinden iki bölüm halinde yapılmıştır. Halk tarafından yoğun ilgi gösterilen söz konusu yarış programlarına yöresel ses sanatçıları ve halk oyunu ekipleri de katılım sağlamıştır.

Bu yarışlarda İl Müdürlüğü, Anadolu Tarım İşletmesi, Mahmudiye Kaymakamlığı, Garnizon Komutanlığı, Mahmudiye Belediye Başkanlığı, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Valilik Kupası ve Türkiye Jokey Kulübü koşuları yapılarak müsabakalar sonucunda dereceye giren at sahiplerine toplamda 42.620 TL ikramiye dağıtılmıştır. Yarışları kazanan at sahiplerine ayrıca birincilik kupaları da verilmiştir.

6.3.7. Arıcılık Faaliyetleri:

İlimizde mevcut 420 arıcımızın arılıkları periyodik olarak ziyaret edilmekte, aktif koloni sayıları tespit edilmekte ve arıcılarımıza arı hastalıkları, ruhsatlı arı ilaçları ve arı sevkleri hakkında bilgilendirme yapılmaktadır. Hali hazırda İlimizde 18.876 aktif, 5.439 pasif olmak üzere toplam 24.215 koloni bulunmaktadır.

6.3.8. Özel hayvan Hastanesi, Veteriner Poliklinik ve Muayenehanelerin Ruhsatlandırılması

ile Kontrol ve Denetimleri:

İlimizde, doğrudan Bakanlığımızca ruhsatlandırılan 2 Özel Hayvan Hastanesi ile 41 Veteriner Hekim muayenehanesi bulunmaktadır. 15. 10. 2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan “Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği” hükümlerine göre denetimleri yapılmaktadır.

Yeni ruhsatlandırılan, ruhsatı iptal edilen veya kullanımı ve satışları yasaklanan (İmal-son kullanma tarihi-seri numaralarına göre) Veteriner İlaçları ile imal ve ithal izni verilen veteriner aşılı ve diğer idari konularda Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünün talimatları doğrultusunda belirtilen işyerlerinde bilgilendirme, uyarı ve/veya yasal işlemler uygulanmaktadır.

İLÇE	MUAYENEHANE	HASTANE	İŞLETME SAYISI
Odunpazarı	16	-	16
Tepebaşı	5	1	6
Mahmudiye	2	1	2
Alpu	2	-	2
Beylikova	2	-	2
Çifteler	4	-	4
Günyüzü	-	-	-
Han	-	-	-
İnönü	2	-	2
Mihalgazi	-	-	-
Mihalççık	1	-	1
Sarıcakaya	-	-	-
Seyitgazi	3	-	3
Sivrihisar	4	-	4
TOPLAM	41	1	43

6.3.9. Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri İle İlgili Faaliyetler:

2014 yılı Şubat ayı itibariyle, İlimizde Odunpazarı ilçemizde 28, Tepebaşı ilçemizde 7 adet olmak üzere, toplam ruhsatlı ev ve süs hayvanı satış yeri 35 adettir. Bunlardan 1 adedi barınma yeri, 1 adedi balık üretim yeri ve 33 adet işyeri ise satış yeridir. Ayrıca kuruluş izni almış ve çalışma izni bekleyen 10 ev ve süs hayvanı satış yeri mevcuttur.

08.10.2011 tarih ve 28078 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Ev ve süs hayvanlarının üretim, satış, barınma ve eğitim yerleri hakkında yönetmelik” hükümlerine göre, bu tarihten önce ruhsatlandırılan işyerlerinin çalışma izinleri iptal edilerek Yönetmeliğe uygun olarak çalışma izinleri yenilenmiştir. İl müdürlüğümüzce ruhsatlandırılan bu işyerlerinin kontrol ve denetimleri de yıl içerisinde bir kez yapılmaktadır. Şikayet durumlarında adı geçen işyerleri süreye bakılmaksızın denetlenmektedir.

6.3.10. Dezenfektan Dağıtım Faaliyetleri:

2014/01 Sayılı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesine hükümlerine göre; bulaşıcı hayvan hastalığı çıktığında hastalığı söndürmek veya hastalıktan korunma amacı ile hastalık çıkan işletmelerin dezenfeksiyon işlemleriyle İl içi ve İl dışı canlı hayvan ve hayvansal ürün sevklerinde, nakil araçlarının dezenfeksiyon işlemlerinde kullanılmak üzere İl Özel İdaresi kaynaklı ödenekle satın alınan 2.200 litre dezenfektanın tamamının İlçelerimize dağıtımını yapmıştır.

6.3.11. Hayvan Refahı İle ilgili İşlemler:

24.12.2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği” ile 18.01.2012 tarihli ve 28177 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Canlı Hayvan Ticareti Yapan Satıcıların Çalışma ve Denetlenmesi İle İlgili Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik 01 Ocak 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmelikler kapsamında 2014 yılında Şube Müdürlüğümüzce **toplam 579 adet** belge tanzim edilmiştir

SERTİFİKA CİNSİ	VERİLEN ADEDİ
Canlı Hayvan Alım-Satım (Celep) Belgesi	28
Araç Onay Belgesi	3
Nakliyecisi Belgesi	202
Sürücü Yeterlilik Belgesi	228
Bakıcı Yeterlilik Belgesi	118

6.3.12. Su Ürünleri Koruma ve Kontrol Hizmetleri:

6.3.12.1. Su Ürünlerinde Genel Durum:

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında İlimizde mevcut göl, gölet ve akarsularda su ürünleri koruma ve kontrol hizmetleri, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüz ile İlçe Müdürlüklerimizce yürütülmektedir.

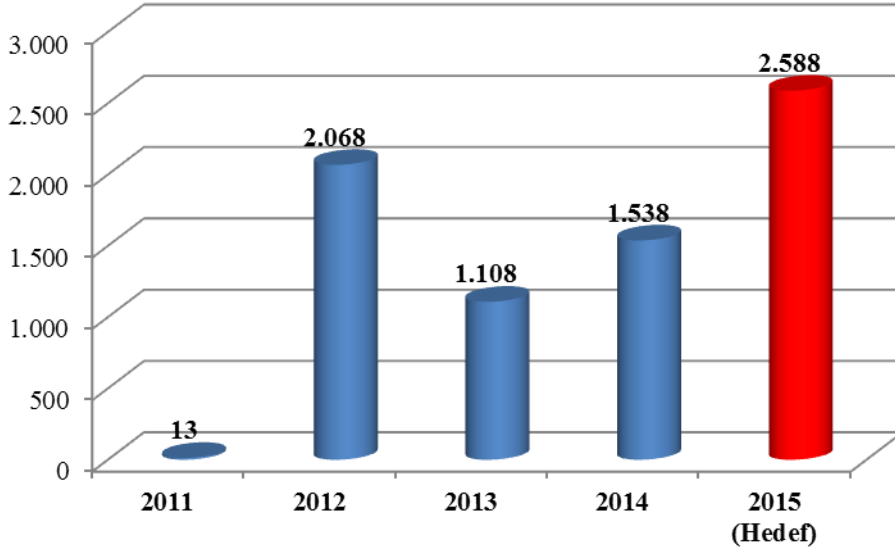
İlimiz sınırları içerisinde 8 adet baraj gölü, 39 adet sulama göleti bulunmaktadır. Ayrıca; Ülkemizin 3’üncü uzun akarsuyu olan Sakarya Nehri de İlimiz sınırları içerisinde geçmektedir.

İlimizde 2011 yılında alabalık yetiştiricilik kapasitesi 13 ton/yıl iken; 2014 yılında Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesi olarak faaliyete geçen yeni tesisler ile birlikte alabalık üretim kapasitesi 1.508 ton/yıl’a, sazan üretim kapasitesi de 30 ton/yıl’a yükselmiştir. Ancak, gerek destekleme oranlarındaki düşüş gerekse pazarlamada yaşanan sıkıntılar nedeniyle işletmeler tam kapasite ile çalışmamaktadırlar.

Ayrıca; projesi onaylanan ve yatırım aşamasında olan 700 ton/yıl kapasiteli alabalık ve 5 ton/yıl kapasiteli sazan balığı üretim tesisleri ile ön izin verilmiş ve proje hazırlama aşamasında olan 300 ton/yıl kapasiteli alabalık ve 5 ton/yıl kapasiteli mersin balığı üretim tesislerinin de 2015 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

6.3.12.2. Yıllara Göre Su Ürünleri Kapasiteleri:

Yıl	Kapasite (ton/yıl)
2011	13
2012	2.068
2013	1.108
2014	1.538

İlimiz iç sularında yapılan istihsal hakkı kiralamalarıyla da yıllık 7 tonluk sazan balığı, 6 tonluk havuz balığı ve 2 tonluk tatlı su kefalı olmak üzere toplam 15 tonluk su ürünleri stoku ticari avcılığa açılmıştır.

Üretimdeki bu artış; gerek tüketicilerin daha sağlıklı, çeşitli ve ekonomik su ürünleri tüketebilmesi gerekse; üreticilerin daha bilinçli şekilde üretim yaparak insan sağlığına ve çevreye zarar vermeden faaliyet göstermesi konusunda gerekli koşulların sağlanması açısından, İl Müdürlüğümüze büyük görev ve sorumluluklar yüklemektedir.

Ayrıca; İl Müdürlüğümüze uygulanacak destekleme hizmetleri ile üreticilerin daha uygun koşullarda üretim yapmalarına yardımcı olunacak ve daha fazla ekonomik kazanç elde etmeleri sağlanacaktır.

Bu kapsamda; 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde;

- Su Ürünleri Avcılık Kontrollerinin,
- Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesisi Kontrollerinin,
- Kum, Taş ve Çakıl Ocakları Kontrollerinin,
- Su Ürünleri Perakende Satış Yerleri Kontrollerinin,
- Su Kirliliği Kontrollerinin,
- Su Ürünleri Nakil Kontrollerinin, daha sık ve etkin şekilde yürütülmesini gerekli kılmaktadır.

6.3.12.3. 2014 Yılı Su Ürünleri Faaliyetleri:

- 1) Su kirliliği izleme çalışmalarına yönelik olarak 44 adet denetim yapılmış ve bu denetimlerde toplam 32 adet alıcı ortam su numunesi alınarak analizleri yapılmıştır. Ayrıca; gerçekleşen balık ölümleri nedeniyle 2 adet balık numunesi ile 8 adet su numunesi alınmış ve ilgili enstitü müdürlüklerinde analizleri yaptırılmıştır.
- 2) İlimizde mevcut göl, gölet ve akarsularda usulsüz avcılığı önlemeye yönelik olarak 222 adet kontrol ve denetim yapılmıştır. Bu denetimler sırasında usulsüz avcılık yaptığı tespit edilen 6 ticari balıkçıya 957'şer TL, 3 amatör balıkçıya da 282'şer TL İdari Para Cezası kararı uygulanmıştır. 6 kg sazan ve 30 kg da yayın ürününe de el konulmuştur. Ayrıca, suya bırakılmış sahipsiz 94 adet pinter ve çeşitli uzunluklardaki toplam 1.070 metre ağ sudan toplanarak imha edilmiştir. Canlı olarak ağlarda bulunan balıklar ve diğer su canlıları doğaya iade edilmiştir. Ayrıca, Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresi olmadan kara salyangozu toplayan 4 ve su ürünleri avcılığı yapan 1 kişi olmak üzere toplam 5 şahsa 476'şar TL İdari Para Cezası kararı uygulanmış, toplamda da 185 kg ürüne el konulmuştur.
- 3) İlimizde faaliyet gösteren 62 adet Sabit Su Ürünleri Perakende Satış Yerlerinde toplam 187 adet denetim yapılmıştır. Yapılan bu denetimler sırasında, yasak dönemde avlanmış balık satışı yapmalarından dolayı 9 adet işletmeye 957'şer TL İdari Para Cezası Kararı uygulanmıştır. Ayrıca, 196 kg sazan, 33 kg yayın, 3 kg kadife ve 145 kg orkinos balığına da el konulmuştur. Şikâyet üzerine alınan 1 adet balık numunesinde herhangi bir olumsuz duruma rastlanmamıştır.
- 4) 2014 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüze yapılan müracaatlar üzerine 1383 kişiye "Amatör Balıkçı Belgesi" tanzim edilmiştir. Geçerli Amatör Balıkçı Belgesi sayımız 2052'dir. Ayrıca; 2 kişiye "Gerçek Kişi Su Ürünleri Ruhsat Teskeresi" ve 1 adet "Gemi Ruhsat Tezkeresi" tanzim edilmiştir. Hali hazırda geçeli olan 15 gerçek kişi, 11 adet de gemi ruhsatı bulunmaktadır. İlimiz iç sularında uygulanmakta olan kurullarla ilgili olarak amatör balıkçılarımız için bir adet liflet hazırlanmış ve dağıtımı yapılmıştır. Böylece; balıkçılarımızın amatör avcılıkla ilgili bilgi birikimleri arttırılmıştır.
- 5) "Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesi" tanzim edilmesi için 3 işletmede toplam 3 adet kontrol ve denetim yapılmıştır. 2 işletmede de toplam 8 kez yavru balık tespiti yapılmıştır. Yetiştiricilik tesislerinin rutin kontrolleri için de ayrıca 9 adet denetim yapılmıştır.
- 6) 2014 yılı Balıklandırma Projesi kapsamında ağustos ayı içerisinde Bakanlığımızdan 135.000 adet sazan yavrusu alınmış ve İlimiz iç sularına bırakılmıştır.

6.3.13. Nitrat Direktifinin Uygulanması Çalışmaları:

6.3.13.1. Nitrat Direktifinin Uygulamalarında Genel Durum:

Tarım sektörü tüm dünyada devamlı bir modernizasyon süreci içerisinde. Daha fazla büyükbaş ve küçükbaş hayvan ile kümes hayvanı yetiştirmek, birim alandan daha fazla bitkisel ürün elde etmek ve yetiştirilen bu hayvan ve bitkilerden besin değeri çok daha yüksek gıda maddeleri elde etmek, tarım sektörünün temel eğilimlerindedir.

Ancak; daha fazla üretim yapmak için uygulanan yöntemler, suların nitrat ve fosfat ile kirlenmesinde olduğu gibi, çevre açısından büyük bir kirlilik riski oluşturmaktadır. Nitrat ve fosfat, bitkilerin büyümesi için gerekli maddeler olup, tarımda kullanılan çok sayıda gübrenin de temel bileşenini oluşturmaktadır.

Hayvansal gübreler de kimyasal gübreler gibi bu iki bileşeni ihtiva ederler. Kimyasal ve hayvansal gübrelemenin aşırı ve zamansız uygulandığı veya hayvansal gübrenin gelişmiş güzel depolandığı durumlarda gübrenin içinde bulunan nitrat ve fosfat; göl, gölet, akarsu ve nehir gibi su kaynaklarında ciddi kirliliklere sebep olurlar. Bu bileşenlerin konsantrasyonlarının çok yükselmesi suları içilemez hale getirir. Nitrat konsantrasyonu yüksek suların tüketilmesi kanser riskini de beraberinde getirir. Çevre açısından ele alındığında, yüksek nitrat ve fosfat konsantrasyonuna sahip sularda su üstündeki yosunlar aşırı şekilde büyüyerek su içinde yaşayan diğer canlıların (balık ve diğer su canlıları) ölümüne sebep olur.

Batı Avrupa’da bu tür kirlilikler sorun olarak ilk defa 1980’li yıllarda ortaya çıkmıştır. Değişik Avrupa ülkeleri, tarımsal alanlarda aşırı miktarda ve zamansız gübre kullanımını engellemek amacıyla eylem planları geliştirmiş ve yasal düzenlemeler yapmışlardır. Kirliliğe karşı AB’de ortak önlemler alınabilmesi adına, 1991 yılında 91/676 EEC sayılı Nitrat Direktifi yürürlüğe konulmuştur. Bu direktife göre; her bir Avrupa ülkesi nitrat ve fosfat kaynaklı kirliliği izlemek, kirliliğe karşı hassas (nitrat ve fosfat değeri yüksek) alanları belirlemek ve bu alanlarda mevcut kirliliği önlemeye yönelik tedbirleri almak zorundadır.

Bakanlığımız Avrupa Birliği Uyum Çalışmaları kapsamında; “Su Kalitesinin İyileştirilmesi Mevzuat Uyum Takvimi’nde kısa dönem öncelikli; **91/676 EEC** sayılı AB Nitrat Direktifi’ ne karşılık gelen “**Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği**”, 18 Şubat 2004 tarihinde Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve mevzuat uyumlaştırılması gerçekleştirilmiştir. Ancak; bir AB direktifinin uyumlaştırılması, sadece bu direktifin ulusal mevzuata geçirilmesini değil, aynı zamanda direktifte yer alan gerekliliklerinin uygulamalı olarak hayata geçirilmesini de zorunlu kılar.

Nitrat Direktifinin uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla, Bakanlığımızca hazırlanan ve Hollanda Hükümetinin MATRA Programı kapsamında finanse edilen “**Nitrat Direktifinin Türkiye’de Uygulanması Projesi**” 2005 yılı Ocak ayında başlamış ve 2006 yılı Aralık ayında sona ermiştir. Bu projenin sonuçlarından yararlanılarak Nitrat Direktifi uygulamalarının daha güçlendirilmesi amacıyla kapasite artırımına yönelik olarak Türkiye’de Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi, Katılım Öncesi Mali İşbirliği (IPA) tarafından 2007 yılında kabul edilmiştir.

Projenin temel hedefi, Türkiye’deki tarımsal aktivitelerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ile su kaynakları, toprak ve atmosfere besin maddesi girdisinin yol açtığı etkilerin azaltılmasıdır.

Bu projeye, AB mevzuatında yer alan Nitrat Direktifi’ nin Türkiye’de uygulanabilmesi için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın altyapısını güçlendirerek, yüzey ve yer altı suları ile toprağa tarımsal faaliyetlerden geçen kirliliğin azaltılması amaçlanmaktadır.

Projenin toplam bütçesi 6.765.000 Euro olup, bu bütçe 3 ana bileşene ayrılmıştır;

1.Eşleştirme Bileşeni: 1.000.000 Euro ‘lük Eşleştirme Bileşeni 2009 yılı Ocak ayında başlamış ve 2010 yılı Ocak ayında tamamlanmıştır.

2.Teknik Asistanlık Bileşeni: 2.000.000 Euro ‘lük Teknik Asistanlık Bileşeni 24 Ocak 2011 tarihi itibariyle başlamış olup, 2012 yılı Aralık ayında tamamlanmıştır. Teknik Asistanlık Bileşeni içerisinde; nitrat kirliliğine maruz kalmış olan ya da kirlenebilecek su kaynaklarının belirlenmesi, nitrata hassas bölgelerin tanımlanması, İyi Tarım Uygulamaları (İTU) kodunun geliştirilmesi ve uygulanması, eylem planlarının geliştirilmesi ve Ulusal Tarım Kirliliği İzleme Ağının kurulması planlanmış ve bu yönde çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

3.Mal Alımı Bileşeni: 3.765.000 Euro ‘lük Mal Alımı Bileşeni kapsamında Bakanlık Merkez Teşkilatının yanı sıra bazı İl Müdürlükleri ile Laboratuvar Müdürlüklerinin teknik altyapılarının güçlendirilmesi (Yazılım sistemleri, bilgisayarlar, mobil laboratuvarlar ve laboratuvar malzemeleri, vb.) amaçlanmıştır.

6.3.13.2. 2014 Yılı Nitrat Direktifinin Uygulanması Faaliyetleri:

91/676 EEC sayılı AB Nitrat Direktifi’ ne karşılık gelen “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” Bakanlığımızca hazırlanarak 18 Şubat 2004 tarih ve 25377 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda; 2004 yılı Kasım ayında İl Müdürlüğümüz teknik personeline belirlenen 5 istasyonla tarımsal kaynaklı nitrat kirliliği izleme çalışmaları başlatılmış, 2005 yılı Ocak ayında su numunesi alınan istasyon sayısı 8’e çıkartılmıştır. Ayrıca; Bakanlığımızca, istasyon yerinde anında ölçüm yapılabilen mobil fotometre cihazları aynı dönem içerisinde 81 İl Müdürlüğüne temin edilmiştir.

Bakanlığımız proje yürütücülerinin, yabancı uzmanların, DSİ ve mülga Çevre ve Orman Bakanlığı temsilcilerinin birlikte yer aldığı heyet tarafından 2005 yılı Eylül ayı içerisinde İlimizde gerçekleştirilen “**Pilot Alan İzleme ve Analiz Çalışmaları**” neticesinde, İlimizdeki istasyon sayısı 15’e çıkartılarak istasyonlardan aylık olarak numune alınmaya başlanmıştır.

Nitrat Yönetmeliğinin Uygulanması Projesi kapsamında Bakanlığımızca, 19-24 Kasım 2005 tarihleri arasında Hollanda ve Belçika ülkelerinde gerçekleştirilen Teknik Eğitim Turunda, Pilot Alan İzleme Sorumlusu olarak İl Müdürlüğümüzü temsilen Mühendis Ümit GÜNEŞ görev almıştır. Katılımcılara, AB ülkelerinde Nitrat Direktifi uygulamaları, istasyon belirleme yöntemleri, numune alımı, vb. konularda yabancı uzmanlar tarafından eğitimler verilmiştir.

2007 yılı Mart ayına kadar aylık olarak alınan numunelerin periyotları Bakanlığımızca değiştirilerek yüzeysel sularda üçer aylık dönemler halinde yılda 4 kez; yer altı sularında ise altışar aylık dönemler halinde yılda 2 kez olacak şekilde düzenlemeye gidilmiştir.

2004 yılından 2011 yılı sonlarına kadar mülga Kontrol Şube Müdürlüğü uhdesinde yürütülen Nitrat Kirliliği İzleme Çalışmaları, 639 sayılı KHK ile Bakanlığımızda gerçekleşen yeniden yapılanma sonucunda Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüzce yürütülmeye başlanmıştır.

Bu kapsamda; gerek numune alınan mevcut istasyonlarda oluşan teknik aksaklıklar, gerekse istasyon sayısının İlimizi temsil edecek seviyede olmadığı kanaatine varılması nedeniyle, 2011 yılı Kasım ayında yapılan ilk çalışmalar neticesinde istasyon sayımız önce

29'a, 2014 yılı Temmuz ayı itibariyle de 17'si yüzeysel su, 31'i de yeraltı suyu olmak üzere 48'e çıkartılmıştır.

Hali hazırda Bakanlığımız talimatlarına uygun olarak; yüzeysel suların her ay, yeraltı sularından üçer aylık dönemler halinde numune alım işlemleri yürütülmektedir.

2014 yılında 263 adet su numunesi alınarak analiz işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'de Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi - Mal Alımı Bileşeni kapsamında Bakanlığımızca **20 adet Mobil Laboratuvar** alımı yapılmış ve bu Mobil Laboratuvarlardan bir tanesi de İl Müdürlüğümüze tahsis edilmiştir. Söz konusu Mobil Laboratuvar 2013 yılı Şubat ayında ilk defa faaliyete geçirilmiş ve Bakanlığımızdan gelen Talimat ile birlikte, İlimizin yanı sıra **Afyonkarahisar, Bilecik, Bursa ve Sakarya** illerinin de kirlilik izleme çalışmalarının yürütülmesi Müdürlüğümüz görev alanına dahil edilmiştir.

Bu kapsamda; görev alanımıza giren illerden 2014 yılında alınan toplam **475 su numunesinin** analiz işlemleri de Müdürlüğümüze ait söz konusu Mobil Laboratuvarlarda gerçekleştirilmiştir.

Ancak, 2014 yılı Temmuz ayında gönderilen Bakanlık Talimatı ile Mobil laboratuvarların çalışma alanlarında değişikliğe gidilmiş ve İlimizin yanı sıra **sadece Bilecik İli'nin** kirlilik izleme çalışmaları Müdürlüğümüz görev alanında bırakılmıştır. Afyonkarahisar, Bursa ve Sakarya illerinin kirlilik izleme çalışmaları görev alanımızdan çıkartılmıştır.

Bu kapsamda; hem İlimizin hem de Bilecik İli'nin istasyonları ile ilgili analiz işlemlerini aksaklığa mahal vermeden yürütmek, ihtiyaç duyulan noktalara yeni istasyonlar ekleyerek izleme ağını daha da genişletmek temel hedefimiz olarak belirlenmiştir.

6.3.14. Kalıntı İzleme Çalışmaları:

17/12/2011 tarih ve 28145 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünlerde Belirli Maddeler ve Bunların Kalıntılarının İzlenmesi İçin Alınacak Önlemlere Dair Yönetmelik" hükümlerinin 4. Maddesi kapsamında hazırlanan 2013/09 Genelge No'lu "Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Birincil Ürünlerde Kalıntı İzleme Genelgesi" kapsamında 2014 yılına ait numune alma programları aylara göre hazırlanmış ve programa bağlı kalınarak numuneler belirtilen aylarda alınmaya başlanmıştır.

2014 yılı ilk altı aylık dönem içerisinde kanatlı (Hindi) ile kanatlı (Broiler) yetiştiriciliği yapan çiftliklerden kan, içme suyu, kas, karaciğer ve yem numuneleri alınmıştır.

Küçükbaş hayvan yetiştiren çiftliklerinden çiğ süt numunesi, balık çiftliklerinden balık numunesi ve kesimhanelerden et numunesi olmak üzere toplamda 34 adet numune alınarak kalıntı analizleri yapılmak üzere ilgili laboratuvarlara gönderilmiştir.

6.3.15. Resmi Veteriner Hizmetleri Faaliyetleri:

13.06.2010 tarih ve 27610 sayı ile Resmi Gazete' de yayımlan ve 13.12.2010 tarihinde yürürlüğe giren 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 31'inci maddenin sekizinci fıkrasında; Bakanlığın, kesimhanelerde, kesim öncesi ve sonrası muayeneler ile et parçalama işlemi yapılan yerlerde muayeneleri ve diğer Resmi kontrolleri yapma üzere, Resmi Veteriner Hekim veya Yetkilendirilmiş Veteriner Hekim görevlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

İlimizde 10 adet kesimhane ile 9 adet et parçalama tesisi bulunmaktadır. 2014 yılı içerisinde Müdürlüğümüz personelinden kesimhaneler için 11 veteriner hekim, et parçalama tesisleri için de 4 veteriner hekim olmak üzere toplam 15 veteriner hekim, «Resmi Veteriner Hekim» olarak Valilik Oluru ile görevlendirilmiştir.

6.3.16. Kurban Hizmetleri:

2014 yılı Kurban Bayramı vesilesiyle, İlçe Kurban Hizmetleri Komisyonlarınca tespiti yapılarak onay verilen 304 (üç yüz dört) adet geçici Kurban kesim yerinde, İl Müdürlüğümüz tarafından yapılan görevlendirmeyle Hayvan Sağlığı Şube Müdürlüğü ve Merkez İlçe Müdürlükleri personeli 23 (yirmi üç) Veteriner Hekim Kurban Bayramı süresince hayvan refahı, et muayenesi, derinin yüzülmesi ve kulak küpelerinin toplanması hususlarında işletme sahiplerini bilgilendirmişlerdir.

Ayrıca, “**Kurban Etlerinin Değerlendirilmesi**” konulu liflet ve “**Kist Hidatik**” konulu afişlerin dağıtımları görevli personel tarafından geçici kesim yerlerinde yapılmıştır.

2014 Kurban Bayramı kapsamında geçici kesim yerleri, kombinalar ve evlerin bahçelerinde olmak üzere toplam **12.419 büyükbaş ve 33.614 küçükbaş** hayvanın kesimi yapılmıştır.

6.3.17. Eğitim Faaliyetleri:

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ile ortaklaşa yürütülen “Sürü Yönetimi Elemanı Eğitimi Projesi” kapsamında Çifteler ve Sivrihisar ilçelerinde toplam 48 kursiyerin katıldığı, teorik ve pratik uygulamaları da kapsayan 15 işgünü süreli eğitimler düzenlenmiştir. Eğitim sonunda başarılı olanlar adına “Sürü Yönetimi Elemanı Sertifikası” tanzim edilmiştir. 2015 yılında hemen hemen tüm ilçelerimizde aynı eğitimin verilmesi planlanmaktadır.

Ayrıca; gerek personelimize gerekse hayvancılık faaliyeti yürüten çiftçilerimize yürürlükte olan mevzuatın yanı sıra hayvancılık faaliyetlerinde karşılaşılan veya karşılaşılmaması muhtemel sorunlarla ilgili güncel çözüm önerileri ile ilgili rutin bilgilendirme toplantıları düzenlenmekte, liflet, broşür vb. yayım teknikleri kullanılarak bilgi birikimlerinin artışı sağlanmaktadır.

6.3.18. Hayvancılık Destekleme Faaliyetleri:

6.3.18.1. Hayvancılık Desteklemeleri İcmali:

DESTEKLEMENİN TÜRÜ	2002-2012	2013	2014	TOPLAM
Suni Tohumlama Desteklemesi	1.214.523			1.214.523
Damızlık Düve Desteklemesi	127.020			127.020
Suni Tohum. Doğan Buzağı Desteklemesi	4.993.825	890.345		5.884.170
Süt Sağım Ünit. ve Soğut. Tankı Desteklemesi	260.919			260.919
Ana Arı Desteklemesi	97.605			97.605
Bal Desteklemesi	3.146			3.146
Gübre Çukuru Desteklemesi	46.998			46.998
Tiftik Üretimi Desteği	908.547	104.193	173.100	1.185.840
Yaş Koza (İpekböceği) Desteği	1.026.625	89.598	108.684	1.224.907
Anaç Sığır Desteği	16.843.248	5.124.945		21.968.193
Anaç Manda Desteği	116.550	30.800		147.350
Anaç Koyun Keçi Desteği	16.641.758	7.521.380		24.163.138
Arlı Kovan Desteği	324.698	103.664	130.880	559.242
Süt Teşvik Primi	22.090.048	5.681.000	3.614.838	31.385.886
Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması	2.812.864	1.309.415	1.549.925	5.672.204
S-19 Aşılama Desteği	391.025			391.025
Rev-1 Aşılama Desteği	603.980			603.980
Kırmızı Et Desteklemesi	4.462.506	4.465.883	2.364.183	11.292.572
Su Ürünleri Desteklemeleri	0	140.864	312.539	453.403
Hayvancılık Tazminatları	489.473	353.835	305.791	1.149.100
TOPLAM	73.455.358	25.815.922	8.559.941	107.831.201

6.3.18.2. Hayvancılık Desteklemeleri İlçe İcmali:

İLÇE	TOPLAM DESTEK (TL)
ALPU	16.493.828
BEYLİKOVA	8.142.381
ÇİFTELER	6.316.072
GÜNYÜZÜ	3.740.741
HAN	902.227
İNÖNÜ	4.727.613
MAHMUDIYE	4.061.025
MİHALGAZİ	110.051
MİHALLIÇCIK	6.922.878
ODUNPAZARI	8.635.696
SARICAKAYA	1.058.363
SEYİTGAZİ	12.939.947
SİVRİHİSAR	16.268.706
TEPEBAŞI	17.511.672
TOPLAM	107.831.201

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

6.4. TARIMSAL ALT YAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ:

6.4.1. Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu (5403 Sayılı) Uygulamaları:

Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 19 Temmuz 2005 tarih ve 25880 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Şu anda 5403 sayılı “Toprak Koruma Arazi Kullanımı Kanunu” gereği işlem yapılmaktadır.

5403 sayılı Kanununun 5. maddesinin de “Toprak Koruma Kurulu’nun kimlerden ve nasıl teşekkül edeceği belirtilmiş ancak kurulun kuruluşu, çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmeliğe bağlanmıştır. Bakanlığımızca hazırlanan “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği” 15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin yayımlanmasıyla birlikte Toprak Koruma Kurulu teşekkül ettirilmiş ve bu güne kadar her ay kanunda belirtildiği üzere mutad olarak toplantılar yapılmaktadır.

Toprak Koruma Kurulunca, 2011 yılında 7 toplantı yapılmış, bu toplantılarda kurula intikal eden 17 dosya sonuçlandırılmıştır. 2012 yılında 5 toplantı yapılmış, bu toplantılarda kurula intikal eden 5 dosya sonuçlandırılmıştır. 2013 yılında 6 toplantı yapılmış, bu toplantılarda kurula intikal eden 20 dosya sonuçlandırılmıştır. 2014 yılında 7 toplantı yapılmış, bu toplantılarda kurula intikal eden 25 başvuru sonuçlandırılmıştır. 5403 sayılı Kanunun 13. Maddesi kapsamında yapılan çalışmalar aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

ESKİŞEHİR İLİ 5403 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI										
KANUNU UYGULAMALARINA AİT DÖNEM RAPORU										
YILI	BAŞVURU SAYISI	İZİN VERİLEN ALAN (ha.)						İZİN VERİLME YEN ALAN (ha.)	GENEL TOPLAM (ha.)	
		Mutlak Tarım Arazisi		Tarım Arazisi		Özel Ürün Arazisi				TOPLAM
		Sulu Mutlak Tarım Arazisi	Kuru Mutlak Tarım Arazisi	Kuru Tarım Arazisi	Sulu Tarım Arazisi	Sulu Özel Ürün Arazisi	Kuru Özel Ürün Arazisi			
2011	25	31,26	19,99	31,22				82,47	964,43	1046,9
2012	40	29,77	444,28	135,3				609,35	616,8	1226,15
2013	65	72,68	49,05	102,03		4,12	108,18	336,48	1.230,26	1.566,74
2014	64	2,92	10,56	78,27		34,53	32,49	158,77	467,51	626,28

2011-2014 YILLARI ARASINDA TARIM DIŞI KULLANIM İZİNİ VERİLEN ALANLAR				
YILI	BAŞVURU SAYISI	ALAN (HA)		TOPLAM (Ha)
		TARIMSAL	TARIM DIŞI	
2011	25	50,833	31,637	82,47
2012	40	56,48	552,87	609,35
2013	65	120,10	216,38	336,48
2014	64	52,19	106,58	158,77

6.4.2. Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesi ve Tarım Reformu(3083 Sayılı):

3083 sayılı Kanun Kapsamında Tarım Dışı Amaçlarla Kullanım İzni

Yılı	Başvuru Sayısı	İzin Verilen Alan (Ha)	İzin Verilmeyen Alan (Ha)	Toplam Alan (Ha)
2011	4	4,339	Yok	4,339
2012	6	35,096	Yok	35,096
2013	11	12,875	Yok	12,875
2014	29	68,01	34,29	102,30

6.4.3. İlimizde, Tarım Dışına Çıkarılan Toplam Arazi Miktarı:

(5403 ve 3083 sayılı Kanunlar Kapsamında)

Yılı	Başvuru Sayısı	İzin Verilen Alan (Ha)	İzin Verilmeyen Alan (Ha)	Toplam Alan (Ha)
2011 (3083,5403 Sayılı Kanunlar Toplamı)	29	86,809	964,43	1.051,239
2012 (3083,5403 Sayılı Kanunlar Toplamı)	46	644,446	616,8	1.261,246
2013 (3083,5403 Sayılı Kanunlar Toplamı)	76	349,355	1.230,26	1.579,615
2014 (3083,5403 Sayılı Kanunlar Toplamı)	93	226,78	501,8	728,58
Genel Toplam	244	1.307,39	3.313,29	4.620,68

6.4.4. Tamamlanan Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Projeleri:

Sıra No	Proje Adı	Yerleşim Bir. Say.	Ha	Toplam Prj. Bedeli (TL)	Başl. ve Bitiş tarihi	Durumu
1	Merkez Beyazaltın A.T ve TİGH Projesi	1	2.113	2.518.913	24.09.2007 12.08.2010	Tamamlandı
2	İnönü Aşağıkuzfındık A.T. Projesi	5	3.098	2.055.657,11	12.05.2009 03.10.2011	Tamamlandı
3	Sivrihisar Demirci AT Projesi	1	835	613.276,78	03.02.2010 24.05.2012	Tamamlandı
4	Merkez Gündüzler A.T. ve TİGH Projesi	5	4.703	1.984.225,45	28.01.2010	Tamamlandı
TOPLAM		7	10.749	5.187.846,58		

6.4.5. Devam Eden Arazi Topplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Projeleri:

Sıra	Proje Adı	Yerl. Bir. Say.	Ha	Toplam Proje Bedeli (TL)	Durumu
1	Seyitgazi AT ve Tarla İçi Geliştirme Projesi	12	25.159	7.981.640,75	Projeye ait parselasyon ve yer teslimi çalışmaları devam etmektedir.
2	Beylikova AT ve Tarla İçi Geliştirme Projesi	12	18.219	4.820.236,85	Tapular tescil aşamasında.
3	İnönü Arazi Topplulaştırma Projesi	4	5.062	2.902.339,47	Bloklar oluşturuluyor, itirazların değerlendirilmesi yapılıyor.
4	Alpu Bozan Tarla İçi Geliştirme Projesi	6	14.528	4.920.997,68	Bloklar oluşturuluyor, itirazların değerlendirilmesi yapılıyor.
5	Odunpazarı Tepebaşı AT Projesi	20	20.256		Odunpazarı Tepebaşı AT Projesi
TOPLAM		54	83.214	20.625.214,75	

6.4.6. İlimizde Sonuçlanan Hazine Arazisi Dağıtım Projeleri:

Sıra	İlçe	Yerleşim Birimi Sayısı	ifti Sayısı	Alan (Ha)
1	Sivrihisar	10	824	8.417
2	Günyüzü	2	238	1205,5
3	Mahmudiye	1	31	199
4	Mihalık	1	61	652,5
TOPLAM		14	1.154	10.474

Dört ilçemizin 14 yerleşim yerinde 1.154 çiftçiye 10.474 ha hazine arazisi dağıtımı yapılmıştır.

6.4.7. İlimizde Devam Eden Hazine Arazisi Dağıtım Projeleri:

Sıra	İlçe	Yerleşim Birimi Sayısı	Alan (Ha)
1	Günyüzü, Kayakent	1	1.500

6.4.8. Gerçekleştirilen Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Etüt

Raporları:

SN	Bölge Adı	Yerleşim. Bir. Say.	Dekar	Durumu
1	Tepebaşı Çukurhisar (Çukurhisar Yeni, Hisar, Keskin, Yukarısöğütünü Mahalleleri, Uludere Köyü)	5	109.596,81	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
2	Tepebaşı Alınca (Alınca, Eğriöz, Emirceoğlu, Aşağısöğütünü Mahalleleri)	4	51.932,19	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
3	Tepebaşı Satılmışoğlu (Satılmışoğlu, Boyacıoğlu Mahalleleri, Yusufklar, Turgutlar, Kragözler Köyleri)	5	54.734,41	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
4	Tepebaşı Mollaoğlu (Mollaoğlu, Takmak, Çanakkıran, Musaözü, Yukarıkartal, Aşağıkartal, Yürükakçayır, Yeniakçayır, Nemli, Köyleri)	9	56.287,67	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
5	Tepebaşı Kozlubel (Kozlubel Köyü)	1	8.609,98	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
6	Günyüzü, Kavuncu Köyü	1	41.836,82	Etüdü yapıldı, olumsuz görüş verildi.
7	Çifteler (Osmaniye, Orhaniye, Hayriye, Ilıcabaşı, Kadıkuyusu, Çatmapınar Köyleri)	6	233.798,41	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
8	Mahmudiye (Orta, Işıklar, Çal, Yeni, Akyurt, Balçıkhisar, Doğanca, Fahriye, Hamidiye, İsmetpaşa, Kaymazayla, Mesudiye (Taşlıhöyük), Şerefiye, Topkaya, Türkmenmecidiye, Yeniköy Mahalleleri)	16	535.027,30	Etüdü yapıldı, olumlu görüş verildi.
TOPLAM		47	1.091.823,59	

6.4.9. Yeni Yapılacak Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Projeleri:

S.N	Bölge Adı	Yerleşim Birimi Sayısı	Dekar	Durumu
1	Odunpazarı, Tepebaşı (Odunpazarı İlçesine bağlı Aşağıçağlan, Akpınar, Doğanca, Eşenkara, Gümele, İmişehir, Kalkanlı, Karaalan, Kıravdan, Süpren, Türkmentokat, Uluçayır, Yukarı Çağlan Köyleri ile Tepebaşı ilçesine bağlı Kızılınlar, Musaözü, Takmak, Turgutlar, Yörükakçayır Köyleri ve Satılmışoğlu Mahallesi)	19	196.000	2014 Yılında Çalışma Başlayacak
TOPLAM		19	196.000	

6.4.10. Önümüzdeki Yıllar Yapılması Düşünülen Projeler:

- 1- İlimizde toplulaştırma yapılabilecek tarım alanı 498.070 hektar olup tamamında Arazi Topplulaştırması ve Tarla içi geliştirme hizmetleri sulama, drenaj, yol çalışma projeleri yapmak.
- 2- İl müdürlüğümüzde yeterli personel olması halinde yılda 50 (elli) bin hektar alanda toplulaştırma yapmak.
- 3- Sorunlu Tarım Alanlarının tespiti ve iyileştirilmesi erozyon, çölleşme ve tuzluluk, alkalileşme, kimyasal kirlenme gibi tarım alanlarında görülen problemlerin önüne geçerek tarım alanlarımızın doğal ve yapay yollarla kaybolmasını önleyici projeler yapmak.
- 4- Çiftçilerimizin yanlış toprak işleme yapmalarını engelleyerek, arazilerini eğime dik istikamette işlemelerini sağlamak, toprak tanelerinin toz zerrelere haline gelecek kadar aşırı toprak işleme yapılmasını önleyici projeler yapmak.
- 5- Çiftçilerimiz tarafından aşırı sulama (vahşi sulama) yapılmasını önlemek, damlama ve yağmurlama sulamanın çiftçiler tarafından tercih edilmesini sağlamak. Basıncılı sulama sistemlerinin yaygın olarak kullanılması sonucu salma sulamaya göre daha az su harcanmasını sağlamak ve topraktaki besin maddelerinin kaybını önleme konusunda projeler yapmak.

6.4.11. Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi Çalışmaları:

Projenin genel hedefi, Türkiye'deki tarımsal aktivitelerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ile su kaynakları, toprak ve atmosfere besin maddesi girdisi etkisinin azaltılmasıdır.

Bu projenin amacı, AB Nitrat Direktifi uygulaması için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın altyapısını güçlendirerek, yüzey ve yeraltı suları ve toprağa, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin maddesi kirliliğinin azaltılmasıdır.

Nitrat Direktifinin uygulanmasına yönelik atılması gereken temel adımlar;

1. Nitrat kirliliğine maruz kalacak olan ya da olabilecek olan su kaynaklarının belirlenmesi,
2. Nitrat Hassas Bölgelerinin (NHB) Tanımlanması/belirlenmesi,
3. İyi tarım uygulaması kodunun geliştirilmesi ve uygulanması,
4. Her bir NHB için "Eylem Planının" geliştirilmesi,
5. Ulusal Tarım Kirliliği İzleme Ağının kurulması.

Tarımsal Kaynaklı nitrat kirliliği ile ilgili çalışmalar Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüzle iş birliği halinde yürütülmektedir.

Nitrat izlemelerini desteklemek üzere İl Müdürlüğümüze 1 Adet Mobil Laboratuvar tahsis edilmiştir. Bilecik İlinin analizleri de Laboratuvarımızdan yapılmaktadır.

İlimizde 10 Adet yüzey suyu istasyonundan her ay 1 numune alınarak (Nitrat, Toplam Fosfor, Toplam Azot, Orto-Fosfat) analizleri yapılmaktadır. 19 adet yeraltı suyu istasyonundan 3 ayda bir nitrat analizi yapılmaktadır.

6.4.12. Tarımsal Sulama Elektrik Aboneliği Çalışmaları:

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 08.01.2004 tarihli toplantısında Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Tarafından uygulanacak olan perakende satış tarifelerine ilişkin usul ve esasları hakkında alınan kararla; Tarımsal Sulama Elektrik Abonesi işlemleri yürütülmektedir.

İlimizde Tarımsal Sulama Elektrik Abonesi işlemleri İlçe Müdürlüklerimiz tarafından Şube Müdürlüğümüz kontrolünde yürütülmektedir. 2012 yılı itibariyle 282 adet müracaat alınmış tamamı sonuçlandırılarak uygun görüş bildirilmiştir. 2013 yılı itibariyle 88 adet müracaat alınmış tamamı sonuçlandırılarak 85 tanesine uygun görüş bildirilmiştir. 2014 yılı itibariyle 700 adet müracaat alınmış tamamı sonuçlandırılarak 652 tanesine uygun görüş bildirilmiştir.

6.4.13. Toprak Analiz Laboratuvarları:

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü tarafından yürütülen Toprak analiz laboratuvarlarının kuruluş ve denetim işlemleri Ocak 2014'den itibaren Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğümüz tarafından yürütülmektedir. İlimizde 5 adet Toprak Analiz laboratuvarı bulunmaktadır. 2013 yılında 5.670 işletme 1.035.438 dekar alanda toplam 28.483 adet toprak analizi yaptırmıştır. 2014 yılında 6.096 işletme 1.280.215 dekar alanda toplam 35.487 adet toprak analizi yaptırmıştır.

6.4.14. Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının kredi desteği ile Eskişehir Beylikova Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi alanına ait elektrik dağıtım şebekesi, yol, içme suyu ve yağmursuyu, kanalizasyon inşaatlarından müteşekkil altyapı yapım işi ihalesi, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri Daire Başkanlığında 10.03.2014 tarihinde saat 14.00'da yapılmış olup işin bitiş süresi 30/06/2015 tarihine kadardır. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğümüz tarafından 2014 yılından itibaren Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri işlemleri yürütülmektedir.

6.4.15. Çiftçi Eğitim ve Yayım Çalışmaları:

Çiftçi Bilgilendirme Toplantıları: Şube Müdürlüğü teknik elemanlarınca 2012 yılında 9 adet çiftçi bilgilendirme toplantısı yapılmıştır, toplantılara 301 çiftçi katılmıştır. Şube Müdürlüğümüz elemanlarınca 2013 yılında 30 adet çiftçi toplantısı yapılmıştır, toplantılara 492 çiftçi katılmıştır. 2014 yılında toprak analizi konusunda seminer düzenlenmiştir 57 kişi katılmıştır, 7 adet çiftçi toplantısı yapılmıştır, toplantılara 176 çiftçi katılmıştır. Toplantılarda, Arazi toplulaştırması ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri, Toprak Koruma, Sulama, Sorunlu Arazilerin Islahı , Drenaj, Erozyonla Mücadele konularında bilgisayar ve data show ile sunumlar yapılmıştır.

Basılı Yayım Çalışması (Liflet) :

a) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı	500 adet
b) Kapalı Drenaj Sistemi ve Doğru Sulamanın Önemi	500 adet
c) Tarımsal Sulama Sistemleri	500 adet
d) Sorunlu Tarım Alanları ve Islahı	500 adet

Konularında 500'er adet liflet bastırılarak İlçe Müdürlükleri ve çiftçilerimize dağıtımı yapılmaktadır.

Arazi Toplulaştırma Kitapçığı 70 adet bastırıldı 50 adet dağıtımı yapıldı.

6.5. KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ FAALİYETLERİ

6.5.1. Kooperatifçilik Faaliyetleri:

6.5.1.1. Teşkilatlanma Hizmetleri:

Müdürlüğümüz 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu ile Tarımsal Amaçlı (Sulama-Kalkınma-Su Ürünleri-Pancar Ekicileri) kooperatiflerinin kuruluş, ana sözleşme değişikliği, genel kurul, proje konusu verme, kredilendirme ve denetim konularında görev almaktadır.

İlimizde şuan 169 adet Tarımsal Amaçlı Kooperatif olup, 1 adet merkezi Eskişehir’de olmak üzere Eskişehir-Bilecik -Kütahya adı altında Sulama Kooperatifleri Bölge Birliği mevcuttur. Bölge Birliğine üye olan kooperatif sayısı da 52 ‘dir. 1 adette Eskişehir Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliği mevcuttur. Bölge birliğine üye olan kooperatif sayısı 48’ dir. Ayrıca 5996 sayılı Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri Kanununa göre Eskişehir İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği, Arı ve Ana Arı Yetiştirici Birliği, Eskişehir İli Damızlık Koyun-Keçi Yetiştirici Birliği kurulmuştur.

5200 Sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre de Sivrihisar, Alpu, İnönü, Beylikova, Odunpazarı-Tepebaşı ve Mahmudiye-Çifteler İlçeleri Süt Üreticileri Birliği, Eskişehir Merkez İlçede ve Seyitgazi İlçesinde Soğan Üreticileri Birliği, Çifteler İlçesinde Patates Üreticileri Birliği ve Eskişehir Tepebaşı - Odunpazarı İlçesi Bal Üreticileri Birliği, Merkezde Kırmızı Et Üreticileri Birliği bulunmaktadır. Sivrihisar ve Günyüzü İlçelerimizde Kırmızı Et Üreticileri Birliği kurulması ile ilgili müracaat Bakanlığımıza gönderilmiştir.

İlimizde faaliyette bulunan Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin çeşit ve ortak sayısı aşağıya çıkarılmıştır.

KOOPERATİFİN TÜRÜ	SAYISI	ORTAK SAYISI
Pancar Ekicileri	1	82.365
Sulama	103	7.387
Tarımsal Kalkınma	61	6.517
Su ürünleri	4	118
TOPLAM	185	96.387

BİRLİK ADI	ORTAK SAYISI	FAALİYET KONUSU
Eskişehir-Bilecik-Kütahya Sulama Kooperatifler Birliği	52	Sulama
Eskişehir Hayvancılık Kooperatifler Bölge Birliği	48	Hayvancılık

5996 Sayılı Kanununa göre Kurulan Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri:

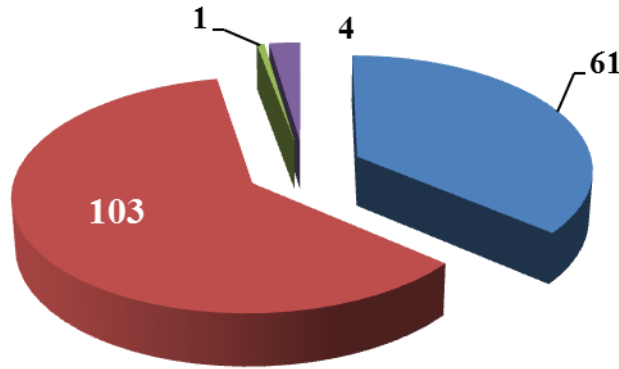
BİRLİK ADI	ÜYE SAYISI
Eskişehir Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1.141
Arı ve Ana Arı Yetiştirici Birliği	170
Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği	163
TOPLAM	1.474

5200 Sayılı Kanununa Göre Kurulan Tarımsal Üretici Birlikleri:

BİRLİK ADI	SAYISI	ÜYE SAYISI
Süt Üreticileri Birliği	6	1.863
Soğan Üreticileri Birliği	2	49
Kırmızı Et Üreticileri Birliği	1	465
Patates Üreticileri Birliği	1	96
Bal Üreticileri Birliği	1	28
TOPLAM	11	2.501

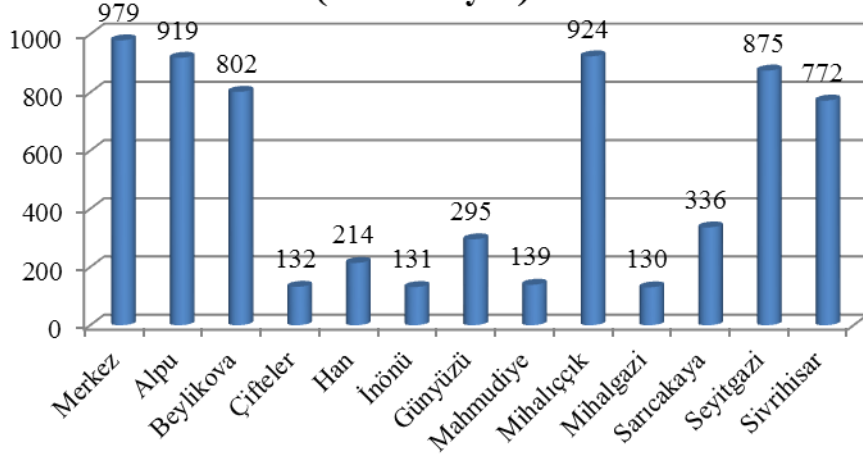
6.5.1.2. Kooperatiflerin 2014 Yılı İlçelere Dağılımı:

İLÇESİ	Tarımsal Kalkınma (Adet)	Tarımsal Kalkınma (Ortak sayısı)	Sulama Kooperatifi (adet)	Sulama Koop. (Ortak Sayısı)	Pancar ekicileri (Adet)	Pancar Ekicileri (Ortak Sayısı)	Su ürünleri (Adet)	Su Ürünleri (Ortak Sayısı)
Merkez	11	979	19	1.629	1	82.365	-	-
Alpu	8	919	12	1.388	-	-	-	-
Beylikova	6	802	11	499	-	-	-	-
Çifteler	3	132	4	198	-	-	-	-
Han	1	214	0	0	-	-	-	-
İnönü	1	131	1	50	-	-	1	30
Günyüzü	3	295	7	809	-	-	-	-
Mahmudiye	2	139	8	378	-	-	-	-
Mihalıççık	8	924	8	536	-	-	1	39
Mihalgazi	1	130	1	299	-	-	-	-
Sarıcakaya	2	336	0	0	-	-	-	-
Seyitgazi	8	875	10	494	-	-	2	49
Sivrihisar	7	772	22	1.107	-	-	-	-
TOPLAM	61	6.648	103	7.387	1	82.365	4	118

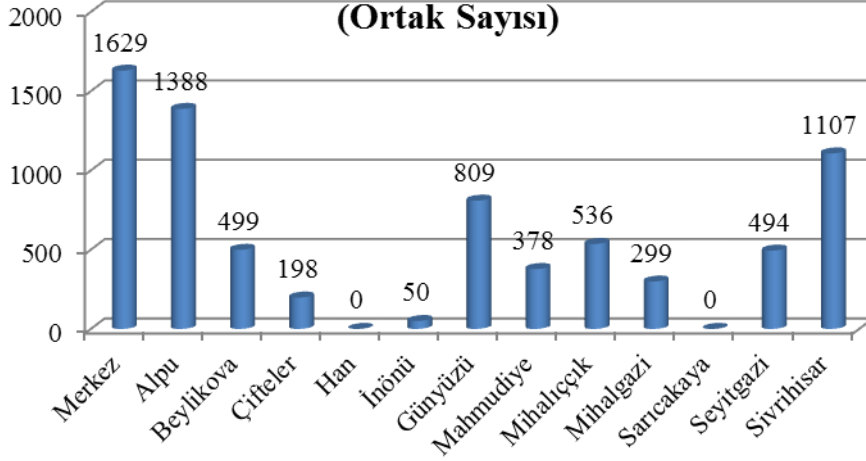

■ Tarımsal Kalkınma (Adet) ■ Sulama Kooperatifi (adet)
■ Pancar ekicileri (Adet) ■ Su ürünleri (Adet)

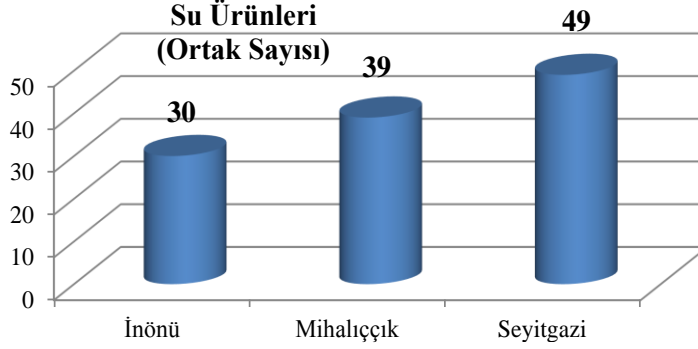
Tarımsal Kalkınma (Ortak sayısı)

Sulama Kooperatifi (Ortak Sayısı)

Su Ürünleri (Ortak Sayısı)

6.5.1.3. Kooperatif Proje Faaliyetleri:

İlimizde mevcut Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerden, bugüne kadar 33 kooperatif Yatırım Bütçe ve kırsal Alanda Sosyal destek projesi kapsamında, proje konusu olarak 2 kooperatif projesini tamamlayıp proje konusu iptal edilmiş, 2 kooperatif proje kapsamında geri ödemesini tamamlamış geri kalan 29 adet kooperatif projesini tamamlayarak işletmeye geçmiştir.

6.5.1.3.1. Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi Kapsamında İşletmeye Geçen ve Devam eden Kooperatifler

Sıra No	İlçe adı	Proje uygulayan Kooperatif	Proje Miktarı	Proje Konusu
1	Sivrihisar	Yenidoğan Köyü T.K.K.	(50x2) 100 baş	Süt sığırcılığı
2	Günyüzü	Ayvalı Köyü T.K.K.	(50x25+1) 1250 baş	Koyunculuk
3	Beylikova	Yeniuyurt-Emircik-Yalınlı T.K.K.	(100x2) 200 baş	Süt sığırcılığı
4	Sarıcakaya	Merkez T.K.K.	71 Aile x 500m ²	Plastik sera Proj.
5	Mihalgazi	Merkez T.K.K.	116 Aile x 500m ²	Plastik sera Proj.
6	Alpu	Arıkaya Köyü T.K.K.	(50x25) 1250 baş	Koyunculuk
7	Sivrihisar	Nasrettin Hoca T.K.K.	(50x25) 1250 baş	Koyunculuk
8	İnönü	Oklubalı Köyü T.K.K.	(62x2) 124 baş	Süt sığırcılığı
9	Çifteler	Körhasan Köyü T.K.K.	(100x2) 200 baş	Süt sığırcılığı
10	Çifteler	Abbashalimpaşa Köyü T.K.K.	(50x2) 100 baş	Süt sığırcılığı
11	Sarıcakaya	Düzköy Köyü T.K.K.	(50x2) 100 baş	Süt sığırcılığı
12	Çifteler	Saithalimpaşa Köyü T.K.K.	(62x2) 124 baş	Süt sığırcılığı
13	Beylikova	Doğray Köyü T.K.K.	(52x2) 104 baş	Süt sığırcılığı
14	Beylikova	Gökçeayva Köyü T.K.K.	(50x2) 100 baş	Süt sığırcılığı
15	Seyitgazi	Cevizli Köyü T.K.K.	(51x2) 102 baş	Süt sığırcılığı
16	Seyitgazi	Kümbet Köyü T.K.K.	(54x2) 108 baş	Süt sığırcılığı
17	Mihalıççık	Kayı Köyü T.K.K.	(33x4) 132 baş	Süt sığırcılığı
18	Mihalıççık	Güce Köyü T.K.K.	(30x4) 120 baş	Süt sığırcılığı
19	Çifteler	Eminekin Köyü T.K.K.	(50x4) 200 baş	Süt sığırcılığı

6.5.1.3.2. 2014 Yılı Yatırım Programı:

Bakanlığımız Yatırım Programından 2014 yılından itibaren hayvancılık projelerinin desteklenmesi Yönetmeliği değiştirilmiş olup, söz konusu projelerin Ziraat Bankası aracılığı ile desteklenmesi uygulamasına geçilmiştir.

6.5.1.3.3. Yatırım Bütçesi Kapsamında İşletmeye Geçen ve Devam eden Kooperatifler:

S.N	İlçe adı	Proje uygulayan Kooperatif	Proje Miktarı	Proje Konusu
1	Sivrihisar	Hamamkarahisar Köyü Tar.Kal.K.	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
2	Mihalıççık	Sazak Köyü Tar. Kalk. Koop.	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
3	Han	Merkez Tar. Kalk. Koop	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
4	Alpu	Bahçecik Tar. Kalkınma Koop.	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
5	Günyüzü	Gümüşkonak Tarımsal Kalk. Koop	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
6	Seyitgazi	Bardakçı Tarımsal Kalk. Koop	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
7	Sivrihisar	Aşağıkepen Köyü Tar. Kalk. Koop	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
8	Sivrihisar	İğdecik Tar. Kalk. Koop.	(100X2) 200 baş	Süt sığırcılığı
9	Alpu	Bozan Tar. Kalk. Koop.	(100X2) 200baş	Süt sığırcılığı
10	Alpu	Merkez Tar. Kalk. Koop.	(50X4) 200 baş	Damızlık Sığır
11	Merkez	Yakakayı Köyü Tar. Kalk. Koop.	300 baş (özel)	Damızlık Sığır
12	Günyüzü	Merkez Tar. Kalk. Koop.	(50X6) 300 baş	Damızlık Sığır
13	Mihalıççık	Yunusemre Köyü Tar. Kalk. Koop.	(30X6) 180baş	Damızlık Sığır
14	Odunpazarı	Karapazar Köyü Tar. Kalk. Koop.	(30X6) 180 Baş	Damızlık Sığır

6.5.1.2.4. 2014 Yılı İçin Transfer Programından İşletme Kredi Talep Edilen ve Ödeneği

Gelen Kooperatifler

- 1) Mihalıççık - Yunusemre Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi (200.000 TL)
  - 2) Seyitgazi - Kümbet Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi (100.000 TL)
- Kredi tahsis edildi.

6.5.2. EĞİTİM ÇALIŞMALARI:

İlimizde Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere, genel kooperatifçilik, kooperatif yöneticileri eğitimi, ortaklar mülkiyetinde hayvancılık projeler ile ilgili çiftçilerimiz ile kırsalda bulunan Kadın Kooperatifi üyeleri ve ailelerine eğitim seminerleri tertip edilmiştir.

EĞİTİMİN KONUSU	KATILAN KOOPERATİF ÜYESİ
Kooperatif Yöneticilerinin Eğitimi	44
Genel Kooperatifçilik Eğitimi	898
Hayvancılık Projesi	456
Kadın Çiftçilerin Eğitimi	158
T O P L A M	1.556

ESKİŞEHİR İLİ ORTAKLAR MÜLKİYETİNDE SÜT SIĞIRCILIĞI, KOYUN YETİŞTİRİCİLİĞİ, SERACILIK PROJESİ UYGULAYAN KOOPERATİFLERİN LİSTESİ

S.N.	T.K. KOOPERATİFİN ADI	PROJE KONUSU
1	Sivrihisar -H.Karahisar	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
2	Mihalıççık-Sazak	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
3	Han Merkez	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
4	Alpu - Bahçecik	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
5	Günyüzü-Gümüşkonak	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
6	Seyitgazi-Bardakçı	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
7	Günyüzü-Ayvalı	Ort. Mülk.1250 Baş koy.
8	Sivrihisar -Yenidoğan	Ort. Mülk.100 Baş Süt Sığır
9	Beylikova-Yeniyurt	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
10	Sivrihisar-Aşağıkepen	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
11	Mihalgazi Merkez	Ort. Mülk.116x500m2 Sera
12	Sarıcakaya Merkez	Ort. Mülk.71x500m2 Sera
13	Alpu -Bozan	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
14	Sivrihisar- İğdecik	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
15	İnönü - Oklubalı	Ort. Mülk.124 Baş Süt Sığır
16	Sivrihisar- Nasrettinhoca	Ort. Mülk.1250 Baş Koyun
17	Alpu - Arıkaya	Ort. Mülk.1250 Baş Koyun
18	Çifteler- Abbaspaşa	Ort. Mülk.100 Baş Süt Sığır
19	Çifteler -Körhasan	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
20	Alpu Merkez	Ort. Mülk.200 Baş Süt Sığır
21	Sarıcakaya-Düzköy	Ort. Mülk.100 Baş Süt Sığır
22	Beylikova -Doğray	Ort. Mülk.128 Baş Süt Sığır
23	Beylikova-Gökçeayva	Ort. Mülk.100 Baş Süt Sığır
24	Çifteler-Saithalimpaşa	Ort. Mülk.104 Baş Süt Sığır
25	Seyitgazi-Cevizli	Ort. Mülk.102 Baş Süt Sığır
26	Seyitgazi-Kümbet	Ort. Mülk.100 Baş Süt Sığır
27	Yakakayı (Özel)	Koop. Mülk.300 Baş Dam. Sığır
28	Mihalıççık-Yunusemre	Ort. Mülk.180 Baş Süt Sığır
29	Mihalıççık-Kayı Köyü	Ort. Mülk 132 Baş Süt Sığır
30	Günyüzü-Merkez	Ort. Mülk.300 Baş Dam. Sığır
31	Mihalıççık-Güce	Ort. Mülk.120 Baş Dam. Sığ
32	Çifteler- Eminekin	Ort. Mülk.144 Baş Dam. Sığır
33	Odunpazarı Karapazar	Ort. Mülk.180 Baş Dam. Sığır

6.5.3. DENETİM ÇALIŞMALARI:

6.5.3.1. Kooperatif Denetimleri:

2013 ve 2014 yılı yapılan denetim çalışmaları:

- ✓ Sivrihisar Cumhuriyet Başsavcılığının talebine istinaden Günyüzü İlçesine Bağlı Gümüşkonak Beldesinde faaliyet gösteren S.S. Gümüşkonak Beldesi Sulama Kooperatifi hakkında Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı Başmüfettişince soruşturması yapılmıştır.
- ✓ Sivrihisar Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine Sivrihisar ilçesine bağlı S.S. Sığırcık Köyü Sulama Kooperatifi hakkında Bakanlığımız Kontrolörlerince denetim yapılarak soruşturma raporu düzenlenmiştir.
- ✓ Beylikova Cumhuriyet Başsavcılığının talebine bağlı olarak Beylikova İlçesi bağlı köylerden Süleymaniye Köyü Sulama Kooperatifi ile Doğray Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi hakkında Bakanlığımız Kontrolörler Başkanlığı Kontrolörleri tarafından denetim yapılarak Soruşturma raporları düzenlenmiştir.
- ✓ Müdürlüğümüzün talebi üzerine ise Alpu İlçesi Bahçecik Köyünde faaliyet gösteren S.S. Bahçecik Köyü Sulama Kooperatifi ve Odunpazarı İlçesine Bağlı S.S. Türkmentokat Köyü Sulama Kooperatifi Hakkında Bakanlığımız Kontrolörleri tarafından Denetim ve İnceleme yapılarak 2 kooperatif hakkında inceleme raporu tanzim edilmiştir.
- ✓ Eskişehir Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine Tepebaşı İlçesine Bağlı Yakakayı Köyünde faaliyet gösteren S.S. Yakakayı Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi hakkında Bakanlığımız Kontrolörlerince denetim yapılmış ancak Soruşturma raporu Müdürlüğümüze gelmiş olup, ilgililere Tebliğ edilerek sonucu takip edilerek konu ile ilgili Müdürlüğümüzce hazırlanan İnceleme Raporu Bakanlığımıza gönderilmiştir.
- ✓ Alpu İlçesine Bağlı Arıkaya Kaya Köyünde faaliyet gösteren S.S. Arıkaya Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi hakkında Müdürlüğümüze yeni intikal etmiş şikâyet dilekçesi ilgili olarak araştırma raporu düzenlenmek üzere çalışmalara başlanmıştır. Ancak şikâyetçilerin şikâyetinden vazgeçmesi üzerine bir işlem yapılmamıştır.
- ✓ Mihaliççık Gürleyik Köyü Sulama Kooperatifi ile ilgili Mihaliççık Kaymakamlığı aracılığı ile Müdürlüğümüze intikal eden şikâyet dilekçesine istinaden araştırma Raporu düzenlenmek üzere çalışmalarımız devam etmektedir.
- ✓ 2014 Yılında Olağan Genel Kurulunu zamanında yapmayan 3 kooperatif hakkında 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu ve Ana sözleşmelerine göre Savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

6.5.3.2. Canlı Demirbaş Denetimleri:

Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan tip projelerini uygulayan kooperatiflerin canlı demirbaş denetimleri yıl içerisinde 6 ayda bir yapılmakta olup, proje gereklerini uyarılara rağmen yerine getirmeyen ortaklara muacceliyet işlemleri yapılmaktadır.

6.5.4. ÖZEL İDARE PROJELERİ:

Bu proje kapsamında 2014 yılında İl Özel İdaresinin kaldırılması sebebiyle İl Müdürlüğümüze devredilmiş olan süt soğutma tankları Kooperatif olan yerlerde kooperatiflere devredilmiştir. Atıl durumda (Sivrihisar/Sığırcık, Han/Merkez, Seyitgazi/Doğançayır) olan süt soğutma tankları Mahmudiye, Çifteler, Han ilçeleri Süt Üreticileri Birliğine devredilmiştir.

6.5.4.1. Yıllara Göre Dağıtılan Süt Nakil Tankları (2002-2014):

YILI	İLÇESİ	KÖYÜ	ADET	ÖZEL İDARE KATKISI (TL)
2002	Han	Merkez	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma tankı	-
2002	Seyitgazi	Bardakçı	1 Adet 5 tonluk süt soğutma tankı	-
2005	Günyüzü	Gümüşkonak	1 Adet, 3 tonluk araç üstü süt nakil tankı	5.000
2006	Sivrihisar	Gerenli	1 Adet 5 tonluk süt soğutma tankı	30.000
2007	Merkez	Karapazar	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma tankı	35.400
2007	İnönü	Oklubalı	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma tankı	35.000
2007	Sivrihisar	Karkın	1 Adet 5 tonluk süt soğutma tankı	35.400
2007	Seyitgazi	Cevizli	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma tankı	35.400
2007	Seyitgazi	Doğançayır	1 Adet 5 tonluk süt soğutma tankı	35.400
2007	Alpu	Karakamış	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma tankı	35.400
2008	Günyüzü	Gümüşkonak	2 Adet,2 tonluk izoleli araç üstü süt nakil tankı	9.000
2009	Sivrihisar	Sığırcık	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma grubu	35.636
	Mihalıççık	Yunus Emre	1 Adet,5 tonluk süt soğutma grubu	35.636
2011	Seyitgazi	Kümbet	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma grubu	38.000+KDV
	Tepebaşı	Avlamiş	1 Adet, 5 tonluk süt soğutma grubu	38.000+KDV

6.5.5. Ortaklar Mülkiyetinde Seracılık Faaliyetleri:

Kooperatifin Adı	Tarih	Elde Edilen Ürün Cinsi	Elde Edilen Ürün Miktarı (ton)
Mihalgazi İlçe Merkezi Sakarı Ilıca, Alpagut Beldeleri, Bozaniç, Demirciler ve Karaoğlan Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	2013	Domates	580
		Hıyar	480
		Yeşil Soğan	1400
		Roka	350.000 (Adet)
		Dereotu	75.000 (adet)
		Marul	60.000(adet)
		Semizotu	1240
Sarıcakaya Merkez İğdir, Kapukaya, Mayıslar Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	2013	Domates	400
		Hıyar	750
		Marul	710.000(adet)
		Roka	600.000 (adet)
		Sivribiber	11
		Brokoli	10
		Karnabahar	10
		Acı Biber	150
		Taze soğan	50
		Tere	600.000(adet)
		Patlıcan	150
Turp	50		

6.5.6. KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programına göre bireysel ve grup başvuruları şeklinde teklif edilecek ekonomik faaliyetlere yönelik proje konuları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

- 1) Tarımsal ürünlerin depolanması, işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanmasına yönelik yatırım tesisleri,
- 2) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması, ambalajlanması ve paketlenmesine yönelik faaliyet gösteren tesislerin kapasite artırılması ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırımlar,
- 3) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması, ambalajlanması ve paketlenmesine yönelik faaliyet gösterecek yarım kalmış tesislerin tamamlanmasına yönelik yatırım projeleri başvuruları
- 4) Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımı
- 5) Koyun, Keçi ve Manda konularında sabit yatırım projeleri

2014 yılında uygulanan KKYDP Ekonomik yatırım bireysel başvurularda en fazla 300.000 TL, tüzel kişi başvurularında ise en fazla 800.000,00 TL'lik başvurulara %50 oranında hibe desteği verilmektedir. Proje bütçesi KDV(Katma Değer Vergisi) hariç hazırlanmıştır.

14.12.2013 tarih ve 28851 sayılı Resmi gazetede yayımlanan KKYDP programı kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi hakkındaki 2013/59 nolu tebliğ gereğince Müdürlüğümüze ekonomik faaliyetlere yönelik 5 adet müracaat olmuş, 5 adet proje kabul edilmiştir. 4 proje ile ilgili işlemler devam etmektedir.

2007'dan Bugüne Basınçlı Sulama Tesis Desteği Olarak

- ✓ 14 Kooperatifin Basınçlı Sulama Tesisine **3.915.857,18 TL**

2012'den Bugüne Bireysel Sulama Tesis Desteği Olarak

- ✓ 75 Bireysel Sulama Projesine **1.606.366,35 TL**

2006'dan Bugüne Ekonomik Yatırım Desteği Olarak

- ✓ 6 Gerçek Kişi İşletmesine Basınçlı Sulama
- ✓ 12 Bitkisel Ürün İşleme Tesis
- ✓ 20 Çelik Silo
- ✓ 9 Hayvansal Ürün İşleme
- ✓ 2 Soğuk Hava Deposuna

Toplamda 49 İşletmeye 8.200.546,48 TL destek sağlandı.

2007'dan Bugüne Alet Makine Desteği Olarak

27 Çeşitte 2.006 Adet Makineye 13.443.008,55 TL

6.5.6.1. 2006' dan Bugüne Kırsal Kalkınma Desteklemeleri:

KIRSAL KALKINMA DESTEKLEMELERİ	ADET	EKİPMAN ADEDİ	KIRSAL KALKINMA DESTEKLEMELERİ (TL)
SULAMA	Basınçlı	14	3.915.857,18 TL
	Bireysel	75	1.606.366,35 TL
EKONOMİK YATIRIM		49	8.200.546,48 TL
ALET-MAKİNE		2006	13.443.008,55 TL
TOPLAM		2.144	27.165.778,56 TL

6.5.6.2. Ekonomik Yatırım Desteklemeleri:

TEBLİĞ	EKONOMİK YATIRIM SAYISI	EKONOMİK YATIRIM TUTARI (TL)	BASINÇLI SULAMA YATIRIM SAYISI	BASINÇLI SULAMA YATIRIM TUTARI (TL)
2006/17	18	2.302.263,38	3	602.871,15
2007/03	8	3.127.096,13	7	1.852.329,50
2008/19	4	1.138.902,17	1	352.269,36
2009/47	7	1.644.925,61	1	346.582,78
2011/09	5	1.914.428,49	2	761.804,39
2012/64	7	1.988.787,88	0	0
TOPLAM	49	12.116.403,66	14	3.915.857,18

6.5.6.3. Ekonomik Yatırım Desteklemeleri İlçe Dağılımı:

İLÇELER	EKONOMİK YATIRIM	
	YATIRIMCI SAYISI	HİBE MİKTARI
Alpu	2	41.422,93
Beylikova	1	258.281,96
Çifteler	7	1.129.176,81
Günyüzü	2	482.399,07
Han	0	0
İnönü	0	0
Mahmudiye	3	592.608,58
Mihalgazi	1	217.663,79
Mihalıççık	4	1.245.004,75
Odunpazarı	21	3.881.954,21
Sarıcakaya	2	460.742,23
Seyitgazi	6	1.177.756,66
Sivrihisar	10	1.606.917,81
Tepebaşı	4	1.022.474,86
TOPLAM	63	12.116.403,66

6.5.6.4. Bireysel Sulama Desteklemeleri:

ETAP	YIL	ADET	HİBE TUTARI (TL.)
3	2007	0	
4	2008	0	
5	2009	0	
6	2010	0	
8	2012	4	77.528,65
9	2013	23	463.150,97
10	2014	48	1.065.686,73
TOPLAM		75	1.606.366,35

6.5.6.5. Bireysel Sulama Desteklemelerinin İlçelere Dağılımı

İLÇE	DESTEKLENEN PROJE SAYISI	HİBE TUTARI (TL)
Alpu		
Beylikova		
Çifteler		
Günyüzü		
Han		
İnönü		
Mahmudiye		
Mihalgazi		
Mihalıççık		
Odunpazarı		
Sarıcakaya		
Seyitgazi		
Sivrihisar		
Tepebaşı		
TOPLAM	75	1.606.366,35 TL

6.5.6.6. Makine Ekipman Desteklemeleri:

TEBLİĞ	MAKİNE VE EKİPMAN YILI	ÇİFTÇİ SAYISI	TOPLAM HİBE TUTARI (TL)
2007/04	2007	66	1.211.970,49
2008/20	2008	79	600.988,84
2009/34	2009	319	2.058.144,48
2010/05	2010	243	1.008.664,56
2011/10	2011	579	3.318.515,37
2012/36	2012	107	753.280,18
2013/27	2013	313	2.378.499,01
2014	2014	300	2.212.945,62
	TOPLAM	2.006	13.443.008,55

6.5.6.7. Alet Makine Desteklemelerinin İlçelere Dağılımı:

İLÇE	DESTEKLENEN MAKİNE SAYISI	HİBE TUTARI (TL)
Alpu	196	1.467.760,50
Beylikova	72	550.247,91
Çifteler	180	1.375.059,64
Günyüzü	88	537.744,52
Han	26	130.263,33
İnönü	100	534.296,63
Mahmudiye	169	1.282.495,03
Mihalgazi	30	133.924,31
Mihalıççık	89	559.062,71
Odunpazarı	215	1.446.779,47
Sarıcakaya	20	146.373,22
Seyitgazi	220	1.553.799,02
Sivrihisar	406	2.326.223,95
Tepebaşı	195	1.398.977,91
TOPLAM	2.006	13.443.008,55

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

6.6. KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ FAALİYETLERİ

6.6.1. Bimer Başvuruları:

20/01/2006 tarih ve 26055 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) hakkında Genelge (2006/03) gereğince; 2014 yılında Kurumumuza 76 adet BİMER başvurusunda bulunulmuş olup, söz konusu başvurular Müdürlüğümüzce değerlendirilerek vatandaşlarımızın sorunları hakkında bilgilendirilmeleri sağlanmıştır. Vatandaşlarımız çoğunlukla gıda üretim ve satış yerleri, pazar yerleri ve arazi toplulaştırma konularında başvuruda bulunmuşlardır.

YILLAR	BAŞVURU SAYISI
2006	5
2007	2
2008	0
2009	1
2010	60
2011	50
2012	38
2013	65
2014	76
Genel Başvuru Toplamı	298

6.6.2. Bilgi Edinme Başvuruları:

24/10/2003 tarih ve 25269 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren, 09/10/2003 tarih ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince; 2014 yılında Kurumumuza 31 adet Bilgi Edinme başvurusunda bulunulmuş olup, söz konusu başvurular Müdürlüğümüzce değerlendirilerek vatandaşlarımızın talepleri hakkında bilgilendirilmeleri sağlanmıştır.

YILLAR	BAŞVURU SAYISI
2005	13
2006	13
2007	108
2008	101
2009	93
2010	84
2011	100
2012	124
2013	126
2014	31
Genel Başvuru Toplamı	793

6.6.3. Yerel ve Ulusal Basında Çıkan İl Müdürlüğü Haberleri:

AYLAR	HABER SAYISI	
	2013	2014
OCAK	4	4
ŞUBAT	5	1
MART	3	5
NİSAN	8	1
MAYIS	10	17
HAZİRAN	12	-
TEMMUZ	7	3
AĞUSTOS	8	11
EYLÜL	15	15
EKİM	12	10
KASIM	10	29
ARALIK	8	31
TOPLAM	112	136

6.6.4. Tarımsal Üretimi Geliştirme Projesi (TAR-GEL):

Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi (TAR-GEL), tarımsal işletme sahiplerinin bilgi, beceri ve teknik yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanması amacıyla Bakanlığımız tarafından 01.01.2007 tarihinde uygulamaya konulmuştur.

İlimiz genelinde Tar-gel Projesi kapsamında 2014 yılı itibariyle 87' u Mühendis, 66' si Veteriner Hekim olmak üzere toplam 153 teknik personel görev yapmakta olup, söz konusu personel çalışma bölgelerinde tarımsal işletme sahiplerinin bilgi, teknik ve yöntemler konusundaki ihtiyaçlarını gidermekle görevlidirler. Ayrıca, bölgelerinde İlçe Müdürlükleri ile irtibat halinde bulunarak yeni teknik yöntem ve uygulamaları çiftçilere ulaştırmakta ve yürüttükleri hizmetlerin kayıtlarını tutmaktadırlar.

İLÇE ADI	MÜHENDİS	VETERİNER HEKİM	TOPLAM
Alpu	5	3	8
Beylikova	3	3	6
Çifteler	7	4	11
Günyüzü	1	3	4
Han	1	3	4
İnönü	4	3	7
Mahmudiye	6	5	11
Mihalgazi	4	-	4
Mihalgazi	3	4	7
Odunpazarı	15	11	26
Sarıcakaya	2	1	3
Seyitgazi	13	6	19
Sivrihisar	8	8	16
Tepebaşı	15	12	27
TOPLAM	87	66	153

6.6.5. Ev Ekonomisi Eğitim Çalışmaları:

Ev Ekonomisi Eğitim ve Yayım Faaliyetlerinin amacı; yıllık programı hazırlama talimatı çerçevesinde, çoğunluğu kırsal kesimde yaşayan çiftçi ailelerinden oluşan, ekonomik bakımdan zayıf ve pek çok konuda yeteri kadar bilgi sahibi olmayan kadın çiftçilere beslenme, aile kaynaklarının yönetimi, çocuk gelişimi ve eğitimi, gıda muhafaza yöntemleri konularında demonstrasyon ve çiftçi toplantıları düzenleyerek aile bireylerinin yaşam kalitesini yükseltmek, aile bütçesine katkıda bulunmak ve daha sağlıklı nesiller yetiştirilmesine yardımcı olmaktır.

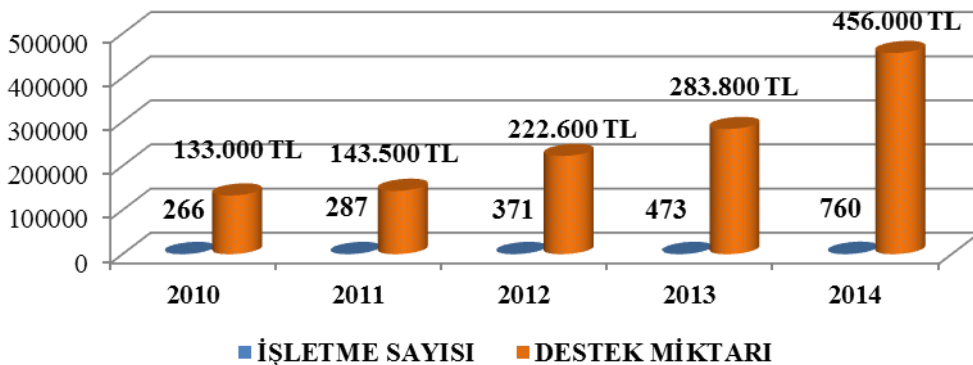
Bu kapsamda 2014 yılında 6 adet demonstrasyon çalışması yapılmış ve 3 adet çiftçi toplantısı düzenlenmiştir. Böylece toplamda 125 çiftçiye eğitim verilmiş, ayrıca 60 adet sirküler mektup dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

FAALİYETLER	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DEMONSTRASYONLAR								
Method Demonstrasyonu	51	43	43	29	28	23	10	6
Katılan Çiftçi Sayısı	859	664	655	289	305	195	166	92
ÇİFTÇİ TOPLANTILARI								
Düzenlenen	101	84	77	46	22	13	8	3
Katılan Çiftçi Sayısı	1.585	1.347	1.023	657	229	131	106	33
KİTLE YAYIM VASITALARI								
SirkülerMektup	1.061	1.155	246	806	431	160	220	60
Broşür / Liflet	-	-	290	138	-	30	77	-

6.6.6. Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri:

Tarımsal işletmelerin bilgi, teknik ve yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanması; çiftçi eğitimi ve yayım hizmetlerinde kamunun yanında özel sektör, üretici örgütleri ve serbest tarım danışmanlarının da yer alması amacıyla, 639 sayılı K.H.K., buna bağlı çıkarılan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri Yönetmelik, Uygulama Esasları ve her yıl yayımlanan Tebliğ hükümlerine göre çalışmalar yapılmaktadır.

YILI	İŞLETME SAYISI	DESTEK MİKTARI (TL)
2010	266	133.000
2011	287	143.500
2012	371	222.600
2013	473	283.800
2014	760	456.000

Çiftçi başına destekleme miktarı 2010 ve 2011 yılları için 500 TL ve 2012-2013-2014 yılları için 600 TL dir.2014 yılı Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine destekleme ödemesi yapılmasına dair tebliğ (tebliğ no:2014/15) 04 Temmuz 2014 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık hizmeti verecek danışman sayısı ve üretici örgütleri:

DANIŞMANIN ADI SOYADI/ÜNVANI	YÖNETİCİ SORUMLU	GÖREVLİ DANIŞMAN SAYISI	HİZMET VERDİĞİ İŞLETME SAYISI	ÖDENECEK TOPLAM TUTAR (1.Dönem)
Çifteler Ziraat Odası Bşk.	-	3	188	75.200 TL
Tepebaşı Ziraat Odası Bşk.	1	5	294	117.600 TL
Mahmudiye Ziraat Od. Bşk.	-	2	140	56.000 TL
Ahmet KÖSE	-	1	59	23.600 TL
Mehmet BOYACI	-	1	79	31.600 TL
T O P L A M	1	12	760	304.000 TL

TARIM DANIŞMANLARININ HİZMET VEREBİLECEĞİ İŞLETME SAYILARI VE İŞLETME BÜYÜKLÜKLERİ

İŞLETME TÜRÜ	HİZMET VERECEĞİ AZAMI İŞLETME SAYISI	KONTROL SIKLIĞI (YILDA)	ASGARİ İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ
Seracılık	50	30	3 Da.
Bahçe Bitkileri	60	20	10 Da.
Tarla Ziraatı (Kuru)	70	10	100 Da.
Tarla Ziraatı (Sulu)	60	12	50 Da.
B. Baş Hayvancılık (Süt)	50	40	20 Baş (10 Baş sağmal)
B.Baş Hayvancılık (Besi)	80	20	50 Baş
Küçükbaş Hayvan	80	20	100 Baş
Arıcılık	50	12	50 Kovan
Su Ürünleri	15	12	Üretim tesisi olması
Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği	60	12	5.000-Yumurta üretiminde 10.000-Et üretiminde
Organik Tarım	Örtü Altı – 50 Bahçe Bitkileri – 60 Kuru Tarla – 70 Sulu Tarla – 60 B.baş Süt – 50 B.baş Besi – 80 K.baş – 80 Arıcılık – 50 Kanatlı Hayvan - 60	Örtü Altı – 34 Bahçe Bitkileri – 24 Kuru Tarla – 14 Sulu Tarla – 12 B.baş Süt – 40 B.baş Besi – 20 K.baş – 20 Arıcılık – 12 Kanatlı Hayvan- 12	Örtü Altı – 1,5 Da. Bahçe Bitkileri – 5 Da. Kuru Tarla – 50 Da. Sulu Tarla – 25 Da. B.baş Süt – 10 baş 5' i sağmal B.baş Besi – 25 baş K.baş – 50 baş Arıcılık – 25 koloni Kanatlı Hayvan – 2.500 yumurta üretiminde, 5.000 et üretiminde

Uzman tarım danışmanları %10 daha fazla işletmeye hizmet verebilir.

6.6.7. Tabi Afet Çalışmaları:

Yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşere ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız (toprak dahil) üretim araçları ve tesisleri zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkanları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere, köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak amacıyla, 09/05/2014 tarih ve 2014/6355 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden komisyon çalışmaları devam etmekte ve bu çalışmalar neticesinde çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçlarının ertelenmesi işlemi yapılmaktadır.

YILI	ZARAR GÖREN ÇİFTÇİ SAYISI	ZARAR GÖREN ALAN (Da)	DESTEKLEME MİKTARI
2007	22.826	682.845	10.242.685,33 TL
2008	22.612	745.850	14.917.011,78 TL
2009	-	-	-
2010	2.042	117.478	Borç ertelenmesi yapılmıştır.
2011	2.176	52.505	Hasarlar sigorta kapsamında olduğundan işlem yapılmamıştır.
2012	2.224	234.706	Borç ertelenmesi yapılmıştır.
2013	1.657	154.752	Borç erteleme işlemleri yapılmıştır.
2014	6.015	2.589.300	Borç erteleme işlemleri devam etmektedir.

6.6.8. Tarım Sigortaları:

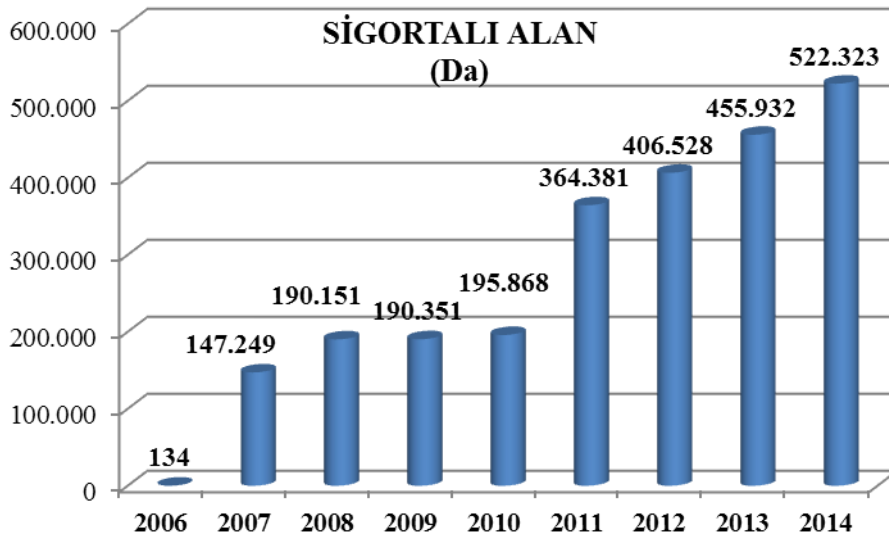
Ülkemizde tarım sektörünü tehdit eden risklerin teminat altına alınabilmesi amacıyla bir sigorta mekanizmasının devreye sokulması düşünülmüş ve bu amaçla 14/06/2005 tarihli ve 5363 sayılı "Tarım Sigortaları Kanunu" çıkarılmıştır. Devlet, bu Kanun kapsamında yapılacak sigorta sözleşmelerine münhasır olarak çiftçi adına sigorta primine destek sağlamaktadır.

Kanun kapsamına alınan riskler ile ilgili olarak yapılacak sigorta sözleşmelerinde standardın sağlanması, riskin en iyi koşullarda transferi için uygun ortam oluşturulması, oluşacak hasarlarda tazminatın tek merkezden ödenmesi ve tarım sigortalarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması amacına yönelik olmak üzere bir Sigorta Havuzu kurulmuştur. Bu kapsamda 2014 yılı içerisinde İlimiz genelindeki toplam 31.798 poliçe karşılığında, 904.654,97 TL tazminat ödemesi gerçekleştirilmiştir.

YILI	BRANŞ	POLİÇE SAYISI	TOPLAM PRİM (TL)	SİGORTA BEDELİ (TL)	SİGORTALI ALAN (DA.)	HAYVAN SAYISI (Adet)	ÖDENEN TAZMİNAT (TL)
2006	BİTKİSEL ÜRÜNLER BÜYÜKBAŞ-KÜÇÜKBAŞ HAYVAN HAYAT	9	2.038,57	35.132,51	134,11	7	0
2007		7.021	1.243.494,77	29.567.071,58	147.249,05	1.267	391.108,75
2008		9.704	1.525.750,02	40.573.048,51	190.151,35	1078	373.850,07
2009		8.077	1.473.596,30	40.637.613,34	190.350,56	624	507.405,24
2010		9.099	2.124.794,84	48.505.639,86	195.867,74	1896	1.726.375,99
2011		17.530	4.810.852,00	103.960.929,03	364.381,14	3959	1.404.734,83
2012		23.015	5.755.183,83	121.539.791,91	406.527,76	11476	1.801.926,25
2013		24.417	7.087.196,00	162.558.263,00	455.932,00	11.971	721.286,00
2014		31.798	7.685.739,00	183.307.588,00	522.323,00	13.494	904.654,97

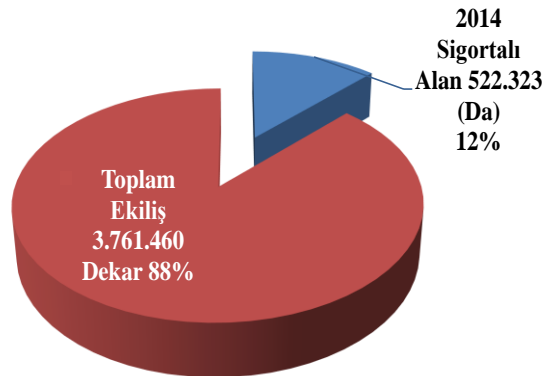
SİGORTALI TARIM ALANLARININ YILLARA DAĞILIMI

YILI	SİGORTALI ALAN (Da.)
2006	134,11
2007	147.249,05
2008	190.151,35
2009	190.350,56
2010	195.867,74
2011	364.381,14
2012	406.527,76
2013	455.932,00
2014	522.323,00

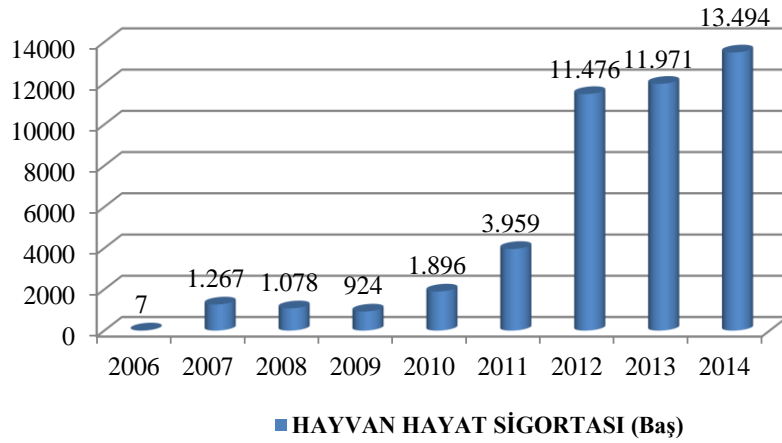
Sigortalı Tarım Alanı Sekiz yılda % 390 artmıştır.

2014 Yılı Sigortalılık Oranı

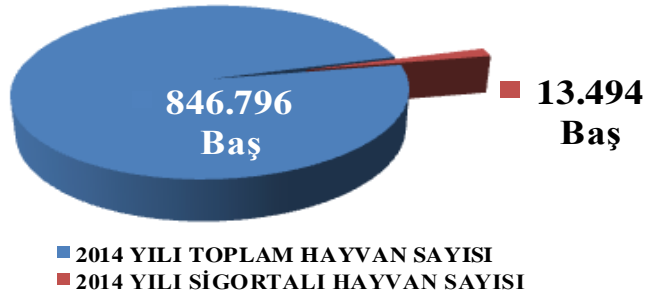

Hayvan Hayat Sigortasının Yıllara Dağılımı

Yıl	Hayvan Hayat Sigortası (Baş)
2006	7
2007	1.267
2008	1.078
2009	924
2010	1.896
2011	3.959
2012	11.476
2013	11.971
2014	13.494

2014 YILI TOPLAM HAYVAN SAYISI	2014 YILI SİGORTALI HAYVAN SAYISI	ESKİŞEHİR ORTALAMASI (%)	ÜLKE ORTALAMASI (%)
846.796	13.494	1,6	3

6.6.9. Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi:

Kalkınma Bakanlığı kaynaklı bu proje sayesinde tespit edilen proje illerindeki kadınlara girdi temini yapılarak destek verilmekte, girişimci ve aile içinde etkili olmalarında yardımcı olunmaktadır. Ayrıca proje konularına göre (meyvecilik, süt sığırcılığı, hayvancılık, sebzeçilik, örtü altı sebze yetiştiriciliği ve örtü altı çiçek yetiştiriciliği vb.) eğitimlerde verilmektedir. Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması Program Esaslarına göre kırsal alanda kadın çiftçilere götürülen eğitim ve yayım çalışmalarının sonuçlarını görmek, tarımsal alanlarda performanslarını değerlendirmek, kendilerine olan güven duygularını geliştirmek amacıyla Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışmaları düzenlenmektedir.

FAALİYETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DEMONSTRASYONLAR							
Sonuç Demonstrasyonu	29	7	4	3	6	1	-
Metod Demonstrasyonu	-	5	6	8	-	-	4
Katılan Çiftçi Sayısı	29	12	61	68	35	15	5
TARLA GÜNLERİ							
Düzenlenen	-	-	1	-	4	1	-
Katılan Çiftçi Sayısı	-	-	90	-	124	69	-
ÇİFTÇİ TOPLANTILARI							
Düzenlenen	9	25	73	57	87	27	23
Katılan Çiftçi Sayısı	113	329	796	781	1206	307	221
ÇİFTÇİ KURSLARI							
Katılan Çiftçi Sayısı	93	110	140	650	35		-
Teşvik Müsabakaları	1	1	1	1	1	1	-
KİTLE YAYIM VASITALARI							
Sirküler Mektup	35	44	583	356	670	75	10
Broşür/Liflet	85	230	194	115	30	33	50

6.6.10. İstatistik Faaliyetleri:

Şube Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren İstatistik Birimi; İlimizin tarımsal varlığının kayıt altına alınması çalışmalarında Bakanlığımızca ve Türkiye İstatistik Kurumunca (TÜİK) yürütülen projelerin İl bazındaki koordinatörlüğünü ve veri giriş işlemlerini yürütmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında;

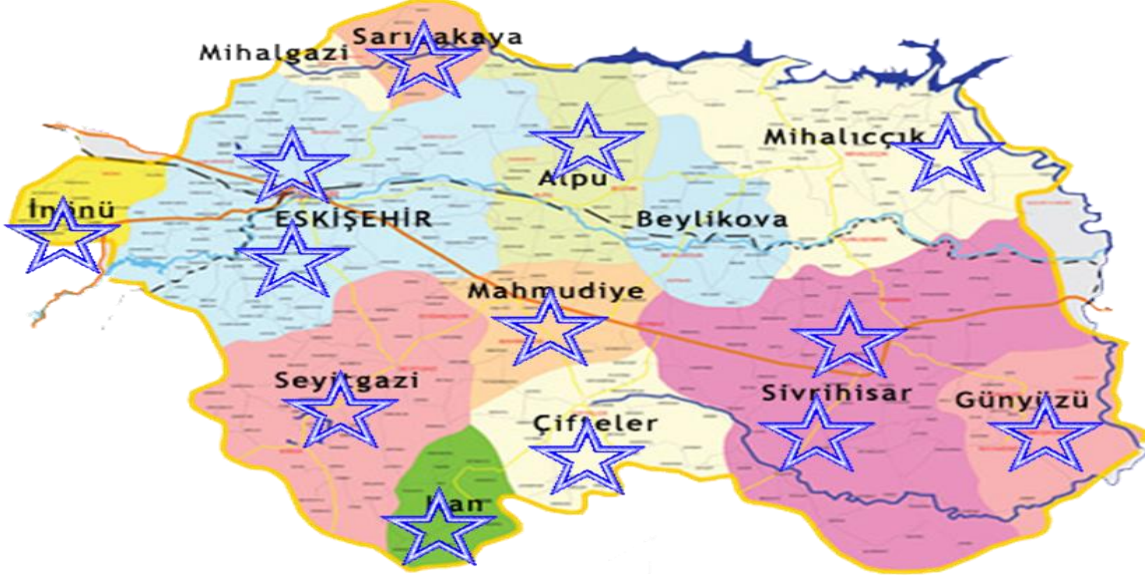
İstatistik Veri Ağı (İVA): İlimizde yetiştiriciliği yapılan bitkisel ürünlere ait 2014 yılı ekiliş ve üretim verileri hazırlanmıştır.

İstatistik Bilgi Sistemi (İBS): Her ayın 20'si ile 25'i arasında serbest piyasada oluşan çiftçinin tarımsal üretimde kullandığı materyallerin (tohum, mazot, gübre, ilaç vb.) fiyatları ile tarımsal üretim neticesinde satışını gerçekleştirdiği (arpa, buğday, ayçiçeği vb.) ürünlerin fiyatları tespit edilerek Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'na gönderilmektedir.

Tarımsal İşletme Kayıt Sistemi (TİKAS): Daha önce Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Bakanlığımız arasında 13 Temmuz 2010 tarihinde imzalanan protokol ile hayata geçirilen proje, içerik değişikliği yapılarak Bakanlığımızın Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Proje, Çiftçi Kayıt Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemlerini kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Maliyet Otomasyon Sistemi (MOSİS): Buğday, arpa, çavdar, nohut, şekerpancarı, silajlık mısır ve aspir ürünleri için toplam 82 çiftçi ile yüz yüze görüşme yapılarak doldurulan maliyet anketleri veri tabanı sistemine işlenmiş ve Bakanlığımızın Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilmiştir.

Tarımsal İzleme ve Bilgi Sistemi (TARBİL): Proje kapsamında Eskişehir İlinde 13 adet tarımsal gözlem istasyonu kurulacaktır. 2013 yılı kasım ayı itibari ile söz konusu istasyonların yer tespit ve fizibilite çalışmaları tamamlanmış olup 2014 yılında istasyonların kurulumları tamamlanmıştır ve bölgemizdeki meteorolojik ve tarımsal verilerin online izlenmesine başlanmıştır.

- 1-Tepebaşı / Karagözler
- 2-Odunpazarı / Geçitkuşağı Kampüsü
- 3-Mahmudiye / Hamidiye
- 4-Sarıcakaya / Mayıslar
- 5-Alpu / Bozan
- 6-Çifteler / Sadıroğlu
- 7-Han / İskankuyu
- 8-İnönü / Kümbet Akpınar
- 9-Günyüzü / Mercan
- 10-Mihalıççık / Kayı
- 11-Seyitgazi / Yeşiltepe
- 12-Sivrihisar / Ertuğrul
- 13-Sivrihisar / Paşakadın

Köy Veritabanı Bilgi Sistemi (KVT): Proje dahilinde 2013 yılında, İlimiz yerleşim bölgelerinin uydu haritaları üzerinde konum belirleme işlemleri tamamlanmış, köy, belde ve ilçelere ait demografik yapı bilgilerinin sistem girişleri yapılmıştır. İlerleyen yıllarda diğer veri tabanı sistemleri vasıtasıyla yerleşim birimlerine ait daha geniş kapsamlı bir veri tabanı oluşturulacaktır.

Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS): 2013 yılında eğitim çalışmaları tamamlanan projenin, sistem hazırlıkları tamamlanmış ve uydu görüntüleri hazırlanmıştır. Projede çalışacak ekibin kurulması sonrası uydu görüntüleri üzerinde tarım parsellerinin yer ve alan tespit işlemlerine başlanılacaktır. Uydu görüntüleri üzerinde yapılacak tarım alanlarının tespit çalışmaları, saha çalışması ile desteklenerek İlimizin arazi varlığı net şekilde çıkartılarak, üretimi yapılan tarım ürünlerinin ekiliş alanlarının tespiti ve takibi sağlanacaktır.

Çiftlik Muhasebesi Veri Ağı (ÇMVA): 2014 yılında İlimizde 59 çiftçi ile başlanan projede, 2015 yılında 70 çiftçi ile çalışma yürütülecektir. Proje ile çiftçilerimizin tarımsal muhasebe kayıtları tutularak, girdi maliyetleri ve gelir-gider hesapları işlenecektir. Her yıl ocak ayında sisteme kayıt edilecek çiftçilerin belirlenmesi çalışmalarına başlanacak olup, yıl içerisinde çiftçiler ile 3 dönem halinde görüşmeler yapılacak, açılış ve kapanış envanterleri ile veri toplama çalışmaları yürütülecektir.

Pazarlama Bilgi Sistemi (PBS): Sistemin veri tabanı kurulum çalışmaları kapsamında İlimizde bulunan 234 örtü altı üretim yapan işletmenin ekiliş ve üretim verileri hazırlanmıştır.

Ürün Maliyet Çalışmaları: Rayiç bedel ve değer tespitlerinde kullanılmak üzere, Eskişehir’de ekiliş ve üretimi yapılan tüm bitkisel ürünlere ait 2014 maliyet tabloları hazırlanmıştır.

2-B ve Hazine Arazileri Değer Tespit İşlemleri: Satış ve kiraya verme işlemleri için, toplam 2.500 parsel arazinin rayiç bedel tespiti yapılarak Milli Emlak Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Mahkeme Bilgi Talepleri: Eskişehir Asliye Hukuk Mahkemelerinde görülmekte olan kamulaştırma davaları için, 2014 yılında 80 adet Tarımsal Ürün Maliyet Çizelgesi hazırlanmıştır.

2014 yılı Prime Esas Ürünlere Ait Verim Tespit Çalışmaları tamamlanmış, Tarım Alet Makine Envanteri, Hububat Rekolte Tahminleri ve Üretim Bilgileri, Süs Bitkileri Ekiliş ve Üretimleri, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler ile Kurutma Tesisleri konularında yürütülen çalışmalar yılsonu itibari Bakanlığımıza gönderilmektedir.

6.6.11. Eğitim ve Yayım Faaliyetleri:

FAALİYETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DEMONSTRASYONLAR							
Sonuç Demonstrasyonu	98	53	33	70	49	13	23
Metod Demonstrasyonu	10	3	10	13	59	14	19
Katılan Çiftçi Sayısı	132	87	131	207	341	199	170
TARLA GÜNLERİ							
Düzenlenen	27	30	2	14	14	10	2
Katılan Çiftçi Sayısı	320	256	59	267	286	374	18
ÇİFTÇİ TOPLANTILARI							
Düzenlenen	453	520	441	792	562	517	251
Katılan Çiftçi Sayısı	10528	11064	8288	11694	8089	7.349	3.061
ÇİFTÇİ KURSLARI							
Düzenlenen	24	19	17	5	10	8	4
Katılan Çiftçi Sayısı	545	468	385	95	182	209	198
Teşvik Müsabakaları	1	-	-	-	1	6	
Çiftçi İnceleme Gezileri	1	7	2	7	-	2	
Panel-Konferans	-	1	-	-		3	1
Diğer	-	1	1	-		1 (Yarışma)	2 (Toplantı)

7. İLÇE MÜDÜRLÜKLERİ

7.1. ALPU

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **34.477** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **2.209** İşletme

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	4.799.459 TL	4.713.128 TL	49.919.731 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	3.441.478 TL	25.099.229 TL
Hayvancılık Destekleri	225 TL	4.145.145 TL	16.493.603 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	646.594 TL	6.730.432 TL
GENEL TOPLAM	4.799.684 TL	12.946.345 TL	98.242.995 TL

ALPU İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	Buğday	32.779 TON	55.427 TON	66
2	Arpa	22.561 TON	26.890 TON	20
3	Şeker Pancarı	127.195 TON	197.161 TON	55

ALPU İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	9.401 BAŞ	16.249 BAŞ	16.884 BAŞ	80
Küçükbaş Hayvan Sayısı	30.740 BAŞ	47.589 BAŞ	61.550 BAŞ	100

ALPU İLÇESİNDE YÜRÜTÜLEN ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALARI

Proje Alanı	14.528 Ha.
Biten Alan	%67
Devam Eden Alan	%33
Proje Sayısı	1
Proje Kapsamındaki Köy Sayısı	6
Projeden Yararlanan Nüfus	1.969

Toplam Sözleşme Bedeli	4.920.997,68 TL.
Sözleşme Fiyatlarıyla Harcanan	2.255.570,54 TL
Toplam Zarar Ziyan Ödeme	-

ALPU İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	2	82.845,86	41.422,93
Makine ve Ekipman Desteği	196	3.020.925,40	1.510.462,70
Bireysel Sulama Desteği	13	608.248,64	304.124,32
TOPLAM	211	3.712.019,90	1.856.009,95

ALPU İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Kredi Desteği	Kooperatif Sayısı	Kredi Desteği	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi	1	261.041,00	1	677.053,00
Damızlık Sığır Projesi	-	-	1	763.250,00
Koyunculuk Projesi	-	-	1	460.000,00
İşletme Sermayesi*	-	-	1	70.000,00
GENEL TOPLAM	1	261.041,00	3	1.970.303,00

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002   **1 Koop.**   **261.041 TL**

2003 – 2014   **3 Koop.**   **1.970.303 TL**

300 Aile Desteklendi

7.2. BEYLİKOVA

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **207.614** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **1.527** İşletme

DESTEKLER	2002	2003	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	3.098.930 TL	2.497.316 TL	29.048.726 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	1.336.937 TL	10.049.422 TL
Hayvancılık Destekleri	170 TL	1.781.433 TL	8.142.212 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	169.495 TL	4.159.385 TL
GENEL TOPLAM	3.099.100 TL	5.785.181 TL	51.399.745 TL

BEYLİKOVA İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	Buğday	21.844 TON	31.611 TON	70
2	Arpa	15.892 TON	26.890 TON	70
3	Şeker Pancarı	50.863 TON	197.161 TON	55

BEYLİKOVA İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2003	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	6.110 BAŞ	6.032 BAŞ	7.681 BAŞ	25
Küçükbaş Hayvan Sayısı	22.312 BAŞ	19.625 BAŞ	19.193 BAŞ	-10

BEYLİKOVA İLÇESİNDE YÜRÜTÜLEN ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALAR

Proje Alanı	18.219 Ha.
Biten Alan	
Devam Eden Alan	
Proje Sayısı	1
Proje Kapsamındaki Köy Sayısı	11
Projeden Yararlanan Nüfus	1.620

Toplam Sözleşme Bedeli	4.820.236,85 TL
Sözleşme Fiyatlarıyla Harcanan	2.511.024,61 TL
Toplam Zarar Ziyan Ödeme	-
Yol Yapımı (km)	540 Km.

BEYLİKOVA İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	1	516.563,92	258.281,96
Makine ve Ekipman Desteği	72	1.096.963,82	548.481,91
Bireysel Sulama Desteği	4	162.405,00	81.202,50
TOPLAM	77	1.775.932,74	887.966,37

BEYLİKOVA İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Kooperatif Sayısı	Kredi Desteği	Kooperatif Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi			3	1.627.670,00
Damızlık Sığır Projesi				
Koyunculuk Projesi				
Seracılık Projesi				
Besicilik Projesi				
Arıcılık Programı				
Özel Projeler				
Rehabilitasyon Projesi				
İşletme Sermayesi*			1	30.000,00
GENEL TOPLAM			3	1.657.670,00

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ **.. Koop.** $\Rightarrow$ **... Milyon TL**
2003 – 2014 $\Rightarrow$ **3 Koop.** $\Rightarrow$ **1.657.670,00 TL**
214 Aile Desteklendi

7.3. ÇİFTELER

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **477.274** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **2.704** İşletme

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	6.405.409 TL	5.838.327 TL	59.908.604 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	4.884.430 TL	29.027.914 TL
Hayvancılık Destekleri	589 TL	1.560.972 TL	6.315.483 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	1.020.107 TL	9.764.243 TL
GENEL TOPLAM	6.405.998 TL	13.303.836 TL	105.016.244 TL

ÇİFTELER İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	Buğday	44.629 TON	60.353 TON	35
2	Arpa	40.655 TON	33.649 TON	-18
3	Şeker Pancarı	92.000 TON	165.000 TON	77

ÇİFTELER İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2014 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	5.254 BAŞ	5.780 BAŞ	6.500 BAŞ	24
Küçükbaş Hayvan Sayısı	12.073 BAŞ	52.820 BAŞ	49.200 BAŞ	300

ÇİFTELER İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	7	2.258.353,62	1.129.176,81
Makine ve Ekipman Desteği	180	2.748.181,08	1.374.090,54
Bireysel Sulama Desteği	7	339.281,88	169.640,94
TOPLAM	194	5.345.816,58	2.672.908,29

ÇİFTELER İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop. Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi			4	2.870.990,15
İşletme Sermayesi*			1	18.000,00
GENEL TOPLAM			4	2.888.990,15

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 .. Koop. ... Milyon TL
2003 – 2014 4 Koop. 2.888.990 TL

238 Aile Desteklendi

7.4. GÜNYÜZÜ

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **154.848** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **1.700** İşletme

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	2.399.128 TL	1.920.072 TL	22.175.143 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	1.201.304 TL	7.865.511 TL
Hayvancılık Destekleri	0 TL	1.023.300 TL	3.740.741 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	83.569 TL	5.971.277 TL
GENEL TOPLAM	2.399.128 TL	4.228.245 TL	39.752.672 TL

GÜNYÜZÜ İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	Buğday	16.380 TON	24.355 TON	-12
2	Şeker Pancarı	53.414 TON	105.625 TON	98
3	Soğan	5.900 TON	21.675 TON	275

GÜNYÜZÜ İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2014 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	2.921 BAŞ	2.937 BAŞ	2.448 BAŞ	-14
Küçükbaş Hayvan Sayısı	30.535 BAŞ	39.572 BAŞ	45.923 BAŞ	50

GÜNYÜZÜ İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	2	964.798,14	482.399,07
Makine ve Ekipman Desteği	88	1.073.592,04	536.796,02
TOPLAM	90	2.038.390,18	1.019.195,09

GÜNYÜZÜ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop. Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi	1	283.391 TL		
Damızlık Sığır Projesi			1	2.482.280 TL
Koyunculuk Projesi			1	627.961,00
İşletme Sermayesi*	1	85.000,00	1	20.000,00
GENEL TOPLAM	1	368.391,00	2	3.130.241,00

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ **1 Koop.** $\Rightarrow$ **368.391 TL**

2003 – 2014 $\Rightarrow$ **2 Koop.** $\Rightarrow$ **3.130.241 TL**

200 Aile Desteklendi

7.5. HAN

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: 47.694 Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: 714 İşletme

DESTEKLER	2002	2003	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	831.286 TL	492.987 TL	6.588.327 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	193.589 TL	1.534.216 TL
Hayvancılık Destekleri	0 TL	293.050 TL	902.227 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	31.843 TL	375.850 TL
GENEL TOPLAM	831.286 TL	1.011.469 TL	9.400.620 TL

HAN İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	Buğday	10.784 TON	9.388 TON	-10
2	Arpa	5.452 TON	1.798 TON	-68
3	Macar Fiği	0 TON	320 TON	320

HAN İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2003	2004	2002-2014 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	2.488 BAŞ	2.016 BAŞ	2.050 BAŞ	-18
Küçükbaş Hayvan Sayısı	10.607 BAŞ	11.700 BAŞ	11.800 BAŞ	10

HAN İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	-	-	-
Makine ve Ekipman Desteği	26	260.519,66	130.259.83
Bireysel Sulama Desteği	-	-	-
TOPLAM	26	260.519,66	130.259,83

HAN KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop.Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi	1	139.431,70		
İşletme Sermayesi*	1	20.000,00		
GENEL TOPLAM	1	159.431,70	-	-

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Longrightarrow$ **1 Koop.** $\Longrightarrow$ **159.431,00 TL**

2003 – 2014 $\Longrightarrow$ **... Koop.** $\Longrightarrow$ **... Milyon TL**

100 Aile Desteklendi

7.6. İNÖNÜ

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **79.882** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **973** İşletme

DESTEKLER	2002	2003	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	1.297.182 TL	1.038.014 TL	12.020.538 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	647.747 TL	5.240.178 TL
Hayvancılık Destekleri	0 TL	972.825 TL	4.727.613 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret. Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	73.700 TL	1.188.994 TL
GENEL TOPLAM	1.297.182 TL	2.732.286 TL	23.177.323 TL

İNÖNÜ İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2014	Değişim (%)
1	Buğday	14.169 TON	21.199 TON	65
2	Arpa	4.010 TON	5.139 TON	26
3	Şeker Pancarı	30.920 TON	34.652 TON	12

İNÖNÜ İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2003	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	1.417 BAŞ	4.542 BAŞ	4.439 BAŞ	210
Küçükbaş Hayvan Sayısı	8.341 BAŞ	15.279 BAŞ	15.188 BAŞ	80

İNÖNÜ İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	-	-	-
Makine ve Ekipman Desteği	100	1.068.594,06	528.910,63
Bireysel Sulama Desteği	-	-	-
TOPLAM	100	1.057.821,26	528.910,63

İNÖNÜ İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop. Sayısı	Kredi Desteği	Koop. Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi			1	557.902 TL
GENEL TOPLAM	-	-	1	557.902 TL

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ .. Koop. $\Rightarrow$ ... Milyon TL
2003 – 2014 $\Rightarrow$ 1 Koop. $\Rightarrow$ 557.902,00 TL

62 Aile Desteklendi

İNÖNÜ İLÇESİNDE TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN
ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALAR

Proje Alanı	3.098 Ha.+5.062 Ha=8.160 Ha.
Biten Alan	3.098 Ha.
Devam Eden Alan	5.062 Ha.
Proje Sayısı	2
Proje Kapsamındaki Köy Sayısı	5+4=9 köy
Projeden Yararlanan Nüfus	9.223

Toplam Sözleşme Bedeli	2.518.913+2.902.339,47=5.421.252,47
Sözleşme Fiyatlarıyla Harcanan	
Toplam Zarar Ziyan Ödeme	-

7.7. MAHMUDIYE

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **349.018** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **1.752** İşletme

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	4.683.369 TL	4.149.419 TL	46.208.288 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	4.323.682 TL	26.218.919 TL
Hayvancılık Destekleri	5.288 TL	1.048.673 TL	4.055.737 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret. Alet Makine Dest. KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayımlar ve Dan, TKDK vb.)		232.300 TL	4.874.068 TL
GENEL TOPLAM	4.688.657 TL	9.754.074 TL	81.357.012 TL

MAHMUDIYE İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	BUĞDAY	27.909 TON	29.888 TON	8
2	ARPA	23.587 TON	29.850 TON	26
3	AYÇİÇEĞİ	3.062 TON	12.492 TON	300

MAHMUDIYE İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	1.566 BAŞ	9.494 BAŞ	6.863 BAŞ	330
Küçükbaş Hayvan Sayısı	7.722 BAŞ	20.402 BAŞ	19.960 BAŞ	160

MAHMUDIYE İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	3	1.185.217,16	592.608,58
Makine ve Ekipman Desteği	169	2.552.160,06	1.276.080,03
Bireysel Sulama Desteği	9	360.646,66	180.323,33
TOPLAM	181	4.098.023,88	2.049.011,94

7.8. MİHALGAZİ

ÇKS' ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **2.337** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı:**329** İşletme

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	24.716 TL	15.764 TL	166.539 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	739 TL	5.799 TL
Hayvancılık Destekleri	1.973 TL	34.774 TL	109.178 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	14.445 TL	1.328.917 TL
GENEL TOPLAM	26.689 TL	65.722 TL	1.610.433 TL

MİHALGAZİ İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	HIYAR	2.694 TON	3.960 TON	45
2	MARUL	520 TON	678 TON	30
3	MAYDONOZ	850 TON	1.465 TON	75

MİHALGAZİ İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	391 BAŞ	223 BAŞ	230 BAŞ	40
Küçükbaş Hayvan Sayısı	1.385 BAŞ	1.815 BAŞ	2.805 BAŞ	40

MİHALGAZİ İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	1	435.327,58	217.663,79
Makine ve Ekipman Desteği	30	264.541,62	132.270,81
Bireysel Sulama Desteği	-	-	-
TOPLAM	31	699.869,20	349.934,60

MİHALGAZİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop.Sayısı	Kredi Desteği
Seracılık Projesi			1	971.631,00
GENEL TOPLAM	-	-	1	971.631,00

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ **.. Koop.** $\Rightarrow$ **... Milyon TL**
2003 – 2014 $\Rightarrow$ **1 Koop.** $\Rightarrow$ **971.631,00 TL**

116 Aile Desteklendi

7.9. MİHALIÇCIK

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **191.000**Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı:**1.822** İşletme

MİHALIÇCIK TARIMSAL DESTEKLER

DESTEKLER	2002	2003	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	3.127.618 TL	2.148.333 TL	27.962.358 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	1.117.027 TL	7.606.318 TL
Hayvancılık Destekleri	41.475 TL	1.576.358 TL	6.881.404 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret. Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	255.347 TL	6.723.017 TL
GENEL TOPLAM	3.169.093 TL	5.097.065 TL	49.173.097 TL

MİHALIÇCIK İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	BUĞDAY	25.438 TON	36.163 TON	42
2	ARPA	19.154 TON	31.100 TON	63
3	ŞEKER PANCARI	30.841 TON	40.324 TON	30

MİHALIÇCIK İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2003	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	8.760 BAŞ	9.906 BAŞ	7.532 BAŞ	13
Küçükbaş Hayvan Sayısı	25.918 BAŞ	71.491 BAŞ	69.502 BAŞ	170

MİHALIÇÇIK İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	4	2.490.009,50	1.245.004,75
Makine ve Ekipman Desteği	89	1.099.720,12	549.860,06
Bireysel Sulama Desteği	-	-	-
TOPLAM	93	3.589.729,62	1.794.864,81

MİHALIÇÇIK KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop.Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi	1	64.213,00	2	1.799.894,72
Damızlık Sığır Projesi			1	1.265.400,00
İşletme Sermayesi*			3	286.500,00
GENEL TOPLAM	1	64.213,00	3	3.351.794,72

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ 1 Koop. $\Rightarrow$ 64.231,00 TL
2003 – 2014 $\Rightarrow$ 3 Koop. $\Rightarrow$ 3.351.794,00 TL

193 Aile Desteklendi

7.10. ODUNPAZARI

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **319.697** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **1.935** İşletme

ODUNPAZARI TARIMSAL DESTEKLER

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	4.500.049 TL	3.702.237 TL	41.771.768 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	3.025.079 TL	22.955.315 TL
Hayvancılık Destekleri	1.260 TL	1.825.275 TL	8.634.435 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayımlar ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	872.340 TL	9.367.743 TL
GENEL TOPLAM	4.501.309 TL	9.424.931 TL	82.729.261 TL

ODUNPAZARI İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	BUĞDAY	39.578 TON	41.029 TON	5
2	ARPA	10.548 TON	13.460 TON	28
3	AYÇEÇEĞİ	1.502 TON	3.774 TON	150

ODUNPAZARI İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	12.440 BAŞ	17.996 BAŞ	17.710 BAŞ	44
Küçükbaş Hayvan Sayısı	22.424 BAŞ	25.750 BAŞ	27.550 BAŞ	15

ODUNPAZARI İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	21	7.763.908,42	3.881.954,21
Makine ve Ekipman Desteği	214	2.921.543,76	1.460.771,88
Bireysel Sulama Desteği	16	541.927,10	270.963,55
TOPLAM	251	11.227.379,28	5.613.689,64

ODUNPAZARI İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop. Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi				
Damızlık Sığır Projesi			1	1.516.110,69
GENEL TOPLAM	-	-	1	1.516.110,69

1990 – 2002   ⇒   .. Koop.   ⇒   ... Milyon TL

2003 – 2014   ⇒   1 Koop.   ⇒   1.516.110,00 TL

30 Aile Desteklendi

ODUNPAZARI İLÇESİNDE TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN
ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALAR

Proje Alanı (Odunpazarı ve Tepebaşı AT Projesi)	20.256 Ha.
Biten Alan	0
Devam Eden Alan	20.256 Ha.
Proje Sayısı	1
Proje Kapsamındaki Köy Sayısı	20
Projeden Yararlanan Nüfus	5.034

7.11. SARICAKAYA

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **8.525** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **593** İşletme

SARICAKAYA TARIMSAL DESTEKLER

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	130.064 TL	94.265 TL	917.667 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	3.884 TL	16.868 TL
Hayvancılık Destekleri	22.246 TL	178.390 TL	1.036.116 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	439.435 TL	1.828.745 TL
GENEL TOPLAM	152.310 TL	715.974 TL	3.799.396 TL

SARICAKAYA İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	MAYDONOZ	230 TON	358 TON	55
2	MARUL	3.224 TON	4.099 TON	30
3	ROKA	75 TON	781 TON	950

SARICAKAYA İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	1.515 BAŞ	1.635 BAŞ	1.650 BAŞ	8
Küçükbaş Hayvan Sayısı	3.800 BAŞ	8.589 BAŞ	11.295 BAŞ	125

SARICAKAYA İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	2	921.484,46	460.742,23
Makine ve Ekipman Desteği	20	128.559,56	64.279,78
Bireysel Sulama Desteği	2	173.456,60	86.728,30
TOPLAM	24	1.223.500,62	611.750,31

SARICAKAYA İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop. Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi			1	463.989,00
Seracılık Projesi			1	593.521,00
İşletme Sermayesi*			1	95.000,00
GENEL TOPLAM	-	-	2	1.152.510,00

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ .. Koop. $\Rightarrow$ ... Milyon TL
2003 – 2014 $\Rightarrow$ 2 Koop. $\Rightarrow$ 1.152.510,00 TL

121 Aile Desteklendi

7.12. SEYİTGAZİ

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **339.691** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **2.795** İşletme

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	5.150.285 TL	3.791.618 TL	47.388.147 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	4.394.600 TL	30.794.079 TL
Hayvancılık Destekleri	1.285 TL	3.041.194 TL	12.938.662 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	334.007 TL	6.646.028 TL
GENEL TOPLAM	5.151.570 TL	11.561.419 TL	97.766.916 TL

SEYİTGAZİ İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	BUĞDAY	45.691 TON	73.939 TON	62
2	ARPA	27.073 TON	15.458 TON	-40
3	ŞEKERPANCARI	74.775 TON	87.277 TON	19

SEYİTGAZİ İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	9.203 BAŞ	14.346 BAŞ	12.649 BAŞ	55
Küçükbaş Hayvan Sayısı	53.260 BAŞ	78.382 BAŞ	77.974 BAŞ	48

SEYİTGAZİ İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	6	2.355.513,32	1.177.756,66
Makine ve Ekipman Desteği	221	3.080.752,78	1.540.376,39
Bireysel Sulama Desteği	13	527.159,78	263.579,89
TOPLAM	240	5.990.271,14	2.981.712,94

SEYİTGAZİ İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop.Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi	1	240.407,40	2	966.660
İşletme Sermayesi*			1	160.000
GENEL TOPLAM	1	240.407,00	2	1.126.660

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ 1 Koop. $\Rightarrow$ 240.407,00 TL
2003 – 2014 $\Rightarrow$ 2 Koop. $\Rightarrow$ 1.126.660,00 TL

201 Aile Desteklendi

SEYİTGAZİ İLÇESİNDE TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN
ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALAR

Proje Alanı	25.159 Ha.
Biten Alan	0
Devam Eden Alan	25.159 Ha.
Proje Sayısı	1
Proje Kapsamındaki Köy Sayısı	12
Projeden Yararlanan Nüfus	16.306
Toplam Sözleşme Bedeli	7.981.640, 75 TL.

7.13. SİVRİHİSAR

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: 912.259 Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı:6.122 İşletme

SİVRİHİSAR TARIMSAL DESTEKLER

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	13.606.616 TL	10.078.181 TL	125.872.746 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	5.571.902 TL	40.193.764 TL
Hayvancılık Destekleri	4.926 TL	4.305.639 TL	16.263.779 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	615.669 TL	16.239.141 TL
GENEL TOPLAM	13.611.542 TL	20.571.391 TL	198.569.430 TL

SİVRİHİSAR İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	BUĞDAY	47.472 TON	109.574 TON	132
2	ARPA	98.563 TON	78.547 TON	-20
3	ŞEKERPANCARI	108.880 TON	226.833 TON	108

SİVRİHİSAR İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	10.702 BAŞ	14.346 BAŞ	11.022 BAŞ	40
Küçükbaş Hayvan Sayısı	124.377 BAŞ	188.721 BAŞ	227.616 BAŞ	50

SİVRİHİSAR İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	10	3.213.835,62	1.606.917,81
Makine ve Ekipman Desteği	406	4.758.906,96	2.379.453,48
Bireysel Sulama Desteği	5	250.874,66	125.437,33
TOPLAM	421	8.223.617,24	4.111.808.62

SİVRİHİSAR İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop.Sayısı	Kredi Desteği
Süt Sığırcılığı Projesi	1	68.366 TL	3	1.682.956 TL
Koyunculuk Projesi			1	452.500 TL
İşletme Sermayesi*			3	190.000 TL
GENEL TOPLAM	1	68.366 TL	4	2.325.456 TL

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 $\Rightarrow$ **1 Koop.** $\Rightarrow$ **68.366,00 TL**

2003 – 2014 $\Rightarrow$ **4 Koop.** $\Rightarrow$ **2.325.456,00 TL**

400 Aile Desteklendi

7.14. TEPEBAŞI

ÇKS'ye Kayıtlı Arazi Varlığı: **247.760** Hektar, ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı: **2.196** İşletme

TEPEBAŞI TARIMSAL DESTEKLER

DESTEKLER	2002	2013	2003-2014
Alan Bazlı Tarımsal Destekler	3.901.697 TL	3.214.557 TL	37.175.301 TL
Fark Ödemesi Destekleri	0 TL	2.482.532 TL	15.779.447 TL
Hayvancılık Destekleri	3.380 TL	4.028.891 TL	17.508.291 TL
Diğer Destekler (Sert. Toh. Üret, Alet Makine Dest, KKYDP, Tar. Kalk. Koop, Tarımsal Yayım ve Dan, TKDK vb.)	0 TL	826.094 TL	7.260.725 TL
GENEL TOPLAM	3.905.077 TL	10.552.074 TL	77.723.764 TL

TEPEBAŞI İLÇESİ ÖNEMLİ ÜRÜNLER

Sıra	Ürün Adı	2003	2013	Değişim (%)
1	BUĞDAY	50.400 TON	54.573 TON	10
2	ARPA	40.000 TON	39.893 TON	0
3	ŞEKERPANCARI	56.464 TON	55.784 TON	0

TEPEBAŞI İLÇESİ HAYVAN VARLIĞI

	2002	2013	2014	2002-2013 Değişim (%)
Büyükbaş Hayvan Sayısı	20.000 BAŞ	27.019 BAŞ	25.143 BAŞ	35
Küçükbaş Hayvan Sayısı	74.263 BAŞ	79.103 BAŞ	84.477 BAŞ	7

TEPEBAŞI İLÇESİ KKYDP FALİYETLERİ

Yatırım Konusu	Yatırım Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Hibe Tutarı
Ekonomik Yatırımlar Desteği	4	2.044.949,72	1.022.474,86
Makine ve Ekipman Desteği	195	2.821.828,98	1.410.914,49
Bireysel Sulama Desteği	6	248.732,38	124.366,19
TOPLAM	205	5.115.511,08	2.557.755,54

TEPEBAŞI İLÇESİ KOOPERATİF DESTEKLERİ

Projeler	1990-2002		2003-2014	
	Koop.Sayısı	Kredi Desteği	Koop. Sayısı	Kredi Desteği
Özel Projeler			1	3.470.000 TL
GENEL TOPLAM	-	-	1	3.470.000 TL

*İşletme Sermayesi programından desteklenen kooperatif sayısı, toplama eklenmemiştir.

1990 – 2002 ⇒ .. Koop. ⇒ ... Milyon TL
2003 – 2014 ⇒ 1 Koop. ⇒ 3.470.000 TL

30 Aile Desteklendi

TEPEBAŞI İLÇESİNDE TRGM TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALAR

Proje Alanı	6.816 Ha.
Biten Alan	6.816 Ha.
Devam Eden Alan	0
Proje Sayısı	2
Proje Kapsamındaki Köy Sayısı	6
Projeden Yararlanan Nüfus	2.642
Toplam Sözleşme Bedeli	4.503.138,45 TL.

<http://eskisehir.tarim.gov.tr/>